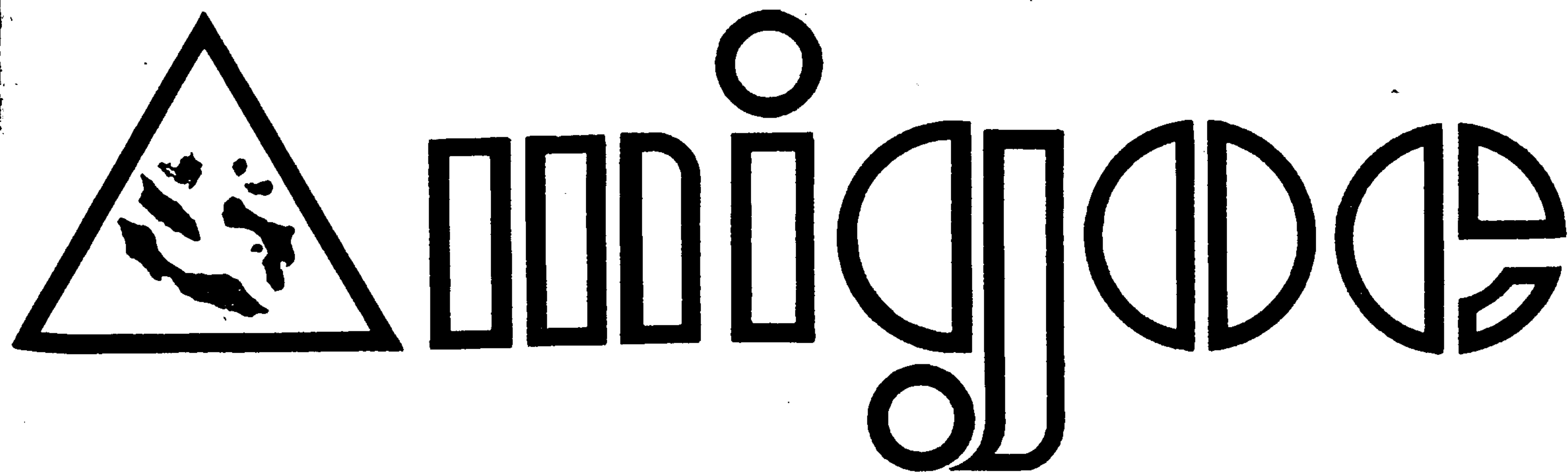

JAVIER PEREZ DE CUELLAR
..... niet dulden .....

Vandaag

100STE JAARGANG – No.: 69 VRIJDAG 25 MAART 1983

BEZOEK VN-SECRETARIS SCHEPT VERWACHTINGEN

Sovjets kennelijk bereid tot akkoord

Mogelijke doorbraak kwestie Afghanistan

NEW YORK – In een sfeer van toenemend optimisme over Afghanistan begint VN-secretaris-generaal Javier Perez de Cuellar zondag een driedaags bezoek aan Moskou. Dit optimisme wordt in de eerste plaats gevoed door verklaringen van VN-functionarissen zelf. Maar sommige waarnemers menen ook tekenen te zien dat het Kremlin uiteindelijk bereid zal blijken zijn troepenmacht uit Afghanistan te halen. Anderen waarschuwen echter voor te groot optimisme, omdat het probleem zo complex is.

Hoewel er nog geen concreet VN-plan is voor Afghanistan wordt niet uitgesloten dat Pérez in Moskou belangrijke vooruitgang kan boeken. Sovjet-partijleider Joeri Andropov zelf nodigde Pérez uit om in Moskou te komen praten. De Sovjet-gedelegeerde bij de Verenigde Naties, Oleg Trojanowski, sprak deze maand de hoop uit dat Pérez zou slagen bij het zoeken naar een oplossing. Amerikaanse diplomaten bespeurden bij hun Sovjet-collega's een toenemen van de bereidheid tot het vinden van een oplossing.

Maar Trojanowski herhaalde wel dat de Sovjet-Unie haar troepen pas terugtrekt uit Afghanistan als er een eind komt aan gewapende invallen vanuit Pakistan en dat er een akkoord tussen de Pakistaanse regering en de door Moskou in het zadel gehouden regering van Babrak Karmal moet komen. Pakistan en de regering-Karmal beginnen twee weken na Pérez' bezoek een tweede gespreksronde in Genève onder leiding van een speciale gezant van de Verenigde Naties. De twee delegaties praten niet rechtstreeks met elkaar maar via VN-diplomaten, omdat president Zia Ul Hag de Afghaanse regering niet erkent.

Een van de sterkste beweegredenen voor het zoeken naar een oplossing lijkt voor Moskou het verloop van de strijd in het zuidelijke buurland. Drieeneenhalf jaar oorlog toonden aan dat een overwinning voor een van de partijen niet in het verschiet ligt. Diplomaten in Moskou verklaarden dat sommige Sovjet-leiders nu de mening zijn toegedaan dat de beslissing tot een invasie in Afghanistan, kort na Kerst in 1979, een foutieve was.

De Sovjet-pers publiceerde de afgelopen weken voor het eerst berichten waarin het Sovjetvolk werd voorgelicht over grote moeilijkheden van Sovjet-militairen. Zowel Tass, als Pravda en Izwestija, begonnen verslagen af te drukken over gevechten tussen Sovjet-soldaten en "bandieten" (de officiele Sovjetterm voor de opstandelingen).

Dit verzet beschouwt zichzelf als enige legitieme vertegenwoordiger van het Afghaanse volk en het wordt gesteund door conservatieve Arabische landen, China en de Verenigde Staten.

Het opereert vooral vanaf Pakistaans grondgebied, waar naar VN-schatting tegen de drie miljoen Afghaanse vluchtelingen verblijven. Maar er zijn in Afghanistan ook allerlei groepen actief die nauwelijks contact onderhouden met verzetsbewegingen die hun hoofdkwartier in Pakistan hebben.

Volgens de New York Times zal Pérez in Moskou aandringen op een vertrek van de Sovjetstrijdmacht. Maar het probleem voor de VN is dat er geen duidelijk alternatief voorhanden lijkt voor de regering-Karmal. Moskou zal niet dulden dat "Afghanistan een reactionair bewind krijgt dat onrust zaait onder de Islamitische bevolking in de Centraal-Aziatische Sovjet-republieken". Er wordt gesproken over niet-gebondenheid, maar welke gestalte een nieuwe regering in Kaboel precies moet aannemen, is onduidelijk. Het verzet wil niets te maken hebben met Karmal en omgekeerd.

Na vijf eeuwen relaties Vaticaan-Zweden hersteld

VATICAANSTAD – Het Vaticaan en Zweden hebben na bijna vijf eeuwen hun diplomatieke betrekkingen hersteld. Deze werden verbroken ten tijde van de Reformatie.

Dit gebeurde na de Conventie van Augsburg van 1530. Zweden sloot toen ook alle kloosters. In 1617 werden rooms-katholieken uit het land verbannen. Een decreet tot verdraagzaamheid tegenover buitenlandse katholieken werd aan het einde van de achttiende eeuw uitgevaardigd.

Ongeveer 100.000 Zweden ofwel 1,2 procent van de bevolking is rooms-katholiek.

Milieuverdrag gesloten over Caribisch zeegebied

Nederland tekent namens Antillen

CARTAGENA – Vertegenwoordigers van dertien van de 27 aan de Caribische zee grenzende Latijns- en Middenamerikaanse landen en de EG hebben in Cartagena, Noord-Colombia, een verdrag getekend voor bescherming en behoud van het maritieme milieu in het Caribisch gebied.

De ondertekenaars verplichten zich "vervuiling te voorkomen, te beperken en te bestrijden" in het gebied en een "rationeel beheer" van het milieu te waarborgen. Een aantal bepalingen in het verdrag geven doeltreffende maatregelen aan voor bepaalde gevallen van vervuiling: door schepen, bij operaties om kabels te leggen, bij activiteit op de zeebodem en vervuiling vanaf land of via de lucht.

Aan het verdrag is zeven jaar gewerkt onder auspicien van het programma van de Verenigde Naties voor het milieu. Het gebied waarop het verdrag betrekking heeft strekt zich uit van de Golf van Mexico ofwel Caribische zee tot zones in de Atlantische oceaan op tweehonderd zeemijlen uit de kust van de ondertekenende landen.

De Conventie van Cartagena werd ondertekend door de volgende landen: Colombia, de EG namens de Franse overzeese gebieden Guyana, Martinique en Guadeloupe, de Verenigde Staten, Frankrijk, Grenada, Honduras, Jamaica, Mexico, Nicaragua, Panama, Santa Lucia, Venezuela, Groot-Brittannie en Nederland voor de Nederlandse Antillen.

Verscheidene landen keurden het slotdocument van de Conventie wel goed, maar konden de tekst om technische of juridische redenen niet ondertekenen. Dit betreft met name Cuba. Tien landen, voornamelijk kleine onafhankelijke Antilliaanse eilanden, konden om financiele redenen geen vertegenwoordiger sturen naar de bijeenkomst. Maar zij zullen volgens een woordvoerder de conventie nog ondertekenen.

Nicaragua beschuldigt Honduras van grensoverschrijding

MANAGUA – Eenheden van het Hondurese leger zijn, ter ondersteuning van de invasie van anti-Sandinistische guerrillastrijders de grens met Nicaragua overgetrokken. Zo heeft het Nicaraguaanse bewind meegedeeld.

Er waren echter geen aanwijzingen, dat dit inderdaad was geschied en Honduras haastte zich te verklaren dat de Sandinistische bewering onjuist was.

In het noorden van Nicaragua duren de gevechten tussen de Sandinistische strijdkrachten en de guerrillastrijders voort. Omdat geen persmensen in het betrokken gebied worden doorgelaten, is het niet bekend welke groep aan de winnende hand is. Beide zeggen, dat de strijd in hun voordeel verloopt.

PARIA'S LATEN SLANGEN LOS

NEW DELHI – Een groep Indiase paria's heeft paniek gezaaid in een bioscoop in Madras waar de film "Gandhi" werd vertoond toen ze slangen loslieten en daarmee de bezoekers de schrik op het lijf jaagden. De paria's, ook wel onaanraakbaren genoemd, waren kwaad omdat hun leider, wijlen Bhim Ambedkar, niet in de film voorkomt.

De directie van de bioscoop ving en doodde vijf slangen en vond een zak met daarin nog meer slangen. In paniek geraakte bioscoopgangers werden door de politie pas na het doorzoeken van hun tassen uit het theater gelaten. Bij de eerste voorstelling van de film van regisseur Richard Attenborough in Madras vond ook een incident plaats toen bezoekers uitwerpselen op het filmdoek smeerden.

Ambedkar was een tijdgenoot van Gandhi die als paria een van de leiders van de onafhankelijkheidsbeweging in Brits-Indie werd. Hij was een van de opstellers van de Indiase grondwet waarin discriminatie tegen de onaanraakbaren die buiten het Hindoe-kastenstelsel vallen, werd verboden.

In de praktijk blijkt dat aan de gelijkstelling van de paria's nog veel schort. Veel Hindoe's verbieden lichamelijk contact met ze en veel paria's doen het vuile werk, zoals het schoonmaken van toiletten, het werken in wasserijen en het ophalen van vuilnis. Dit ondanks het bestaan van een wet waarin een vast aantal plaatsen op scholen, overheidsinstellingen en andere instituten voor de paria's is gereserveerd.

Economie Mexico gaat achteruit

MEXICO – Het Bruto Nationaal Product (BNP) van Mexico zal dit jaar 2,4 procent kleiner uitvallen dan vorig jaar, zo staat in een rapport van de Mexicaanse Centrale Bank. Vorig jaar was er sprake van een vermindering van het BNP met 0,2 procent, de grootste achteruitgang sinds vijftig jaar.

In de jaren dat Mexico's olieuitvoer floreerde groeide de economie jaarlijks met acht procent. In het dagblad "Uno Mas Uno" is een publicatie verschenen waarin de economische achteruitgang dit jaar wordt geraamd op 5,5 procent.

AMSTERDAM – In de categorie News Features van het World Press Photo Contest 1983 behaalde de fotograaf Raffestin de eerste prijs met zijn foto "Hand, Iran-Iraq War".

Inter-Amerikaanse Associatie:

Persvrijheid in zes landen verdwenen

MAMZANILLO, MEXICO – Suriname sinds de machtsovername door Bouterse, is één van de zes landen op het Amerikaanse continent waar de persvrijheid is verdwenen, zegt de Interamerikaanse persvereniging. De Vereniging schilderde een somber beeld van de perssituatie in Latijns-Amerika op de laatste dag van haar congres in Mamzanillo in Mexico.

De vertegenwoordigers van de eigenaars en hoofdredacteuren van duizend kranten in de Verenigde Staten en Latijns-Amerika stelden een lijst van landen op waar de vrijheid van informatie het meest bedreigd wordt: Haiti, Nicaragua, Argentinië, Cuba, Suriname en Uruguay.

Wat Suriname betreft is het volgens de Vereniging met de vrije nieuwsgaring gedaan sinds de opkomst van overste Bouterse. In Argentinië komen bij wettelijke breidel aanslagen op en ontvoeringen van journalisten.

In Nicaragua koestert de regering het voornemen pluralistische persvoorlichting te verhinderen en dit land biedt volgens de Vereniging „een van de slechtste voorbeelden van censuur in de hele geschiedenis van het werelddeel".

Op Cuba en in Haiti bestaat geen enkele vrijheid van meningsuiting en Uruguay gaat dezelfde kant op.

Van de 29 bestudeerde landen roepen alleen Bolivia an Ecuador geen kritiek over zich af.

Wat Paraguay en Chili betreft constateert de Vereniging dat in het eerste geval sprake is van zelf-censuur onder regeringsdruk en wat betreft Chile de handhaving van een voorschrift dat het verschijnen van een publikatie afhankelijk maakt van overheidsgoedkeuring.

In landen als Brazilië, Guatemala, Panamá en Colombia krijgt men wat meer armslag, maar obstakels blijven de vrijheid van de pers belemmeren.

De Vereniging herinnert eraan dat in de laatste zes maanden acht journalisten die werkzaam waren in guerrillagebieden in Perú zijn vermoord. dat in Honduras, El Salvador, Perú, Guatemala en Argeninië linkse en rechtse journalisten slachtoffers van aanslagen zijn geweest en dat in Argentinië bovendien een twintigtal journalisten zijn „verdwenen".

Gehekeld worden de detentie sinds anderhalf jaar van Pierre Durante, wegens het publiceren van een krant op Grenada en de aanhouding in Venezuela van drie hoofdredacteuren van tijdschriften.

De Vereniging stelt tenslotte vast dat de recessie en de gestegen produktiekosten de pers kwetsbaarder hebben gemaakt voor regeringsfruk en zij hekelt het streven van officiële persagentschappen om samen te gaan werken ter effectiever prediking van regeringspropaganda.

Actiegroep wil voor eind dit jaar Suriname bevrijden

AMSTERDAM – Het actiecomité "Herstel Democratie Suriname" heeft aangekondigd een veel militantere koers te zullen gaan varen "teneinde de plechtige bevrijdingsbelofte aan het volk van Suriname binnen afzienbare tijd na te komen".

In een verklaring zegt het actiecomité tot deze beslissing gekomen te zijn na ernstig beraad over zijn positie, werkwijze en doelstelling. Dit beraad heeft, aldus de verklaring, geresulteerd in een interne reorganisatie en een externe herorientatie om de hoofddoelstelling, verjaging van het moordenaarsbewind onder leiding van Bouterse en herstel van de democratie en progressieve rechtsstaat Suriname, effectiever en vooral strijdbaarder te bewerkstellingen.

Het comité zegt dat alle acties en activiteiten van nu af aan uitsluitend gericht zullen zijn op de daadwerkelijke bevrijding van Suriname. "Wij wijzen er met nadruk op dat de tijd van praten voorbij is en wij alles in het werk zullen stellen Suriname voor het eind van het jaar bevrijd te hebben van de moordenaarskliek van Bouterse", zo staat in de verklaring.

Aflossing schulden Venezuela opgeschort

CARACAS – Venezuela heeft de aflossing van het grootste deel van zijn buitenlandse schuld opgeschort tot 1 juli om meer tijd te hebben voor een formele herfinanciering van zijn schuld.

Venezuela zal wel rente blijven betalen en ook staatsobligaties, schulden die voortvloeien uit handelstransacties en leningen van internationale organisaties zijn uitgezonderd van de opschorting. Naar verluidt gaat het bij het uitstel van aflossing om een bedrag van 4,5 a vijf miljard dollar. De totale buitenlandse schuld van Venezuela bedraagt 27 miljard dollar.

Venezuela heeft de 300 banken waarbij het in het krijt staat laten weten te hopen dat er voor 1 juli een akkoord is over herfinanciering van tien miljard dollar aan kortlopende leningen die op die datum moeten zijn afgelost. De Venezolaanse minister van Financien, Arturo Sosa, zal hierover volgende week woensdag in New York praten met een coordinerend comite van tien of twaalf banken onder leiding van Chase Manhattan Bank. Half april wil Sosa een reis maken langs de grote bankcentra in de wereld.

De financiele problemen van Venezuela zijn vooral te wijten aan de vermindering van de vraag naar olie en de daaruit voortvloeiende prijsdaling. De staatsoliemaatschappij Petroleos de Venezuela heeft laten weten haar prijzen voor lichte en middelzware olie met terugwerkende kracht vanaf 15 maart te verlagen met vijf tot 6,74 dollar per vat overeenkomstig de afspraken binnen de organisatie van olie-exporterende landen.

ÑAPA

Deze week

* Ernst van de "RC Takebora"
* Doorbraak turbo-motoren
* De tuinkabouter
* Eindelijk echte doorbraak bij kankeronderzoek
* Nicaragua bang voor VS
* Naipaul's Eva Perón

BAHREIN HEEFT vorig jaar voor 1,84 miljard dollar aan olie uit Saoedi-Arabië geïmporteerd. In 1981 bedroeg die invoerrekening 2,48 miljard dollar. Als de enige raffinaderij van Bahrein op volle toeren draait, verwerkt zij 250.000 vaten per dag, waarvan tachtig procent afkomstig is uit Saoedi-Arabië. De eigen winning van Bahrein bedraagt 42.000 vaten per dag.

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curacao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrek.: nr. 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr. 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank n.v.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen): 672000
Directie: F. H. Oduber
Namens Antillean News Holding n.v.: R.F. Snow.
Hoofdredacteur:
Frans Heiligers
Overige leden Redaktie:
Oswald Chatlein, Toon van Dongen, Paul Comenencia, Caroline Thodé, Ronnie Rens, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse).
ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 7.30 - 16.00 uur;
Zaterdag 7.30 - 10.00 uur.
Alle advertenties voor de volgende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie): Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.
ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30 - 16.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag.
Alléén zoekertjes die op maandag en donderdag vóór 12 uur binnen zijn kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Gouv. N. Debrotweg z/n, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vance James, kantoor; tel.: 2283 - 3040; huis, tel.: 3072.

SABA:
Correspondente: Eleonora Piers, tel.: 3288 (kantoor) en 3245 (huis);
Fotografe: Eline Drieze.

ST EUSTATIUS:
Correspondente: Anna Höfstee, tel: 2222

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (abonnementen)
Curacao: Districo n.v. tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr. 208.000 Maduro's bank rek. nr. 286.330.08 en ABN rek. nr. 11.15.626.

Aruba, Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: Entrejol 153-A, tel.: 4222.

Losse nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NA fl. 80,15 per maand (luchtpost) of NA fl. 24,00 per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

BONAIRE MUSEUM: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur; zaterdag 09.00-13.00 uur. Radiomuseum RNWO na afspraak, tel.: 8472.

OPENBARE BIBLIOTHEEK: dagelijks van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur; woensdag van 08.00-21.00 uur; zaterdag gesloten.

POSTSLUITING (maandag t/m vrijdag): aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur-Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand-Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag-Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur.
Coromotokerk Antriol
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur.
Ludovicuskerk Rincon
dagelijks, ook zondag 19.30 uur.

Opbel- misere lijkt voorbij

Uitbreiding telefoonnet met 800 abonnees

KRALENDIJK — Het huidige telefoonnet van Bonaire zal met ongeveer 800 nieuwe aansluitingen worden uitgebreid. Dit project, dat in de komende maanden zal worden uitgevoerd betekent een enorme opluchting voor een groot aantal mensen die reeds lang geleden een telefoon aansluiting hebben aangevraagd.

Er is momenteel een lijst van vijfhonderd aanvragen en in eerste instantie zullen deze aanvragen allereerst gehonoreerd worden. De uitbreiding van het net zal gerealiseerd worden door de dienst Post, Telegrafie en Telefoon (PTT) uit Nederland en dat gebeurt dan ook op een aantal aantrekkelijke voorwaarden. Nu reeds is de heer J. van Dijk op Bonaire die voor de PTT het een en ander definitief zal regelen. Eind november zal de uitbreiding van de centrale dan klaar zijn en afhankelijk van het leggen van de kabels, zal ook de eerste nieuwe verbinding gereed komen. De PTT voert het project uit, maar doet dat onder toezicht van de Landsradiodienst (LRD). Daarbij zullen dan voornamelijk lokale werknemers worden aangetrokken.

Voor degenen die reeds abonnee zijn zal de uitbreiding ook betekenen dat er een daadwerkelijke verbetering komt in het telefoonverkeer en het wachten op de kiestoon behoort dan tot het verleden. Direct na het gereedkomen van de uitbreiding met 800 abonnees, zal nagegaan worden in hoeverre de uitbreiding met nog eens 1600 lijnen mogelijk is. Daarvoor zal er echter wel een nieuw kabelsysteem gelegd moeten worden. Voorlopig is het BC uiterst tevreden met de nieuwe uitbreiding, zoals werd voorgesteld door de heren J. van Dijk van de PTT, H.J. Eikelenboom van de LRD en J. Melaan van de afdeling Bonaire van de LRD.

Het weer

WILLEMSTAD — Weersverwachting geldig tot morgenmiddag 12.00 uur: Overwegend half bewolkt en geen neerslag van betekenis. Matige, af en toe vrij krachtige oostelijke wind.

Weeroverzicht: Door een lichte toename van de vochtigheid zal in de komende 24 uur de bewolking enigszins toenemen. De kans op neerslag blijft echter onveranderd klein.

Man verwond bij schietpartij

WILLEMSTAD — Als gevolg van een langslepende ruzie tussen twee mannen raakten beiden afgelopen woensdag in een schietpartij betrokken, ter hoogte van een woning aan de Harsweg.

De schietpartij vond omstreeks kwart over negen 's avonds plaats en de man W.M. werd in zijn linkerdijbeen geraakt door een kogel. Hij verklaarde dat een zekere M.A. op hem geschoten had. Deze M.A. was in het bezit van een pistool, dat door de recherche in beslag genomen is. M.A. beweerde dat hij op W.M. geschoten had, toen deze hem (samen met een andere man) aanviel, en dat ook W.M. een vuurwapen bezit. W.M. zei echter dat hij geen vuurwapen bezit, en er werd bij onderzoek inderdaad geen vuurwapen op hem aangetroffen. De recherche stelt een nader onderzoek in in deze zaak.

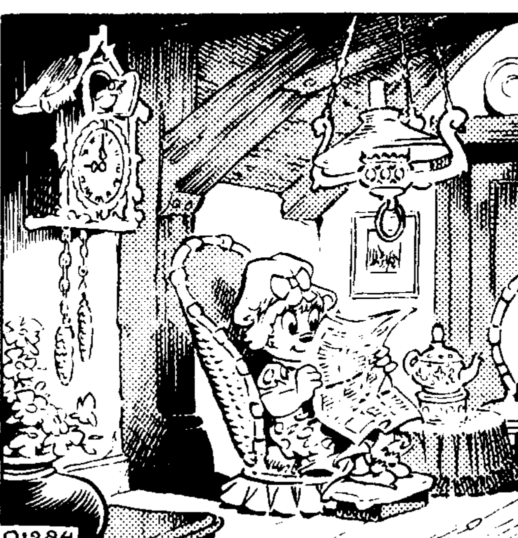
Orfeon Allegro concert op Aruba

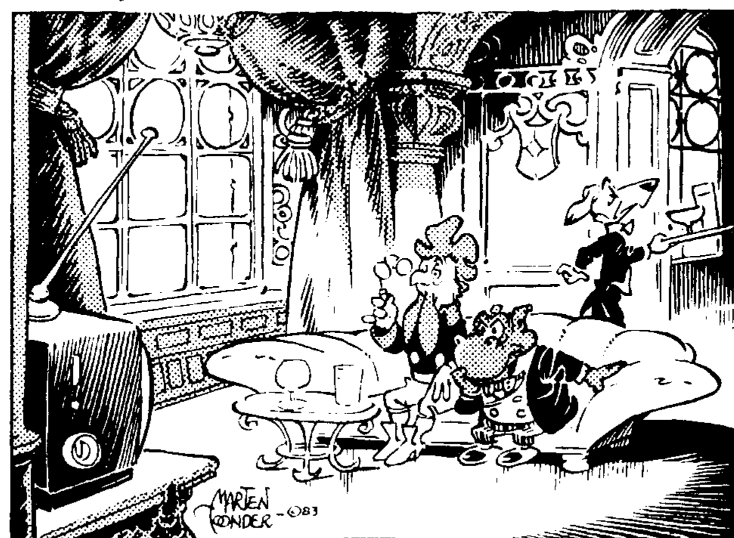
WILLEMSTAD — De Orfeon Allegro brengt in het kader van zijn derde lustrum een concert op Aruba op 25, 26 en 27 maart. Het concert is in samenwerking met het Arubaans koor Vivons en Chantant, onder leiding van Rufo Odor. De plaatsen van optreden zijn: op vrijdag 25 maart in het John Wesley auditorium te San Nicolas, om half negen 's avonds, zaterdag 26 maart in de kerk van San Francisco te Playa om half negen 's avonds en zondag 27 maart in de kerk van Brasil om negen uur 's avonds. Het koor Orfeon Allegro bestaat momenteel uit vijftig leden, met als dirigent Rignald Yankee en organist V. Labega. De reis naar Aruba werd mogelijk door medewerking van de sektie Kultuur van de dienst Onderwijs en Kultuur, het Bureau Kultuur en Opvoeding, het Cultureel Centrum Curacao en Cultureel Centrum Aruba.

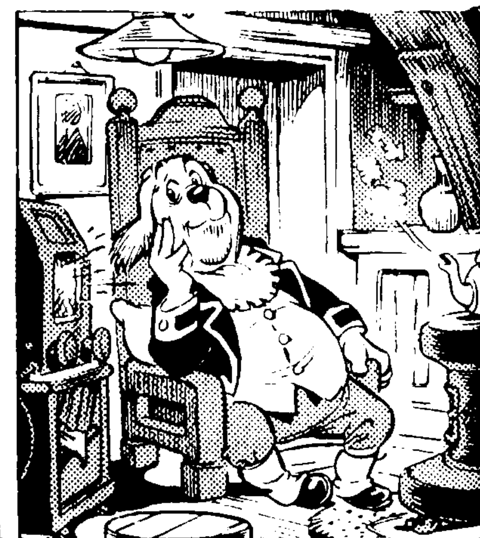
Handtas weggerukt

WILLEMSTAD — Het aantal diefstallen op klaarlichte dag neemt gestadig toe. Een nieuwe trend daarbij is het wegrukken van (gouden) halskettingen van de halzen van niets vermoedende voetgangers. Een 39-jarige dame die onlangs in de Breedestraat Otrobanda liep, werd ter hoogte van het viaduct door een haar onbekende man aangevallen, die probeerde haar gouden halsketting weg te rukken. Toen dit niet direct lukte, rukte de man de handtas van de dame weg en ging ermee vandoor. De tas werd later in een steegje in de buurt teruggevonden, maar zonder de bruine portemonnee die erin zat en ongeveer vijftig gulden bevatte, alsmede enkele bonnen en een identiteitsbewijs.

Heer Bommel en de Spalt

01284 — De journalist Argus deed zijn plicht, en de volgende dag las juffrouw Doddel in de krant, dat de heer Bommel een Opzienbarende Uitvinding gedaan had, op de jas van een zekere Smoor.

"Deze vinding, die hij een Spalt noemt, kan alles weg blazen wat hem voor de geest komt," las ze. "Onze stad is daardoor onneembaar geworden. "Men kan op een heer rekenen,' aldus onze bescheiden stadgenoot, die zich persoonlijk over de heide liet blazen om te laten zien wat hij bedoelde."

"Die Ollie toch," mompelde Doddeltje vertederd. "Ik wist wel dat hij alles kon, als hij maar wilde."

Ook de burgemeester was onder de indruk, toen hij in de televisiekamer van de Kleine Club kennis nam van de Spalt-ont-dekking.

"Dat is toch deksels werk van die Bommel," sprak hij. "Als we Akel kunnen wegblazen zijn we onoverwinnelijk! Ik heb hem op plicht als stadgenoot gewezen, en daar ziet u het resultaat!"

"Parbleu," prevelde de markies. "Incroyable! En dat alleen omdat ik een beroep op zijn betere gevoelens heb gedaan; vo Volk en Vaderland. Et voila!"

De bediende Joost hoorde het nieuws uit zijn radio, toen hij uurtje rust nam om de thee te gebruiken, en hij was niet min verrast.

"Nee maar," zei hij tot zichzelf. "Het zou betreurenswaardig om heer Olivier te onderschatten. Nu zweeft de spalt nog m klein door zijn geest, maar als hij groot is, kan hij alles met grond gelijk maken! Ik ben er werkelijk trots op, dat ik een h van stand mag verzorgen. Vanavond zal ik iets lekkers klaarmake

Ingezonden

Macht van gebed

DIT JAAR HERDENKEN wij dat monseigneur J.M.Holterman ons bisdom heeft toegewijd aan "Maria, concebí sin mancha". Dit had vijfentwintig jaar geleden plaats; de datum was 19 oktober 1958. Wij vertrouwen er op dat monseigneur W.M.Ellis dit heugelijke feit op een onvergetelijke manier zal vieren. Wij geloven dat het goed is — om dit belangrijke feit te herdenken en om voorbereidselen te treffen voor de viering — dat wij hier iets vertellen over de triomfen van Maria. Laten we met Brazilie beginnen. De gebeurtenissen hadden ongeveer twintig jaar geleden plaats. In die tijd was João Goulart president van Brazilie. Jarenlang hadden de extreem linksen al gewerkt om posten te bezetten in het gouvernement en het parlement. Ze hadden gesproken over revolutie. Het klimaat was er gunstig voor want de inflatie nam steeds toe en overal heerste er corruptie. Alles was gereed voor de drie klassieke stadia: op de eerste plaats chaos, daarna een burgeroorlog en tenslotte een extreem linkse regering. De ligging van Brazilie is zeer strategisch. Het heeft grenzen met alle landen van Zuid-Amerika behalve met Ecuador en Chili. Het is groter dan het continentaal gedeelte van de Verenigde Staten en de bevolking telde toentertijd 77 miljoen zielen. Het is zeer rijk aan grondstoffen.

Het volk was als verlamd. Veel ammunitie kwam het land binnen. Men trainde guerrillastrijders en infiltreerde in de lagere rangen van het leger. Men had lijsten opgesteld van personen die gelikwideerd moesten worden. Maar plotseling gebeurde er iets belangrijks. In een korte tijd behaalde een contra-revolutie de overwinning en redde Brazilie. Deze contra-revolutie kwam voort uit de middenstand, die al lange tijd te lijden had gehad en die zich nu ging roeren. Burgers gaven de eerste stoot; daarna volgde het leger met zijn actie. Alles had plaats binnen de achtenveertig uur en er werden minder dan twaalf mensen gedood. De actie was echt een actie van het volk. Deze overwinning, die de weg vrij maakte voor de democratie (vorig jaar — 15 november — werden er verkiezingen in Brazilie gehouden na een lang proces van democratisering), had een grote invloed op de gehele vrije wereld.

De problemen begonnen in 1961. Dat jaar werd Jão Goulart president. Zijn sympathie ging uit naar links. De waarde van de cruzeiro daalde constant, er had een kapitaalsvlucht plaats en het buitenland stopte met investeringen uit vrees dat men buitenlands bezit zou nationaliseren. De situatie alarmeerde een groep handelaren en beroepslieden. Eind 1961 kwamen zij samen in Rio de Janeiro. Ze zeiden: "Wij, handelaren, kunnen het bestuur van het land niet uitsluitend overlaten aan politici". Uit die vergaderingen kwam een instituut voort dat de situatie moest onderzoeken (IPES). Andere organisaties werden ook actief. Dergelijke groeperingen verspreidden zich door het gehele land. Men stuurde overal circulaires rond en publiceerde in de kranten. Men kwam tot de bevinding dat de toestand zeer gevaarlijk was aangezien het linkse extremisme doorgedrongen was in de regering. Ze bezaten geen ministerposten, dat niet, maar ze schreven de redevoeringen voor de ministers. Veel links propaganda-materiaal kwam het land binnen. Ook hadden ze veel invloed in de vakbonden. Ze waren vooral geinfiltreerd in het ministerie van Onderwijs.

De extreem-linksen agiteerden overal om de toestand te "verbeteren". Ze forceerden de regering om beloften te doen, die zij niet kon inlossen en daarna maakten ze gebruik van de wanhoop van de mensen om een "revolutie" te eisen. Hun aantal was niet zo groot, slechts ongeveer 800 personen die door een 2000 meelopers in de verschillende vertakkingen van de regering geholpen werden. Ze maakten echter de indruk van een grote groep. In N.O.-Brazilie waar de rijke grondbezitters de boeren uitbuitten, maakten ze veel propaganda voor een "revolutie".

Er bestond een enorme corruptie. Goulart verdiende 40.000.000 cruzeiros in 1963, maar hij gaf 236.000.000 cruzeiros uit aan zijn aanplantingen in Mato Grosso. Hij vroeg om het land te verdelen onder de arme boeren, maar zelf deed hij het tegengestelde. Hij begon zijn publieke leven met een grondbezit van vijf vierkante mijl en vermeerderde het met 2963 vierkante mijl. En dergelijke toestanden heersten overal bij de hoge ambtenaren.

Voorzien van dergelijke inlichtingen begonnen de leidinggevende personen van de middenstand hun werk. Ze waarschuwden hun landgenoten voor het gevaar van een linkse coup. Dit was niet altijd gemakkelijk vanwege hun luchtige mentaliteit in de trant van: "Ja, 't is een communist, maar 't is een aardige kerel". Men richtte zich vooral tot hen die een salaris verdienden en slachtoffer waren geworden van de zware inflatie. Ze verspreidden boeken om duidelijk te maken dat het democratische systeem beter functioneerde. Op allerlei manieren verspreidden ze anti-communistische literatuur, bijvoorbeeld door ze samen met de etenswaren in de zak te stoppen in de winkels. Schoenpoetsertjes stopten ze in de zak van hun clientele. Taxichauffeurs lieten ze achter op de bank van hun auto.

Ze richtten meer dan honderd radiostations op in Brazilie om in te gaan tegen de linkse propaganda. De kranten namen ook krachtig deel aan de propaganda. Een vrouw van Brazilie speelde een grote rol. Doña Amélia Bastos, 59 jaar oud, stond aan het hoofd van de vrouwen. Zij verklaarde op een bepaald ogenblik dat "zij plotseling tot de overtuiging was gekomen dat politiek te belangrijk is om haar geheel over te laten aan de mannen". Zij wees de andere vrouwen op de inflatie en de toekomst van hun kinderen en kleinkinderen in het geval dat Brazilie in de handen van een vreemde mogendheid zou vallen. Deze actie vormde het begin van CADME — de campange van de vrouwen voor de democratie. Ze schreven 30.000 brieven naar parlementsleden om de democratie te verdedigen. Ze verspreidden miljoenen circulaires. Ze penetreerden op plaatsen waar de linkse propaganda zeer sterk was en daar gaven ze instructie aan de bewoners en verspreidden ze literatuur.

De vrouwen van Belo Horizonte hoorden dat de extreemlinksen een vergadering willen houden in hun stad. Ze stuurden een telegram waarin ze de organisatoren waarschuwden dat honderden vrouwen bij hun komst op de landingsbaan van het vliegveld zouden liggen. De organisatoren weken uit naar een andere plaats. Een andere keer toen een lid van de regering, Leonel Brizola, een familielid van de president, een speech moest afsteken, trof hij 3000 vrouwen aan in de zaal. Ze baden de rozenkrans voor de bevrijding van hun land zodat Brizola geen woord kon zeggen.

In de straten was de toestand hetzelfde; Brizola kreeg geen enkele kans. Op 13 maart tekende Goulart twee belangrijke decreten zonder dat ze het parlement gepasseerd waren. Dat was het teken voor een vreedzame contra-revolutie. Zes dagen daarna hielden de vrouwen in São Paolo een demonstratie, de "Mars van de familie met God naar de Vrijheid". Zeshonderdduizend vrouwen liepen in de mars met de rozenkrans in hun hand. Ze deelden een pamflet van 1300 woorden uit: "Deze natie die God ons gegeven heeft, immens en wonderbaarlijk als zij is, verkeert in het uiterste gevaar. Wij hebben mensen met een grenzenloze ambitie, zonder christelijk geloof of scrupules, toegestaan om over ons volk te brengen ellende, de vernietiging van onze economie, de verstoring van onze sociale vrede, om haat en wanhoop te scheppen. Ze zijn geinfiltreerd in onze natie, in de administratie van de regering, in de gewapende macht en zelfs in onze kerken met dienaren van het totalitarisme..... Moeder van God bewaar ons voor het lot en het lijden van de gemartelde vrouwen van Cuba, Polen, Hongarije en andere tot slaaf gemaakte naties!"

Men hield ook elders in de grote steden dergelijke marsen. Eindelijk kwam de gewapende macht in actie. Op 1 april was alles voorbij. Goulart was uit Brazilie gevlucht. De 2e april hielden meer dan een miljoen vrouwen een "Mars uit Dankbaarheid aan God" in Rio de Janeiro, een mars die duidelijk toonde dat de actie werkelijk een revolutie van het volk was.

Castelo Branco, de nieuwe president, verklaarde: "Extreem rechts is reaccionair, extreem links is subversief. Brazilie moet een eerlijke middenkoers gaan". In de tijd van de demonstraties — de "marsen" — had president Goulart de fout gemaakt om zich laatdunkend uit te spreken over de effectiviteit van het gebed — gesymboliseerd door de rozenkrans — om de problemen van de natie te helpen oplossen. De geschiedenis heeft een bewijs gegeven dat hij zich grotelijk vergist heeft. Het Brazilie van 1964 heeft ons geleerd hoe Maria, onbevlekt ontvangen, de overwinning kan brengen voor degenen die in Haar vertrouwen.

(De schrijver heeft o.a. gebruik gemaakt van de brochure "The country that saved itself" van Clarence W. Hall)

A.B.

Curacaos karnaval naar Nederland

WILLEMSTAD — Karnavalsgroepen die geinteresseerd zijn deel te nemen aan het Antilliaanse karnaval in Nederland, of bij te dragen met hun kledingstukken kunnen het dit jaar doen in samenwerking met de PSH van Hermanito. Middels een communiqué bericht deze disc-jockey dat de mogelijkheid voor deelname van Curacaose karnavalsgroepen aan het karnaval in Nederland geopend is, door medewerking van de Curacaose zanger Babalu. Het karnaval wordt in Nederland gevierd op 6 augustus, en men is van plan om deze keer ook een Miss Karnaval verkiezing te houden, en een tumba-festival. Samenwerking wordt onder andere verleend door Magy Marshall, die in Nederland de deelname van Antillianen aan het karnaval groter gemaakt heeft. Ook de KLM heeft namens de heer Gomes laten weten medewerking te zullen verlenen voor het transporteren van de karnavalsstukken. Voor meer informatie kan men contact opnemen met Magy Marshall op telefoonnummer 0172616783, adres Koolmeys 14,2411 M Bodegraven Nederland, of Hermanito Narvaez, Penst 548, telefoon 53751 of op 611186.

Badgasten bestol

WILLEMSTAD — Ze badgasten moeten nu goed kijken wat ze op het strand a terlaten als ze een duik in de willen nemen. Twee badgas van de Kleine Knip-baai cons teerden dat hun eigendomm die ze omstreeks vier 's middags op het strand h den achtergelaten, verdwe waren. Het betreft een don bruine tas waarin zaten: gouden armband van 275 g den, een gouden halskett van 100 gulden, een damesz nebril, een polaroid camera v 75 gulden, een flitsapparaat 75 gulden, een leesbril van 2 gulden, een zilverkleurige p horloge van 150 gulden, een ren portemonnee waarin geld en persoonlijke papier De recherche stelt een ond zoek in.

Studiewerkgroep over positie dienstplichtigen

WILLEMSTAD — Een gemengde Ambtelijke werkgroep is geinstalleerd om een complex van rechtspositieregelingen te ontwerpen voor Antilliaanse dienstplichtigen in het algemeen en voor die van officieren en onderofficieren in het bijzonder. De gemengde werkgroep bestaat uit een Nederlandse en een Antilliaanse sectie, die in samenwerking overeenstemming moeten bereiken over de positieregelingen die ze moeten ontwerpen. De werkgroep is afgelopen maandag door premier Don Martina geinstalleerd, en heeft deze week vergaderd, om de hoofdpunten eerst in onderling overleg uit te werken en eindvoorstellen te doen aan de bevoegde autoriteiten.

DEPARTEMENT VAN ECONOMISCHE ZAKEN
BEKENDMAKING

Het Departement van Econimische Zaken maakt bekend dat krachtens Beschikking van de Minister van Economische Zaken de hoogst toelaatbare verkoopprijzen ten aanzien van het produkt cement (portland), merk "COSTA RICA", ingaande 25 maart 1983, als volgt zijn vastgesteld voor wat betreft het eilandgebied BONAIRE:

	per zak 42.5 kg. netto merk "COSTA RICA"
Aannemer bij kontante betaling:	NAfl. 8,81
Aannemer op krediet :	NAfl. 8,91
Partikulier kontant :	NAfl. 8,91
Partikulier krediet :	NAfl. 9,01

HOOFD I.P.E.

WILLEMSTAD — Minister Liberia-Peters vergaderde gisteren met vertegenwoordigers van de diverse sectoren van Aruba, Curaçao, Bonaire en de Bovenwinden. Dit is de tweede vergadering, die de minister onderhield in verband met de invloed van de devaluatie van de bolivar op het toerisme uit Venezuela.

Nascholing begint volgend schooljaar

WILLEMSTAD — Het Bestuurscollege van Curacao heeft een werkgroep "Nascholing" geinstalleerd bestaande uit deskundigen die als taak zullen hebben, het opstellen van een nascholingsplan volgens het nascholingsprotocol, dat overeengekomen is tussen de centrale en eilandsregering.

In dat protocol is onder andere opgenomen dat er een contenue en integraal stelsel van nascholingsactiviteiten opgebouwd moet worden, met nauwe samenwerking tussen de nascholingsinstanties en de begeleidingsinstanties. Ook moet de nascholing afgestemd zijn op de behoefte van de onderwijzers, en het zelfstandig orientatievermogen van die onderwijzers bevorderen, zodat ze zich goed van hun taken kunnen kwijten.

Overeengekomen is, dat de nascholing aan moet sluiten op de huidige strukturele behoefte aan nascholing en afgestemd moet zijn op het onderwijsbeleid van de huidige regering. De organisatie van de nascholing zal in eerste instantie bij het eilandgebied zelf berusten, terwijl de centrale overheid een complementaire taak heeft. Ook de vakbonden en de schoolbesturen zullen bij de uitvoering van het nascholingsplan betrokken worden.

Het ligt in de bedoeling het korte termijn-nascholingsplan vóór het eind van dit jaar af te hebben, zodat het in het volgend schooljaar van start kan gaan. De uitvoering van het beleid ten opzichte van nascholing staat direct in verband met de herstrukturering van de Akademia Pedagógiko, op grond waarvan de heer J. Evertsz, die ook in die herstruktureringscommissie zit, als voorzitter van de werkgroep nascholing benoemd is.

Gouden sieraden uit huis gestolen

WILLEMSTAD — Uit een woning aan de Prof Knappertweg werd in de nacht van woensdag op donderdag ingebroken, door het verwijderen van vier glazen shutters. De bewoonster was niet thuis. Ze vermist drie gouden halskettingen, drie gouden hangers, een gouden staafje, een gouden armband en geldbedragen van 200 gulden en 20 dollar.

Interne afronding zaak ALM

WILLEMSTAD — Zowel de centrale regering als ALM-directeur Tawa Yrausquin hebben afgezien van verdere polarisatie over de situatie bij de ALM en zullen verder intern met elkaar beraden over nog te regelen zaken. Dit werd desgevraagd vernomen van de president-commissaris van de ALM, Miguel Pourier.

Volgens Pourier zijn er nog verschillende zaken die op een rijtje gezet moeten worden en met de huidige directie moeten worden besproken. Deze zijn ondermeer beslissingen over wat er met de huidige directie gaat gebeuren en wie de heren Yrausquin en Van Haagen zullen opvolgen in de directie.

In het belang van de ALM en de gemeenschap is het zaak dat deze kwesties intern besproken en geregeld worden, zei Pourier.

Premier houdt boek In NRC/Handelsblad

WILLEMSTAD — Al bij al kan gesteld worden dat wij tevreden zijn over onze reis naar Nederland, over de Ronde Tafel Conferentie. Deze conferentie kan beschouwd worden als de afsluiting van een proces dat in september 1981 is aangevangen, om duidelijkheid en klaarheid te scheppen in de Antilliaanse staatkundige zaak, een conferentie die een eind heeft gebracht aan een veertig-jarig bestaande conflict tussen Curaçao en Aruba en wij hopen dat met het resultaat dat nu bereikt is, een nieuwe periode zal worden ingeluid waar zowel Curaçao als Aruba gaan inzien, dat de natuur ze naast elkaar heeft geplaatst en dat zij gemeenschappelijke belangen hebben, die zij, willen zij zich weerbaar maken en houden, toch gezocht zal moeten worden naar gezamenlijke behartiging van zaken, ongeacht de staatkundige structuur die uit de bus komt. Wij hopen dat de ontwikkeling in de toekomst ruimte zal bieden om niet de verschillen te gaan accentueren, maar dat wij bewust worden en blijven van de gemeenschappelijke belangen, die wij samen moeten behartigen.

Deze opwekkende, maar soms wat moeilijk — Lubberiaans — geformuleerde gedachte is neergepend door premier ir Don Martina in Hollands Dagboek, een vaste rubriek in de Zaterdag-bijlage van het invloedrijke dagblad NRC Handelsblad in Nederland. Voor de week van donderdag 10 maart tot en met maandag 14 maart heeft Don Martina daarin dagboek gehouden rond de recente RTC.

Daarin wordt duidelijk dat hij veel waarde hechtte aan contacten met de pers. Er worden slechts twee concrete namen genoemd TeleCuraçao, wat minder concreet, een „journaliste uit Aruba" en „een zeer belangrijke radio-omroep op de Nederlandse Antillen Curom Z 86". Voor de rest is er sprake van de Antilliaanse journalisten.

In zijn dagboek maakt hij melding van het bezoek aan de koningin, waarover hij uiteraard vriendelijke dingen vertelt. Zoals dat het Sabaanse nummerplaat dat een plaatsje op haar kantoor heeft gekregen. Melding wordt gemaakt van een feestje dat Kamerlid Wijnie Jabaaij te Dordrecht heeft gebouwd met onder meer P.vdA-voorzitter Den Uyl en diens echtgenote als gasten evenals het Kamerlid Patijn. Ook bij dit feestje was een rol weggelegd voor journalisten, want de muziekgroep rond kinderen van Don Martina blijkt versterkt te zijn door Jerry Lasten, Ernest (Kèkè) Willems met als dansmeester Chali Grootens. Mevrouw Jabaaij waagde zich zelfs aan een Mexicaanse ranchera.

Zo'n RTC-week gaat snel voorbij. Zoals uit het dagboek blijkt, was het een korte week, want het dagboek eindigt maandag. Met een bezoek aan de gemeentelijke overheid van Dordrecht, door Kamerlid Jabaaij georganiseerd, welke stad vergelijkingspunten met Curaçao blijkt te hebben: het eilandelijke, met een groot havengebied met schepen, dokken maar ook met watersport-mogelijkheden.

En op eetgebied: een etentje in Hotel Bellevue met een goede Curaçaose keuken, ook op Curaçao als zodanig mogelijk. Deze overeenkomsten zijn „zeer treffend in beide toespraken tot uiting gekomen", aldus de premier.

Die maandagmiddag nog wat inkopen gedaan, want daarvóór was er geen tijd voor geweest en dinsdagmorgen ging het richting Curaçao. „Het was een zeer vermoeiende reis", schreef de premier in de maandag-aflevering van zijn dagboek. Waarschijnlijk als een voorbeschouwing of als een stukje profetie. Het slot van het dagboek: „Wij kwamen een kwartier te vroeg op Curaçao aan. Daar werden wij onthaald door talloze bekenden. Tegen een uur of elf Antilliaanse tijd: thuis."

Morgenochtend Euthanasie aan orde bij Hoyer

WILLEMSTAD — Voorafgaand aan de directe uitzending van de studiedag over het onderwerp Euthanasie via Radio Hoyer II, praten internist Treurniet, ex-patiente Kitty Geneuglijk en organisator Roy Markes over dit onderwerp in het programma "Wat zeggen zij ervan". Anders dan normaal begint dit programma deze week niet om kwart voor negen, maar om half negen in verband met de directe uitzending van deze studiedag over euthanasie. Om half negen dus, morgenochtend zaterdag 26 maart, "Wat zeggen zij ervan" met gastvrouw Anneke van Arkel.

WILLEMSTAD — In het Wilhelminapark wordt op 7 mei weer een mariachi-festival georganiseerd. De begeleiding is in handen van de Mariachi Solis. Inschrijving is vanaf vandaag geopend tot 5 april, om zes uur 's middags persoonlijk of telefonisch bij Cai St Jago, Dividiviweg 28, telefoonnummer 614648.

Voor Venezolaanse toeristen

Identiteitskaart in plaats van paspoort

WILLEMSTAD — Om het Venezolaanse toerisme weer aan te trekken bestaat de mogelijkheid dat ook zij alleen hun identiteitskaart kunnen gebruiken om de Antillen binnen te komen. Dat is onder andere al het geval voor onder anderen Amerikaanse toeristen.

Dit is een van de conclusies die naar voren kwamen in een tweede vergadering die de minister van Economische Zaken, Maria Liberia-Peters, gisteren had met vertegenwoordigers van de diverse sectoren van Curaçao, Aruba, en Bonaire en van de Bovenwinden.

Minister Liberia beloofde gisteren dat ze deze zaak zal overleggen met haar collega-minister van Justitie, mr Gonzalez en dat aan dit geval prioriteit gegeven zal worden. De vergadering was van mening dat zo'n maatregel van de centrale regering ten voordele zal zijn van het toerisme op de Antillen.

Ook kwam naar voren dat voorlopig geen good will-reis naar Venezuela ondernomen zal worden, maar dat men zal wachten tot de situatie min of meer gestabiliseerd is in Venezuela. Zoals bekend stelde de Kamer van Koophandel voor, dat een speciale commissie naar Venezuela zou gaan om daar met de betrokken autoriteiten te spreken. Nu is besloten die reis uit te stellen in afwachting van nadere ontwikkelingen.

Op de vergadering legde directeur, drs Timmerman van de Centrale Bank, uit dat de zwevende koers van de bolivar inhoudt dat de lokale banken niet weten tegen welke koers ze de bolivar moeten verkopen.

In de vergadering werd ook duidelijk, dat er aandacht besteed moet worden aan maatregelen die de toeristenmarkt kunnen diversificeren; dus om ook toeristen uit andere landen aan te trekken. Daartoe is een "marketing research plan" zeer gewenst, en de regering is bereid mee te werken aan een dergelijk plan. Minister Liberia verklaarde ook, dat de eilandgebieden benaderd zullen worden voor hun medewerking aan zo'n plan.

De vergadering kwam ook tot de conclusie dat potentiele markten liggen in de Verenigde Staten, Trinidad en Tobago en Puerto Rico. Om de Antilliaanse eilanden aantrekkelijker te maken, stelde de vergadering voor de recreatiemedia uit te breiden met illustratie van onze folklore. Te zelfder tijd is het ook nodig het volk bewuster te maken van de noodzaak van het toerisme voor onze economie, en dat men de toerist daarom een goede behandeling en service moet geven.

Op Hoyer 2 Wat zeggen zij van euthanasie

WILLEMSTAD — In het programma wat zeggen zij ervan van Anneke van Arkel op Radio Hoyer II wordt dit keer gesproken met internist Treurniet, ex-patiente Geneuglijk en organisator Roy Markes van de studiedag over euthanasie. Het programma begint deze keer om half negen 's morgens, in verband met de directe uitzending van de studiedag, vanuit de aula van de UNA.

Lijk geborgen

WILLEMSTAD — Het lijk van de drenkeling Domatilia werd gisteren omstreeks elf uur 's morgens geborgen. De Havenpolitie die een intensieve zoekactie begonnen was naar het lichaam van de man die eergisteren tijdens het vissen in het water viel, zag het lichaam op ongeveer 75 meter afstand uit de kust bij Playa Kanoa drijven. Met behulp van een vissersboot werd het lichaam naar het strand gesleept, waar het geidentificeerd werd als van Domatilia. De dood werd door een aanwezige arts geconstateerd.

Teatro Foro op televisie

WILLEMSTAD — Het departement voor Cultuur en Opvoeding brengt maandagavond via TeleCuracao een informatief programma over het functioneren van Grupo Teatro Foro.

In deze film kan men zien hoe Teatro Foro zijn leden voorbereidt door middel van basisoefeningen in het akteren en voorbereiden van een toneelstuk.

De werken van Teatro Foro zijn allemaal gebaseerd op problemen van de actualiteit. Ingaande 2 april brengt Teatro Foro weer het stuk "Bo ta bai vota?" waar het publiek weer de kans krijgt om mee te doen in het stuk en van gedachten te wisselen over het stemmen. De presentatie van 2 april vindt plaats voor het Postkantoor te Punda om tien uur 's morgens. Tijden van de andere voorstellingen zullen later worden aangekondigd.

Maria Liberia Peters (PNP):

Niet bij de pakken gaan neer zitten

WILLEMSTAD — Het heeft geen zin bij de pakken te gaan neerzitten, hoe moeilijk de tijden ook zijn, aldus minister Maria Liberia-Peters (PNP) gisteren in een televisieprogramma van haar partij.

Mevrouw Liberia-Peters zei bewondering te hebben voor ondernemingen die ondanks de slechte economische tijd de zelfverzekerdheid tonen om met bepaalde projecten te beginnen die het volk hoop geven voor de toekomst. Uitbreiding van de lokale productie zal zeker meehelpen aan verlichting van de huidige economische problemen. Er moet echter wel rekening worden gehouden met andere landen in de regio, die ook hun lokale productie uitbreiden en dus met ons concurreren, zei mevrouw Liberia-Peters. Daarom moet ook aandacht worden gegeven aan het verbeteren van het investeringsklimaat door middel van het geven van meer faciliteiten aan potentiele investeerders.

Oplossing van de economische problemen zal in de komende vier jaar van iedereen inspanning eisen daar er niets kan worden bereikt als slechts weinigen zich inspannen maar andere tegenwerking bieden, aldus Maria Liberia-Peters, lijsttrekker van de PNP.

Dief aangehouden

WILLEMSTAD — Ter hoogte van Marchena werd de 27-jarige man O.I.J. gisteren aangehouden, in verband met diefstal. Hij bekende een tas met inhoud en een radio weggenomen te hebben uit een lokaal hotel. Bij huiszoeking in de woning van O. trof de politie naast deze twee artikelen ook nog loten van de landsloterij en een koffer met papieren aangetroffen, die van diefstal afkomstig bleken. De verdachte is in verband hiermee opgesloten in afwachting van nader onderzoek.

Don Martina: "dubieuze partijpolitiek"

DP wil overleg inzake ALM-kwestie

WILLEMSTAD — De DP heeft middels een telegram aan premier Don Martina een beroep gedaan op de centrale regering om door middel van overleg een oplossing te zoeken voor het probleem van de indexering van de salarissen van het personeel.

De DP vindt namelijk dat de verklaring van de Antilliaanse premier dat de salarissen van het ALM-personeel niet zullen worden geindexeerd erg drastisch is en als enige mogelijkheden voor dialoog afsluit. En volgens de DP is er wel degelijk ruimte voor dialoog als men de verklaringen van de NABLP-voorzitter in beschouwing neemt.

Op zijn beurt heeft premier Martina ook een telegram gestuurd in antwoord op dat van Diaz. Daarin zegt de premier het met Diaz eens te zijn dat een cao heilig is. Echter, nog heiliger is het welzijn van het volk.

Een cao, zegt Martina in zijn telegram, is een manier om sociaal welzijn te bereiken maar toepassing van de in de cao vastgelegde rechten moet geschieden op basis van wat in ons rechtssysteem bekend is als "maatstaven van redelijkheid en billijkheid". Er moet bij gebruik van deze rechten rekening worden gehouden met de heersende sociale omstandigheden om te voorkomen dat gebruik ervan fatale gevolgen heeft voor de betrokkenen. Martina concludeert dat Diaz, met zijn verklaring op de televisie "dubieuze partijpolitiek heeft geplaatst boven het belang van de betrokken werknemers van de ALM en de gemeenschap". De premier betreurt het dat Diaz, naar hij zegt, "verder de weg van verwoesting wil bewandelen en er de voorkeur aan geeft verdeeldheid te zaaien in plaats van krachten samen te bundelen met de rest van ons volk om een betere toekomst op te bouwen".

WILLEMSTAD — In het donderdagverkeer van Curacao raakten vier personen gewond, uit in totaal twaalf aanrijdingen. De totale materiele schade bedraagt 14.600 gulden.

Voor voorzitterschap ABVO

Frits Brito enige kandidaat

WILLEMSTAD -- Frits Brito is de enige kandidaat voor het voorzitterschap van de vakbond ABVO die vandaag zijn jaarvergadering houdt. Vanaf acht uur 's morgens is de gelegenheid geopend voor de leden om te stemmen op het ABVO-kantoor te Brievengat en die gelegenheid zal nog blijven bestaan tot vanavond, even voordat de vergadering begint. Behalve Brito, zijn herkiesbaar secretaris Bèbè Rojer, penningmeester R.Phelipa en de commissarissen S.Cicilia, N.Rojer en S.Rosalia. Nieuwe kandidaten voor het bestuur zijn C. Jansen van de Centrale Bewakingsdienst, A.Gouverneur (GOG), mej C.Maria (GGD), A.Kirindongo en J.Windster (beiden van Setel NV). Alle bestuursleden worden voor drie jaar gekozen. De leden wiens termijn nog niet is afgelopen, zijn vice-voorzitter Shon Ma Scoop en de bestuursleden Chance, Cathalina, Chakuto, Bernadina en Rosales.

Films deze week

Boulevard Theater: 25-31 maart: Who dares wins. Avonturenfilm. 25, 26 maart midnight: Esposa de vacaciones. Sexfilm met internationale sterren. 27 maart matinee: Love bug. Kinderfilm met Dean Jones en Michele Lee.

Drive-In Theater: 25, 26, 27 maart: The last fight. Film voor liefhebbers van boksen. Spelers o.a. Willie Colon en Ruben Blades.

28, 29 maart: Golden dragon. Chinese vechtfilm. 30, 31 maart: [illegible] Connection. Spanning en actie met Jeffrey Bryroon en Larry Cedar. 25, 26 maart midnight: The last fight: zie boven. 27 maart matinee: One silver dollar. Montgomery Wood en Evelyn Steward in een spannende [illegible] Western.

Principal Theater: 25, 26, 27 maart: E.T. Regie: Stephen Spielberg. Het zo langzamerhand wel bekende verhaal van het vreemde wezen dat op de aarde wordt achtergelaten en dat vriendschap sluit met een tienjarige jongen en zo ontkomt aan de moordlustige neigingen van de aardbewoners. Spelers zoals Dee Wallace en Peter Coyote.

28, 29 maart: Star Trek II. Regie: Nicholas Meyer. De schurk "Khan", die we kennen van Star Trek I, is in deze film ontsnapt van de geisoleerde planeet waarheen hij was verbannen door Admiraal Kirk. De wraakzuchtige Khan wordt opnieuw gespeeld door Richard Montalban en de arme achtervolgde admiraal Kirk door William Shatner. [illegible]

30, 31 maart: Two fists against the law. Chinese vechtfilm.

25, 26 maart midnight: Funhouse. Horrorfilm welke zich afspeeld in een zg. Funhouse. Regie: Tobe Hooper. Spelers o.a. Elizabeth Berridge en Cooper Huckabee. 27 maart matinee: E.T. zie boven.

Rialto Theater: 25, 26, 27 maart: Gentle savage. Spanning en avonturen met William Smith en Gene Evans. 28, 29 maart: The nude bomb. Komische film met Don Adams en Sylvia Kristel. 30, 31 maart: Cat people. Horrorfilm met Natasha Kinski en Malcolm McDowell. 25, 26 maart midnight: [illegible] Boxer. Chinese vechtfilm. 27 maart matinee: Swiss family Robinson. Kinderfilm met John Mills en Dorothy McGuire.

Orfeon Alegre treedt driemaal op

ORANJESTAD — Het zangkoor Orfeon Alegre uit Curaçao zal dit weekeinde drie opvoeringen op Aruba geven. Vanavond om half negen treedt Orfeon Alegre samen met het Arubaans Koor Vivons en Chantant in het John Wesley auditorium in San Nicolas op. Morgenavond wordt een opvoering gegeven in de St Franciscuskerk in Oranjestad en zondagmorgen om negen uur is de laatste opvoering in de Cristo Reykerk te Brazil. Orfeon Alegre staat onder leiding Rignald Yankee en telt 62 leden.

Atletiek Aruba tegen Springfield

ORANJESTAD — In het Wilhelminastadion beginnen vanavond om 7 uur de atletiekwedstrijden tussen het Springfield College en Arubaanse atleten. De af te werken onderdelen zijn: hardlopen op de 100, 200, 400, 800, 1500 en 5000 meter, ver- en hoogspringen, kogel-, speer- en discuswerpen, estafettes van 4x100 meter en 4x400 meter, alsmede een demonstratie in het kogelslingeren (hammer throwing).

SM dames sterk voor dag bij windsurfen

ORANJESTAD — Twee weken voor de Nederlands-Antilliaans kampioenschappen werden op Simpson Bay (St Maarten) nog eenmaal de krachten gemeten tussen zo'n 30 Sintmaartense windsurfers. Er stond een lekker windje, dat samen met de zon zorgde voor prima omstandigheden.

Het werd een roemrijke dag voor de dames. Allereerst was daar Joan Boomsa, die in de eerste race in de A-groep het hele mannelijke veld aan haar surfschoenen lapte. Eelco: "Meestal als Joan voor ligt, let ze niet goed meer op, zodat ze op het eind verrast wordt". Zo niet deze keer. Joan nam de leiding en stond die niet meer af. Kortom een gevaarlijke dame om over twee weken mee in zee te gaan.

In de B-groep was Saskia Vrijenhoek uedereen te snel af. In de C-groep streken de piepjonge Jan Paul en David de eer op.

De resultaten na drie races:

GROEP A
1.Joan Boomsa en Alfred Koolen; 2.Eelco Sint.

GROEP B
1.Saskia Vrijenhoek; 2.Robbie Ferron; 3.Rob Gilders.

GROEP C
1.Jan Paul Heymand en David Guyt; 2.Patrick Rodenburg.

	WAS credit	WAS C. & C.	IS credit	IS C. & C.
4' X 80	Fls. 142,—	127,80	Fls. 120,—	108,—
5' X 80	Fls. 160,—	144,—	Fls. 140,—	126,—
6' X 80	Fls. 184,—	165,60	Fls. 160,—	144,—

SLIDING RAIL for BI — FOLD DOORS

	WAS credit	WAS C. & C.	IS credit	IS C. & C.
[illegible]	[illegible]	[illegible],95	[illegible]	[illegible]
5'	Fls. 16,50	14,85	Fls. 14,75	13,27
6'	Fls. 18	16,20	Fls. 16,25	14,62

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama en Piet Soda Fountain.

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store; De Wit Stores in Sheratonhotel; Van Dorp in Americana en Holiday Inn drugstore.

KANTOORUREN: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316, 22950. Pageboy: 027-774.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

BIOSCOPEN
ORANJESTAD
Boulevard Theater: 20.30 uur *Who dares wins* (18 jr.); 24.00 uur *Esposa de vacaciones* (18 jr.).
Rialto: 20.00 uur *Gentle savage* (18 jr.); 22.30 uur *Mantis boxer* (14 jr.).
BALASHI
Drive-in: 20.30 en 24.00 uur *The last fight* (14 jr.).
SAN NICOLAS
Principal: 20.30 uur *E.T.* (alle leeft.); 24.00 uur *Funhouse* (18 jr.).

★★★

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz: tel.: 28288; Paradera: tel.: 25543; Savaneta: tel.: 47020; Brazil: tel.: 48301; Dakota: tel.: 29008; San Nicolas: tel.: 45906; tijdens kantooruren van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur: Patiastraat 27, tel.: 24444.

BOTICA'S: Oranjestad: Oduber, tel.: 21780; San Nicolas: San Nicolas, tel.: 45712.

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Sta Cruz, Paradera en Noord: dokter: E.E.Laclé, tel.: 28442.
San Nicolas en Savaneta: dokter E.Weststrate, via Centro Clinica San Nicolas, tel.: 48833.

(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

★★★

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

★★★

ZATERDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 08.30-19.00 uur "The Victoria"-vert. SELMA.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Oranjestad): openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-20.00 uur; dinsdag van 09.00-12.00/13.30-17.00 uur; donderdagochtend gesloten en 's middags open van 13.30-17.00 uur.

BARRIO DAKOTA: dinsdag en vrijdag van 16.00-20.00 uur geopend.

STICHTING TOT BEVORDERING VAN VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00/13.00-16.00 uur-Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij praktijken in het Wit Gele Kruis-gebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat/Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Barrio Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822 donderdag 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetio, Paradera 47A, tel.: 24280: dinsdag 08.00-10.00 uur.
BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Zuidstraat 7A, tel.: 23145): open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): **24 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

SPORT
CAMACURI BOWLING CENTRE: maandag t/m vrijdag open van 18.00-24.00 uur; zaterdag van 13.00-19.00 uur; op zondag gesloten.

★★★

TELEARUBA: 17.00 Flintstones Frolics; 17.30 matinette; 18.30 news in Dutch; 18.45 telenovela: Dancin' Days; 19.30 cocktail musical; 20.00 telenoticias; 20.30 Sanfrod & son; 21.00 programa politico (PDA); 21.30 lucha libre; 22.30 movie of the week (Anatomy of a crime); 23.45 resumen di noticias; 23.50 sluiting.

★★★

Noodkreet Stinapa Aruba en Stimaruba:

Tijd ongunstig voor vogels op Rifeilanden en te Bubali

ORANJESTAD — Uit informaties van Stinapa-Aruba en Stimaruba over de vogels van Aruba blijkt dat het broedseizoen 1982 van de sterns op de Rifeilandjes bij Lago (de belangrijkste broedplaats op de Nederlandse Antillen) geen succes was. Er waren duidelijk minder vogels en, ondanks controle door de Lago-politie, werden de eieren weer verschillende malen gestolen.

Ook het vogelreservaat te Bubali heeft een ongunstige periode achter de rug en gaat een moeilijke tijd tegemoet. Door de aanhoudende droogte en een tijdelijk verminderde aanvoer van rioolwater naar de zuiveringsinstallatie kwam het oostelijk deel (tegenover de "Olde Molen") vrij lang droog te liggen, met nadelige gevolgen voor de vogelstand. Ook in de regentijd waren hier veel minder vogels waar te nemen.

Ondertussen is gebleken dat de West-Indische Lisdodden (zogenaamde Rietsigaren), die reeds enkele jaren welig langs de kant tieren, de verbinding tussen het oostelijk deel en de rest van de plas hebben afgesloten. Het schilderachtige meertje tegenover de Olde Molen wordt dus practisch niet meer gevoed door het vruchtbare water van de rioolzuivering. Verder dreigt ook nog het gevaar dat dit water in de toekomst op grote schaal voor landbouwdoeleinden (het Shaba-project) zal worden gebruikt.

Stinapa-Aruba streeft al jaren ernaar dit uniek vogelgebied vlakbij de hotels voor Aruba te bewaren en heeft aan de overheid medewerking gevraagd voor een ecologische studie naar de waterbehoeften enzovoorts van het reservaat, die als basis kan dienen voor een verantwoord beleid in de toekomst.

Een prettiger geluid is dat de saliña van Savaneta er wel bij gevaren is. Er vielen daar in het afgelopen jaar, afgezien van de autowrakken, heel wat reigers en andere steltlopers te bewonderen.

Het Stinapa-boekje "Discover Aruba's wildlife", dat in augustus 1982 verscheen, mocht allerwege gunstige commentaren ontvangen. Maar de verkoop aan toeristen wordt nog onvoldoende gepromoveerd. Stinapa-Aruba vindt dat men over het algemeen in kringen van handel en toerisme nog te weinig bekendheid en steun geniet.

Voorts zoekt Stinapa-Aruba enkele nieuwe toegewijde vrijwilligers die de nodige talenten en tijd hebben om de taak van secretaris, administrateur, penningmeester enz. over te nemen.

Ook nieuwe donateurs die bereid zijn actief mee te werken voor het natuurbehoud op het eiland worden verzocht contact met Stinapa-Aruba op te nemen en zich op te geven als lid van de Stimaruba-kring. Stinapa-Aruba geniet voorlopig nog geen subsidie van de overheid of uit het buitenland en is dus qua inkomsten, volledig aangewezen op de good-will van de natuurliefhebbers.

ORANJESTAD – Een delegatie van de Ogem B.V. uit Nederland, vergaderde deze week met eilandsadviseurs over de plannen voor overname van electriciteitsbedrijf Elmar door de overheid. De Ogem-delegatie bestond uit mr O. A. Slager, mr H. P. J. Ophof, drs Th. Besançon en F. C. A. van Berkel, terwijl het Bestuurscollege vertegenwoordigd werd door de adviseurs ir T. Oei (WEB), drs Humphrey van Trigt (Deco), mr Tico Croes (Accountantsdienst) en Armando Muyale (Juridische Zaken). Gisteren had de Ogem-delegatie nog een onderhoud en lunch met algemeen adviseur Betico Croes (zie foto), die ieder van de gasten de Arubaanse vlag en insigne mee naar Nederland gaf.

Betico Croes: Elmar best snel in overheids handen

ORANJESTAD — Het beste is - aldus algemeen adviseur Betico Croes donderdagmiddag - dat het Bestuurscollege probeert om per 1 januari volgend jaar het electriciteitsbedrijf Elmar in handen van de overheid te krijgen. Hij is er verder voorstander van dat dan een management-contract aangegaan wordt, opdat het bedrijf efficient kan draaien en niet in handen blijft van de overheidsbureaucratie.

De heer Croes verklaarde dat deze week een delegatie van de Ogem bv, uit Nederland, op Aruba vertoefde en met adviseurs van het eilandgebied sprak over overname van dochtermaatschappij Elmar door de overheid. Doordat onze adviseurs nog niet in zo'n vergevorderde fase verkeren, is het deze keer meer bij een beleefdheidsbezoek gebleven, aldus Croes. Persoonlijk had ook de heer Croes een onderhoud met de Ogem-delegatie en de hierbij verkregen inlichtingen moet hij nog aan het BC voorleggen. Hij liet wel uitkomen dat onder meer gesproken werd over een tijdsbestek waarin de overheid de Elmar wenst over te nemen en tevens over de prijs die bij deze overname gemoeid is. Voor de duidelijkheid zei de heer Croes dat nog niets concreets is en dat hij geen enkele verbintenis is aangegaan met de delegatie. Het wachten is op het advies van de adviseurs, aldus Betico Croes.

Zakenvaria

IN HET ENNIA Shopping Centre gaat vandaag een andere nieuwe zaak aan de Nassaustraat open. In het achter-gedeelte opent Aard Nunen V zijn nieuwe zaak die de naam Capri kreeg. Wanneer over enige tijd in het voorgedeelte Retina nog zijn deuren opent, dat is het gezellige Ennia Winkelcentrum practisch vol.

In de nieuwe Capri-zaak, geheel in eigen beheer smaakvol ingericht, vindt men onder meer schoenen voor het gehele gezin, handtassen en nog vele andere artikelen.

IN HET PAND waar voorheen "Marios" aan de Nassaustraat was gevestigd, wordt vandaag "Calypso Children" geopend. Deze calypso kinderafdeling was in Strada gevestigd, doch heeft nu in zijn eigen pand – door Bohama geheel verbouwd naar het ontwerp van architect ir W. Monzon – een ruim onderdak gevonden. Dat was nodig voor deze reeds tien jaar bestaande zaak. Het was de eerste kinderzaak op Aruba, die artikelen uit Frankrijk en Italië naar Aruba bracht, zoals de exclusieve merken Cacharel en Absorba Phillipe Salvet, Hollandia zorgde met tapijten dat de zaak leuk aangekleed werd. Door deze nieuwe eigen behuizing kan Calypso Children nog een betere service leveren en aanbiedingen doen. De directie van het bedrijf zal in verband met de opening een uitverkoop voor zijn klanten houden en tevens aan enkele instellingen een cheque cadeau doen.

Thema dienst over Pasen

SAN NICOLAS — De commissie voor Protestants jeugdwerk organiseert zondag een thema-dienst in de protestantse kerk aan de Pastoor Hendrikstraat in San Nicolas. Deze bijzondere kerkdienst begint om negen uur 's morgens en het onderwerp is: Pasen. De inleiding wordt verzorgd door de heer C. van Vliet, voorzitter van de hierboven genoemde commissie. Zoals gebruikelijk bij deze thema-diensten zal er na afloop weer gelegenheid zijn om over het onderwerp nader van gedachten te wisselen.

April inzamelingsacties

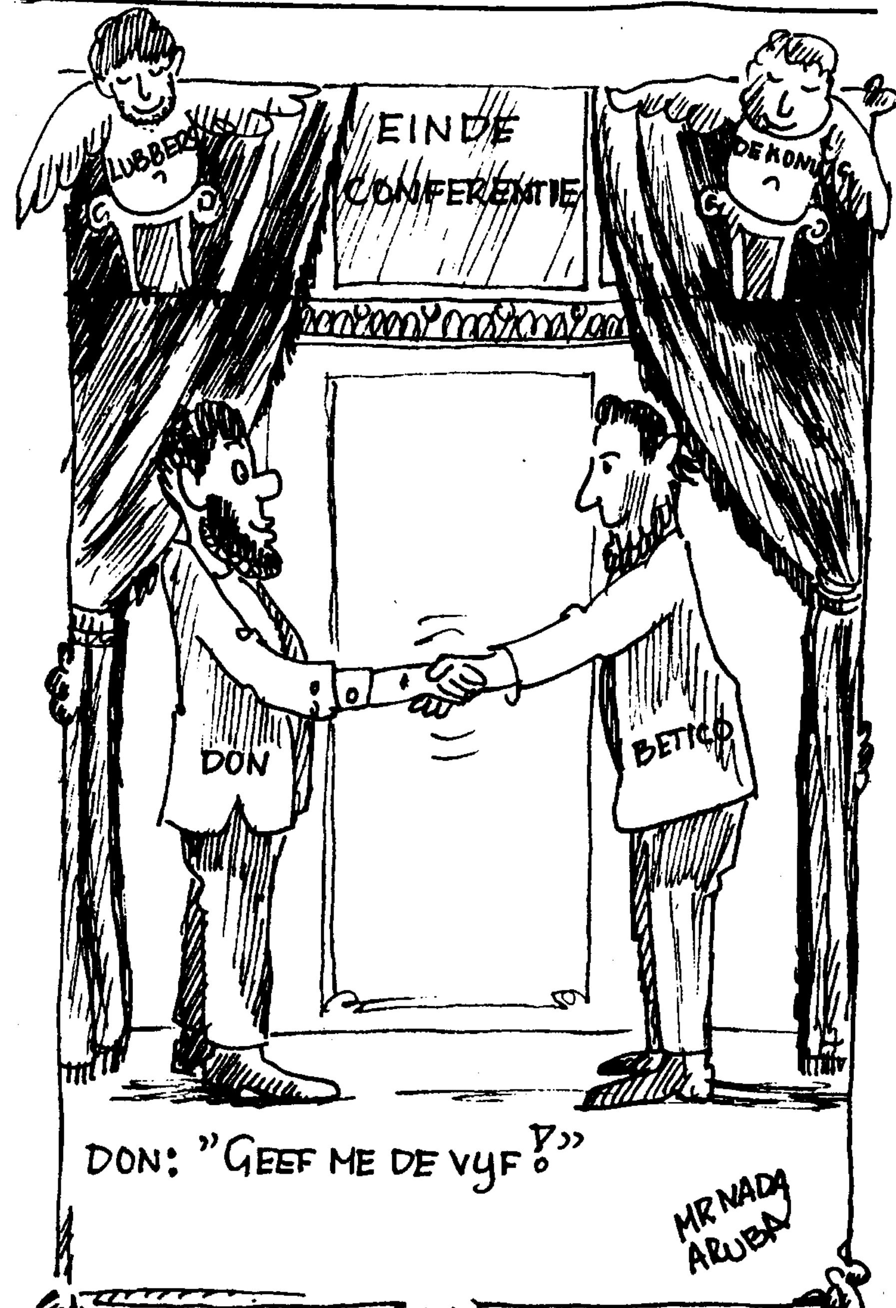
Wilhelminafonds: ook met voorlichting actief

ORANJESTAD – Ook dit jaar zal de komende maand april in het teken van de inzamelingsactie van het Koningin Wilhelminafonds voor de kankerbestrijding staan. Afgelopen jaar was het voor het bestuur van het fonds weer een actief jaar. Op verantwoorde wijze werd voor een groot bedrag aan hulpverlening uitgegeven en tienduizend gulden aan borstprotheses. Wat dit laatste betreft wel een bewijs dat het kankerfonds in een zeer grote behoefte heeft kunnen voorzien wat deze borstkanker-patiënten betreft.

Voorts werd een donatie gegeven voor paptesten. De bakjes in de spreekkamers van de dokters worden ook steeds voorzien van lectuur over verschillende soorten kanker. Dat het publiek hiervoor grote belangstelling heeft, blijkt wel uit het feit dat deze brochures of artikelen veel gelezen worden en geregeld aangevuld moeten worden.

In de scholen werden grote posters opgehangen, waarin de jeugd en sportbeoefenaars erop worden gewezen hoe belangrijk het is niet te roken om daardoor een beter en grote uithoudingsvermogen te krijgen en een betere gezondheid.

Vanaf 1 april doet het fonds weer een beroep op de Arubaanse gemeenschap. Dames zullen wederom langs zaken en kantoren gaan met de bekende intekenlijsten. Op 26, 27 en 28 april wordt de bekende straatcollecte gehouden en vergeet vooral niet de „winkelbusjes", die het gehele jaar door in verschillende zaken staan. Onder de leuze „Bestrijdt het leed dat kanker heet" en „Geeft met milde hand voor het kankerfonds op uw eigen eiland" gaat het fonds weer vol goede moed met zijn jaarlijkse campagne van start.

Levering Onder de maat

Delegatie voor wateroverleg naar Venezuela

ORANJESTAD — Een Arubaanse delegatie vertrekt dinsdag naar Venezuela om met de regering van dat land te trachten weer een voorlopige akkoord te bereiken over levering van drink- en industriewater aan Aruba.

Deze delegatie zal bestaan uit de heren Hipolito Tromp en Gaby Werleman van de WEB-administratie, mr Roy Wever van Juridische zaken, de handelaar Eduardo de Veer en Betico Croes zelf, aldus verklaarde laatstgenoemde gisteren op een persconferentie.

De heer Croes zei dat volgens verkregen inlichtingen de levering van water door het WEB beneden maat is. Het voorlopig akkoord van eind vorig jaar met Venezuela voor levering van 2000 ton drinkwater per dag en 20.000 ton industriewater per week is geen succes gebleken. De levering van drinkwater (door INOS) moest stopgezet worden vanwege vervuiling in de kleine schepen die voor het transport zorgden. Wat betreft de levering van industrie-water uit de Caroni-rivier daaraan is vorige maand een einde gekomen. Hoewel in principe goedkeuring werd verkregen voor voorlopige levering, bleek naderhand dat dit een geval van bodemrijkdom betreft dat een Venezolaans nationaal aspect draagt en dus op Antilliaans en koninkrijksniveau geregeld moet worden.

Een ander probleem bij levering van water door het WEB, is het feit dat Lago voorheen 5000 ton water naar het WEB pompte. Deze hoeveelheid werd daarna tot 1500 ton verlaagd, terwijl de Lago van plan was het pompen helemaal stop te zetten. Uiteindelijk is het gelukt Lago zover te krijgen om 1000 ton water naar het WEB te blijven pompen.

Betico Croes verklaarde nog dat ondanks alles de oplossing voor het waterprobleem in zicht is. Gedeeltelijk door wederlevering van Venezolaans water, de aankomst van schepen met water uit de Hudson-rivier voor Lago en de ingebruikname op 25 april van de Aquachem waterinstallatie.

Volleyball toernooi

NOORD — De volleybalclub „Centro di Barrio Noord" organiseert zondag een volleybal-knockout-toernooi onder de overdekte speelplaats van St Anna-school. Het programma ziet er als volgt uit:.

CBN Flyers – Aruba Bank (dames, 10 uur); Canal Stars – Noord Eagles Stars (heren, 10.30 uur); Lago Boys – FCCA (heren, 11 uur); CD Cosmos – SVB (dames, 11,30 uur); Lago Mechanicals – CD Cosmos (heren, 12 uur), Fatum Stars – Hospitaal (dames, 12.30 uur).

Hierna volgen de semi- en finale-wedstrijden tussen de winnaars.

DOW-softbal

SAN NICOLAS – Het softbaltoernooi van "DOW Pampers" wordt zondag in het Arends Ballpark voortgezet. Op het programma staan de volgende wedstrijden: Que Hiciste – Calabas Blue Jays (10 uur); White Label Sluggers – Tromp's Cement Production (12 uur); Kibaima All Stars – Sero Preto Stars (2 uur) en POVA – Astros (4 uur).

South League

SAN NICOLAS – Morgenochtend wordt een aanvang gemaakt met de nieuwe competitie van de Aruba South Little League. De openingsplechtigheden beginnen om 11 uur in het Ballpark van Centro di Barrio Lago Heights.

ORANJESTAD – Drie vertegenwoordigers van de „Caribbean Development Corporation Committee" (CDCC) van de Verenigde Naties, brengen een werkbezoek aan Aruba. Dit was in het kader van de economische inspectie van de CDCC in het Caribisch gebied, waarbij de Nederlandse Antillen voor het eerst in dit „economisch onderhoud" geïncorporeerd werden. In gezelschap van de heer Tico Croes van het Bureau Buitenlandse Betrekkingen brachten de drie heren, A. Whittingham, T. Hanker en L. Busby, donderdagmorgen een beleefdheidsbezoek aan gezaghebber Pedro Bislip (foto). Voorts werden besprekingen gevoerd met functionarissen van Aruminco, Toeristenbureau, Deco, Ontwikkelingsbank en de LVV.

Raadscie -voorzitter lucht hart

Kritiek Wolff op RTC valt slecht bij MEP

ORANJESTAD — De voorzitter van de raadscommissie Onafhankelijkheid Aruba, Betico Croes vertelde gistermiddag dat in de morgenuren de commissie voor het eerst weer bijeenkwam na de RTC in Den Haag. Politiek gezien zijn alle partijen en sectoren in de commissie - aldus Croes - het er over eens dat het op de RTC bereikte akkoord - onder de huidige omstandigheden - het beste is voor Aruba.

Hij zei tijdens de bijeenkomst wat fel van leer te hebben moeten trekken tegen de vakbondsvertegenwoordiger in de RTC-delegatie, Gregorio Wolff, die de enige was die het bereikte akkoord verwierp. De verklaring van de heer Wolff dat als het niet voor het protocol-Mito was de RTC een mislukking zou zijn geworden, beschouwde de heer Croes als de uitlating van een persoon die niet naar de RTC is gegaan of anders gesteld van een persoon die alleen fisiek aanwezig was. Voor Betico Croes is de uitlating van Wolff belachelijk en leugenachtig omdat noch het protocol-Mito noch de bevindingen van de RTC-werkgroep ter sprake kwamen op de RTC, maar wel het rapport van de Commissie van zeven en de discussie-nota van Aruba. Hij had nog tijdens de commissie-bijeenkomst aan alle aanwezigen gevraagd wie de mening van de heer Wolff deelde. Met uitzondering van een lid van de oppositie dat politiek wilde bedrijven, deelde niemand deze mening, aldus Betico Croes.

De commissie kwam tijdens de vergadering tot de conclusie dat enorm veel werk verzet moet worden om in januari 1986 de status aparte in te gaan. Tot slot liet de heer Croes nogmaals horen dat de status aparte alleen mogelijk werd doordat een datum voor de onafhankelijkheid ingevuld werd.

Gebaksverkoop en vliegeren in Dakota

ORANJESTAD -- Als fundraising voor de voetbalreis van Sportvereniging Dakota naar Brazilië, wordt zondag een bake sale gehouden. Dit begint om tien uur in het Centro di Barrio y Deporte Dakota. Vanaf 8 uur begint een vliegerwedstrijd voor de kleintjes. Er zijn voor de winnaars drie prijzen beschikbaar gesteld.

Kontinuando mayan djadumingu den SDK

Torneo relampago vòlibòl hubenil

WILLEMSTAD — Durante e fin di siman ku ta tras di lomba Vòlibòl Hubenil a ranka sali ku un torneo relampago ku tabata un eksito. Un total di 16 ekipo a partisipa na e torneo, reparti den e siguiente kategorianan:
Femenino A: Xaverianen, Green Socks, Shwatanari.
Femenino B: Shwatanari, Nodevo, Sta Rosa i Olympia.
Maskulino A: Giovannischool, Olympia i Xaverianen.
Maskulino B: Warwaru, Wishi Tigers, Olympia, Xaverianen, Wayaka, Sta Rosa Stars.

Djasabra 19 di mart e torneo a start den e sala kubri di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat, ku kuater partido ku a laga e siguiente resultado: Shwatanari-Nodevo (fem. B) 2-0; Olympia-Giovannischool (mask A) 2-1; Warwaru-Sta Rosa Stars (mask. B) 2-1; Sta Rosa Stars-Olympia (fem. B) 2-0.

DJADUMINGU

Su djadumingu siguiente e torneo a kontinua ku un total di dies partido, for di kua algun tabata bastante interesante, e resultado kompletu tabata komo siguiente: Femenino A: Green Socks-Shwatanari 2-0; Green Socks-Xaverianen 2-0. Femenino B: Sta Rosa Stars-Nodevo 2-0; Olympia-Shwatanari 2-1; Olympia-Nodevo 2-0; Sta Rosa Stars-Shwatanari 2-0. Maskulino A: Olympia-Xaverianen 2-1. Maskulino B: Olympia-Wayaka 2-0; Wishi Tigers-Xaverianen 2-1; Warwaru-Olympia 2-0.

E ekipo ku mas a sobresali durante dje enkuentronan dje fin di siman ku ta tras di lomba tabata e ekipo di Sta Rosa Stars den maskulino B, klasifikando tambe pa e buelta final ku ta inisia mayan djasabra. Den kategoria femenino A, e ekipo di Green Socks a perkura pa un tremendo "come-back" derotando respektivamente e ekiponan di Xaverianen i Shwatanari. Den maskulino A e ekipo di Xaverianen a duna tremendo bataya i klasifika pa e buelta final. E muchanan di Brievengat, Warwaru tambe a klasifika pa e buelta final den kategoria maskulino B.

KONTINUASHON

E torneo ta kontinua durante dje fin di siman den e kancha kubri di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat. E programa pa mayan djasabra ta komo siguiente: 12'or fem. A: Xaverianen-Shwatanari; maskulino B: Wishi Tigers-Olympia; 1'or fem. B: Sta Rosa-Olympia; mask. A: Xaverianen-Giovannischool e ganadó lo titula kampeon. Pa 2'or Shwatanari ta enfrenta e perdedó dje partido entre Sta Rosa i Olympia valido pa kategoria femenino B. Djadumingu e torneo ta kontinua ku e buelta final, kuminsando for di mitar di unu den e kancha kubri di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat.

Kwartfinales kandidatentoernooi WK-schaken

VELDEN — De eerste partij uit de kwartfinales van het kandidatentoernooi om het wereldkampioenschap schaken tussen de Westduitser Robert Huebner en de Rus Vassili Smyslov, die in Velden (Oos) wordt gespeeld, is donderdag na 40 zetten afgebroken.

In de derde partij voor de kwartfinales van het dames kandidatentoernooi zegevierde de Chinese Liu Shi Lan, die met zwart speelde. Bij de veertigste zet gaf Nana Ioselani (Sov), die in grote tijdnood was geraakt, de partij op. De stand in de match, die eveneens in Velden wordt gespeeld, is nu 1,5-1,5. De eerste ontmoeting was in een remise geëindigd, de tweede partij had Ioselani, eveneens met zwart spelend, gewonnen.

Parada di baiskel organisa pa Oasis

WILLEMSTAD — Djaluna 4 di aprèl di dos dia di Pasku, klup di siklismo Oasis, ta organisa un parada di baiskel ku ta kuminsa dilanti di Tuki Snack riba kaminda Brievengat. Inskripshon pa e parada aki por tuma luga, djaluna mes entre 8'or pa 10'or di mainta. E ruta ta pasa den Brievengat bai Punda via di Dr. Maalweg, pasa riba brug di ponton bai Otrobanda, rònt Schottegat, Gosieweg i kaba na kaminda Brievengat.

Pa e parada edat ni kondishon no ta konta, djis presenta ku bo baiskel i trip rònt Schottegat huntu ku bo amigunan. Tambe Oasis ta participa ku pa den luna di augustus tin planea pa tuma luga un asina yama "dragrace pa baiskel". Pues tur hende ku ta kere ku nan tin hopi batata di pia i ku nan por ranka baiskel duru, kuminsa prepara for di awor pa wak ta ken lo bira kampeon di Korsou. Lo tin diferente klase, manera entre otro baiskel chikitu, baiskel 26, baiskel 28 i tambe baiskel di kareda. Tambe lo tene kuenta ku edat.

Torneo di vòlibòl "Kopa Ramon Rico"

WILLEMSTAD — E torneo di vòlibòl valido pa e "Kopa Ramon Rico" a kontinua ayeranochi den e kancha kubri di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat ku tres partido, for di kua Jets/Banco di Caribe, selekshon hubenil femenino i Sithoc/Heineken a sali vensedó.

Den e prome enkuentro valido pa kategoria maskulino Jets a dal Warwaru/Fuji Film ku skor di 3-1, 15-7, 9-15, 15-11 i 15-10. Den e partido valido pa kategoria femenino e selekshon hubenil a pasa riba Flying Six ku skor di 3-1, 15-13, 14-16, 15-11 i 15-12. E partido mas emoshonante tabata sin duda esun entre Sithoc i The Birds, kaminda ku e prome ekipo menshona a triunfa ku skor di 3-1. E parsialnan tabata: 3-15, 15-10, 16-14 i 16-14. Djadumingu e torneo ta kontinua den e kancha di Sentro Deportivo Korsou.

George Best naar Bournemouth

BOURNEMOUTH — George Best, de voormalige Ierse voetbalinternational, heeft donderdag kort voor het sluiten van de transfermarkt in Engeland een contract getekend bij de derde divisieclub Bournemouth.

Het bestuur van Bournemouth heeft het contract dat de binnenkort 37 jaar wordende Best bij de Amerikaanse club Golden Bay Earthquakes had, afgekocht. De afkoopsom is niet bekendgemaakt.

Tennistoernooi van New York

NEW YORK — Tracy Austin en Andrea Jaeger zijn donderdag uitgeschakeld tijdens het toernooi in New York. Austin, die de laatste twee jaar door haar rugblessure veel toernooien heeft gemist, werd in de kwart-finales verslagen door de Westduitse Sylvia Hanika, die tot nu toe in zes wedstrijden tegen Austin slechts één set had veroverd. Andrea Jaeger werd in de eerste ronde bedwongen door een optimaal gemotiveerde Billie-Jean King.

De uitslagen van het toernooi in New York zijn:
EERSTE RONDE:
Martina Navratilova (Vst)-Hana Mandlikova (Tsj) 4-6, 6-1, 6-0; Billie-Jean King (Vst)-Andrea Jaeger (Vst) 5-7, 6-2, 6-2; Barbara Potter (Vst)-Wendy Turnbull (Aus) 6-3, 6-3; Pam Shriver (Vst)-Evonne Goolagong-Cawley (Aus) 6-1, 6-3.

TWEEDE RONDE:
Sylvia Hanika (Wdl)-Tracy Austin (Vst) 6-4, 7-5; Chris Evert-Lloyd (Vst)-Bettina Bunge (Wdl) 6-1, 7-5.

GERRIE KNETEMANN
..... zware val .....

Tijdens wielerronde dwars door Belgie

Gerrie Knetemann zwaar gevallen

BRUSSEL — De Nederlandse wielrenner, Gerrie Knetemann botste gistermiddag in Markedal bij Oudenaarde op een stilstaande wagen. Hij liep bij de valpartij niet alleen een open breuk aan het rechterbeen op maar ook een open breuk aan de rechterarm.

Het ongeval gebeurde in Markedal-Etikhoven. Volgens veldwachter Leon Provoost, die direct na het gebeurde ter plaatse was, maakte Knetemann deel uit van een groepje renners dat in regenachtig weer een rij op de weg geparkeerde wagens van mensen die in de directe omgeving aan het werk waren, passeerde. Knetemann merkte de wagens te laat op en botste op de achterste auto, waarbij de achterruit werd verbrijzeld. Knetemann vloog over de auto heen en kwam op het wegdek terecht.

Volgens veldwachter Provoost gebeurde het ongeval kort voor half drie.

Gerrie Knetemann heeft de operatie, die van 16.45 tot 22.30 uur duurde, goed doorstaan. De behandelde arts in het Academisch ziekenhuis in Gent deelde rond middernacht mede dat de toestand van de wielrenner, die onmiddellijk door zijn echtgenote was bezocht, stabiel was.

De uitslag van de wedstrijd dwars door Belgie is: 1. De Wilde (Belg) 222 km in 5.43.00; 2. Raas (Ned) op 15 seconden; 3. Vanderaerden (Bel) z.t.; 4. Van den Haute (Bel) z.t.; 5. Langerijs (Ned) op 35; 6. Adri van Houwelingen (Ned) op 1.35; 7. Matthijs (Bel) z.t.; 8. Segers (Bel) z.t.; 9. Rogiers (Bel) z.t.; 10. Lammerts (Ned) z.t.; 11. Onghena (Bel) op 2.15; 12. Schipper (Ned) z.t.; 13. De Ridder (Bel) op 3.05; 14. Van de Wiele (Bel) z.t.; 15. Van Vlimmeren (Ned) op 3.15.

Gepleit wordt voor drankverbod op de skihelling

Skien onder invloed

WENEN — Iedereen weet dat beschonken autobestuurders gevaarlijk zijn. Maar dat zijn ook aangeschoten skiers. "De ergste ongelukken worden veroorzaakt door botsingen waarbij skiers betrokken zijn die hun apres-ski('s) tevoren innamen", zegt Richard Piaty, president van het Oostenrijkse genootschap voor geneeskunst.

Die skiers hebben er een paar teveel gehad, bij de lunch wellicht, en dalen dan de helling af met snelheden van tussen de 50 en 60 kilometer per uur. Uiteraard verliezen ze controle. Elk jaar gaan gemiddeld 50 Oostenrijkse skiers dood en moeten 30.000 naar het ziekenhuis. Als Piaty er de lichte gevallen - spierklachten en kneuzingen - bijtelt, komt hij op 80.000 gewonde skiers per jaar.

De skiers onder invloed heten in Oostenrijk "Pistenrowdys". Ze maken het zo bont (en blauw) dat is gepleit voor een drankverbod op de skihelling en een strenge ski-gedragscode, met surveillerende politie die overtreders aanhoudt en zwaar beboet.

Er gaan stemmen op voor verplicht gebruik van skihelmen en afzonderlijke hellingen voor snelle skiers. Maar de steun voor dergelijke maatregelen is bepaald niet groot.

Piaty ziet het niet. Behalve onpraktisch en ondoeltreffend zouden ze onnodig veel geld vergen. Hij is ervoor dat men dronken skiers hun eigen dokters- en ziekenhuisrekening laat betalen.

Dit lijkt hem niet alleen een eerlijker systeem, maar ook het effectiefste en het meest geschikt om iemand aan het verstand te brengen dat skien is als autorijden en men rekening moet houden met de andere pistegebruiker.

Peter Schroecksnadel van de Oostenrijkse ski-vereniging in Innsbruck vindt de enige realistische benadering het "opvoeden" van het publiek, zodat het de gevaren ziet en zijn eigen beperkingen beseft. "Van alle ongelukken die in een jaar gebeuren, wordt maar 7 procent veroorzaakt door botsingen", zegt Schroecksnadel. "De andere 93 procent zijn ongelukken waarbij maar één skier betrokken is. Die doet het zich derhalve zelf aan. Politiesurveillance verbetert dat niet".

De meeste ski-ongelukken gebeuren bij mooi weer 's middags, wanneer de skier niet beseft hoe moe hij is. Hij gaat tenslotte te hard, overschat zijn mogelijkheden en beoordeelt de omstandigheden verkeerd. "Daar moeten we wat aan doen", aldus Schoecksnadel. Men moet de gevaren van skien niet onderschatten, meent hij, maar zeker ook niet overschatten.

De Oostenrijkse ski-oorden trekken 7 miljoen mensen per jaar en vormen een belangrijke bron van inkomsten. Er zijn nu 3.400 skiliften met een gemiddelde van drie hellingen per lift, volgens Schroecksnadel. "Hou je - nuchter - aan de helling, dan zijn de condities betrekkelijk veilig. Ga er buiten en je schept risico's en daarmee de kansen op een ernstig ongeluk", is zijn advies.

AZ achterop in EK-voetbal

KERKRADE — AZ'67 dacht de buit, een gelijkspel, al binnen te hebben. De Alkmaarders hadden echter buiten John Eriksen gerekend. Nauwelijks twintig seconden voor het eindsignaal van scheidsrechter Van Swieten loste de Deen uit schijnbaar kansloze positie een schot op doel, dat via de voet van de ongelukkige Richard van der Meer langs de verbouwereerde Eddy Treytel via de lange hoek in het net belandde. Terwijl Roda JC feest vierde, stortten de teleurgestelde spelers van AZ'67 zich op de soppige grasmat. Een zeker lijkend gelijkspel, met volledig behoud op de kansen voor Europees voetbal, was alsnog verspeeld.

Curaçaose zwemkampioenschappen

WILLEMSTAD — Vanavond, zaterdag en zondag worden in het bad van Sentro Deportivo Korsou de resterende wedstrijden gehouden, geldig voor de Curaçaose zwemkampioenschappen.

De wedstrijden gaan vanavond om 9 uur van start. Inzwemmen vanaf kwart over acht. Op zaterdag zullen er in twee sessies gezwommen worden, 9 uur 's morgens en kwart over zes 's avonds. Met het inzwemmen kan men 's morgens om kwart vóór negen en 5 uur van start gaan. Het programma van zondag is precies hetzelfde als dat van zaterdag.

De Curaçaose Zwem Bond wil de officials en de zwemmer(sters) erop attent maken dat op zaterdag- en zondagochtend de aanvangstijden gewijzigd zijn. Het inzwemmen begint op zaterdag en zondag om kwart over acht en niet om 9 uur.

Guillermo Vilas verliest in Milaan

MILAAN — Guillermo Vilas, nummer twee van de plaatsingslijst, is in de tweede ronde van het toernooi te Milaan uitgeschakeld door de Zuidafrikaan Kevin Curren, die twee weken geleden in Brussel een vergelijkbare prestatie leverde tegen Jimmy Connors.

De belangrijkste uitslagen van de wedstrijden uit de tweede ronde te Milaan zijn: Kevin Curren (Zaf)-Guillermo Vilas (Arg) 5-7, 6-4, 6-3; Thomas Hogstedt (Zwe)-Marcos Hocevar (Bra) 7-6, 6-7, 6-2; Eddie Edwards (Zaf)-Mark Dickson (Vst) 7-5, 7-6; Bill Scanlon (Vst)-John Alexander (Aus) 6-3, 6-4.

Windglider definitief op olympisch programma

NEW-DELHI — De windglider zal officieel tot het Olympische programma van de Spelen in 1984 in Los Angeles worden toegelaten. Dat heeft het IOC donderdag tijdens een vergadering in New-Delhi besloten. Het plankzeilen is daarmee de zevende Olympische zeilklasse geworden. Met de beslissing van het IOC is een eind gekomen aan het langdurige touwtrekken tussen de voorstanders van de windglider, van Europese makelij, en de windsurfer, die in de Verenigde Staten is ontwikkeld. Het besluit welke surfplank tot de Olympische wateren zou worden toegelaten werd hangende juridische procedures telkens uitgesteld. Als tegemoetkoming zullen tijdens de Spelen demonstratiewedstrijden met de windsurfer worden gezeild.

Voorts werd in New-Delhi bekend dat het IOC voorlopig het plan zal laten varen de hulp van de Verenigde Naties in te roepen bij het beschermen van de Olympische Spelen van politieke invloeden. Het doel van dit voornemen was het voorkomen van boycotacties, zoals bij de Spelen van 1976 (Montreal) en 1980 (Moskou).

Nog altijd werd er geen op[...]sing gevonden voor de acc[...]modatie voor de schietspor[...] of bij Los Angeles. Een be[...]sing werd nog uitgesteld na aanhoren van de meningen [...] het organisatiecomite en Internationale Schiet Federa[...]

Europese basketbal Beker voor Cantu

GRENOBLE — Het Italiaanse Cantu heeft donderdagavond in Grenoble de Europese basketbalbeker voor landskampioenen bij de heren veroverd. Voor 10.000 toeschouwers won Cantu met 69-68 van Billy Milan. Bij de rust was de stand 29-22 in het voordeel van Cantu, dat in Bryant (20) en Riva (18) zijn topscorers had. Gianelli (20) was voor Milan de beste schutter.

Bridgeclub Asien[...]

WILLEMSTAD — De d[...] avond van het paastoernooi bridgeclub Asiento werd vo[...]dig overheerst door de da[...] Van Krimpen-Van de Ende danook de eerste plaats beze[...] met 70%. Het is tevens [...] waar genoegen voor de brid[...] club Asiento dat twee clublede[...] zowel kampioen als subka[...]pioen zijn geeindigd bij Curacaose Parenkampioe[...]schappen in het afgelop[...] weekeinde en wel respectievel[...] de heer Prinsen en mevro[...] Vos.

De uitslag van afgelopen di[...]dag boven de 50%: 1. dame[...] Van Krimpen-Van de En[...] 70,92%; 2. dames Bongers-S[...]mens 64,54%; 3. heren Prinse[...] Kroeger 61,22%; 4. mevro[...] Hellenberg-heer Van de En[...] 60,42%; 5. heren Koper-S[...]phos 57,40%; 6. heren Moen[...] Alam-Brown 55,10%; 7. dam[...] Wosikowski-Deelstra 54,08[...] 8. heren Vos-Beerman 53,57[...] 9. mevrouw Gomes-Casser[...] heer Van de Net 50,00%.

DAMES OCHTENDBRIDG[...]
GROEP A: 1. dames Fabri[...] De Jong 61,80%; 2. dam[...] Bongers-Siemens 58,93%; [...] dames Serphos-Ophey 56,25[...] 4. dames Ravenhorst-Van [...] Plank 55,95%; 5. dames Ti[...]merman-Plantz 53,57%; 6. d[...]mes De Vries-Prinsen 52,78%.

GROEP B: 1. dames Kooy-B[...] 69,84%; 2. dames Senior-Sl[...]ter 57,14%; 3. dames Bran[...] Witteman 53,17%.

Ingezonden

KWT en Dorothee Solle?

NAAR AANLEIDING van het ingezonden artikel van Carel de Haseth van dinsdag, waarin hij verband legt tussen het K.W.T. en mevr. Dorothee Sölle, wil ik als scriba van de wijkkerkeraad van wijk C van de VPG enkele opmerkingen maken.

Het is gemakkelijk om naar aanleiding van de wantoestanden in het Koningin Wilhelmina Tehuis insinuerende opmerkingen te richten aan het adres van de VPG, in het bijzonder de dominees, zonder op de hoogte te zijn van de gang van zaken in de Protestantse Gemeente. Ds Van Buiren, samen met een aantal andere leden van de VPG zijn al sinds enkele jaren betrokken bij het wel en wee van het KWT en haar bewoners. Behalve trouwe wekelijkse bezoeken aan de bejaarden, hebben we ook op verschillende manieren naar oplossingen gezocht om de bejaarden bij te staan in hun verwaarloosde situatie, die nu al enkele jaren bestaat. Even een kort gesprek met de betrokkenen en de heer De Haseth had zijn onwetendheid niet in de krant hoeven ten toon te spreiden.

Het is verheugend dat de boodschap van mevr. Dorothee Sölle zo goed bij hem is overgekomen. Toch zou voor hem een nadere bestudering van het leven en werk van deze moedige en bewogen vrouw zinvol zijn, zodat hij niet tot van die ongenuanceerde uitspraken hoeft te komen. (Wie zijn die salon-revolutionairen?) Het vermoeden rijst bij mij dat de heer De Haseth de erbarmelijke situatie van het KWT gebruikt om naar links (en rechts?) wat trappen uit te delen. Kan het hem werkelijk wat schelen? De situatie is daarvoor bij het KWT, net zoals in Nicaragua op het ogenblik, te ernstig!

Tot slot nog de opmerking, dat Koningin Wilhelmina altijd op 31 augustus haar verjaardag vierde.

RUURD STOORVOGEL

Fonds slachtoffers schenden mensen rechten in Suriname

WILLEMSTAD — De stichting Fonds slachtoffers, mensenrechten Suriname heeft in een circulaire de hoop uitgesproken dat nu de eerste emoties om het gebeuren in Suriname minder geworden zijn, dit niet mag betekenen dat ook de doelgerichte hulp van de baan is. Om hulp vragen is onder deze omstandigheden geen schande. Hulp verstrekken onder deze omstandigheden is een erezaak, aldus het stichtingsbestuur met mr H. Pos, mr. L.J.G. Voorn en J. Ch. Curiel (register accountant). Feit is dat men nu geconfronteerd wordt met de blijvende nood van al degenen die door dit optreden in Suriname zijn getroffen. De vermoorde kostwinners laten een echtgenote achter, maar ook kinderen, oude moeders. Anderen die werden gezocht zijn gevlucht met achterlating van hun bezittingen. De universiteit van Suriname is gesloten. De studenten die naar Nederland zijn uitgeweken zullen hulp moeten krijgen. Daarvoor wil het fonds zich inzetten. De circulatie legt er de nadruk op, dat het fonds een "zuiver humanitair karakter" heeft. Correspondentieadres is Courbetstraat 2, twee hoog, 1077 ZT. Amsterdam; postgiro: 36737 Amsterdam.

AMERICA LATINA

GUATEMALA-STAD — Aan de Pacific-kust van Guatemala is een nieuwe haven in gebruik genomen en wel in het departement Esquintla. De haven is overigens nog niet helemaal klaar. In die nieuwe haven is tot heden 127 miljoen dollar geinvesteerd. Het werk eraan begon in mei 1980. Om het project helemaal klaar te krijgen, heeft men nog eens tachtig miljoen dollar nodig. Deze haven heft de afhankelijkheid van Guatemala aan de Pacific-kust op van de Salvadoriaanse havenplaats Acajutlam.

BOGOTA — De president van de Interamerikaanse ontwikkelingsbank, BID, heeft het economische beleid zoals Colombia dat voert geprezen, waarbij hij vooral doelde op het feit dat nagenoeg alle Latijnsamerikaanse landen in de problemen zitten. Colombia is een goed voorbeeld, zo zei Antonio Ortiz Mena, hoe het moet. Hij zei dat de Colombiaanse reserves ruim voldoende zijn om de verplichtingen ten opzichte van het buitenland na te komen.

CARACAS — De Andesdienst voor publieke werken, welke in Caracas zijn zetel heeft, leende Ecuador tot een bedrag van 27,8 miljoen dollar, welke leningen bedoeld zijn voor een waterkrachtproject en het in gereedheid brengen van landbouwgebieden en de aanleg van wegen. Dit om de schade te herstellen als gevolg van recente overstromingen.

SANTIAGO — Het vrije ondernemersmodel, zoals ten uitvoer gelegd door het Chileense leger is een volkomen mislukking geworden, zo erkende de voorzitter van de organisatie van metaal-industrien van Chili, Angel Fantuzzi. Dit model heeft geen ogenblik gefunctioneerd in ons systeem. De situatie waarin de industrie zich bevindt, is en blijft slecht, hoewel er enige symptomen te zien zijn van een licht herstel, zei hij nog.

LIMA — Hoewel in Perú de rechtstaat heerst, zullen wij het terrorisme met krachtige hand blijven bestrijden, zo verklaarde de minister van Binnenlandse Zaken, Fernando Rincón Bazo. Ons land respecteert de rechten van de mens, maar wij kunnen niet toestaan dat een groep delinquenten met een bepaald ideologisch etiket probeert de grondwettelijke staatsvorm opzij te zetten. Aldus de minister die in één adem door meedeelde dat er geen bewijzen zijn gevonden voor machtsmisbruik door de politie.

RIO DE JANEIRO — Oppositiekringen in Brazilie hebben positief gereageerd op de verklaring van de minister van Marinezaken, admiraal Maximiliano da Fonseca, dat het leger naar zijn kazernes terugkeert zo gauw de regeringscyclus welke in 1964 begon ten einde is gekomen. Daarmee bedoelde hij de voltooiing van de herdemocratisering. Hij zei dit na een gesprek met president generaal Figueiredo.

BUENOS AIRES — Een van de grootste vakbondsorganisaties in Argentinie heeft de regering gevraagd maximum-prijzen vast te stellen, speciaal voor artikelen welke voor het levensonderhoud noodzakelijk zijn. Dit om de gevolgen van de inflatie aan banden te leggen voor de gesalarieerden in Argentinie. De CGT zei de regering daartoe tien dagen de tijd te geven.

*****

Zakenvaria

DE MADURO & Curiels Bank begint volgende maand aan uitvoering van een investering van tegen de anderhalf miljoen gulden. Het Saliña-bestuur van de bank zal worden uitgebreid, terwijl een landhuis dat de bank op Scharloo heeft gekocht, zal worden gerestaureerd om ingericht te worden als een vormingscentrum voor personeel van de bank.

DEPARTEMENT VAN ECONOMISCHE ZAKEN

B E K E N D M A K I N G

Het Departement van Economische Zaken maakt bekend, dat krachtens beschikking van de Minister van Economische Zaken, met ingang van 24 MAART 1983 de hoogst toelaatbare prijzen aan de kleinhandel en aan de consument ten aanzien van een aantal goederen per aangegeven hoeveelheid, voor wat betreft het eilandgebied C U R A C A O als volgt zijn vastgesteld;

	verpakking	hoogst toelaatbare prijs aan de kleinhandel	hoogst toelaatbare prijs aan de consument
RIJST			
Pillsbury	25 lbs.	f. 18,10	f. 19,91 —0,28
	6/10 lbs.	f. 44,62	f. 8,18 —0,14
	12/5 lbs.	f. 43,90	f. 4,02 N
MAISMEEL			
Phoebe (funchi blancu)	12/24 oz.	f. 18,34	f. 1,70 N
SLA-OLIE			
Zeta Dushi	12/24 oz.	f. 29,70	f. 2,67 N
Cornola (corn oil)	24/16 oz.	f. 45,99	f. 2,07 + 0,11
(corn oil)	12/24 oz.	f. 32,10	f. 2,89 N
GEZOUTEN VIS			
merk Delca	40 lbs.	f. 192,05	
	454 gr.		f. 5,52 —0,61
KOFFIE			
Nescafe (domestic)	24/2 oz.	f. 59,75	f. 2,76 + 0,09
(domestic)	24/5 oz.	f. 142,66	f. 6,60 + 0,24
(domestic)	12/10 oz.	f. 106,00	f. 9,80 —0,19
THEE			
Nestea	12/3 oz.	f. 57,48	f. 5,32 + 0,16

Afwijkingen naar beneden van de hierboven vastgestelde prijzen zijn uiteraard toelaatbaar.
De absolute prijsverhogingen en verlagingen zijn in de laatste kolom per eenheid aangegeven.
Voor klachten gelieve op te bellen tel. 611355 toestel 20 of 58 of tel. 613188.

N.B. + verhogingen
— verlagingen
N nieuwe artikel of inhoud.

EERSTVOLGENDE PUBLICATIE GESCHIEDT: 7 april 1983
PRIJSVERHOGINGEN DIENEN SCHRIFTELIJK AANGEVRAAGD TE WORDEN VOOR: 5 april 1983.

Hoofd I.P.E.

Eenheid tegen gemene vijand

New Age: de Franse kiezers voorbeeld

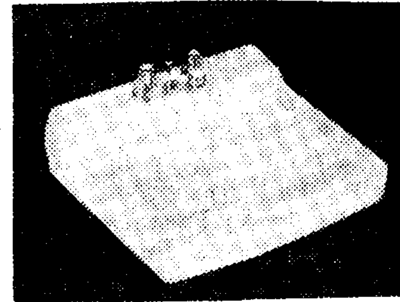
WILLEMSTAD — De Franse kiezers en de Franse partijen zijn een voorbeeld voor de kiezers en partijen op het Nederlandse gedeelte van Sint Maarten, zo stelt het SM-weekblad New Age in een hoofdartikel vast. Op het Franse deel van Sint Maarten zijn namelijk de twee partijen die elkaar in eerste instantie in de haren zijn gevlogen bij de tweede ronde samengegaan. Daarmee werden zij winnaar. Het publiek wist wat men aan hen had en de stemmers hebben duidelijk hun stem laten horen.

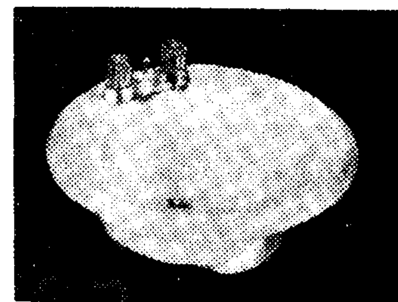
Zoals bekend stond de partij van dokter Petit in eerste instantie aan de kop. De twee Fleming-partijen welke eerder met elkaar hadden gebroken gingen daarop samen en versloegen Petits partij.

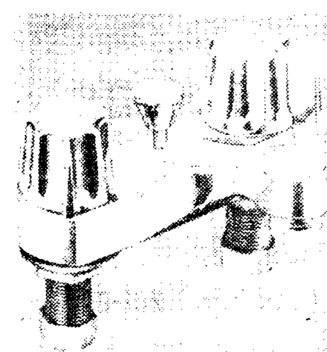
Wij kunnen van de Franse kant leren, aldus New Age, dat men daar stemmen serieus neemt en dat men bereid is tot actie over te gaan wanneer er zich ongeregeldheden voordoen. Verder liet men aan de Franse kant zien wat eenheid vermag.

Aan de Nederlandse kant echter is verkiezing een soort Sinterklaas-tijd waarbij links en rechts cadeautjes in de vorm van werk enz. worden uitgereikt. Programma's en officiele kwesties zijn aan de Nederlandse kant vieze woorden tijdens de campagne. Men leeft slechts voor dit ogenblik en zo kan het gebeuren dat ze niet denken aan de toekomst, ook niet die voor hun kinderen. Aan de Nederlandse kant is men er nimmer in geslaagd een eenheidsfront te vormen tegen de gemeenschappelijke vijand. Wij vragen ons daarom wel eens af of de politici inderdaad definitief af willen komen van hun vijand. De Fransen hebben ons getoond wat politiek werkelijk is. Het kan een les voor ons zijn, zodat men, is het niet deze keer maar dan bij de volgende campagne de gold rush achterwege kan blijven. De vraag is of we daaraan een einde kunnen maken. Aldus New Age.

"Washerless" kranen. Dus geen lekkende kranen meer!

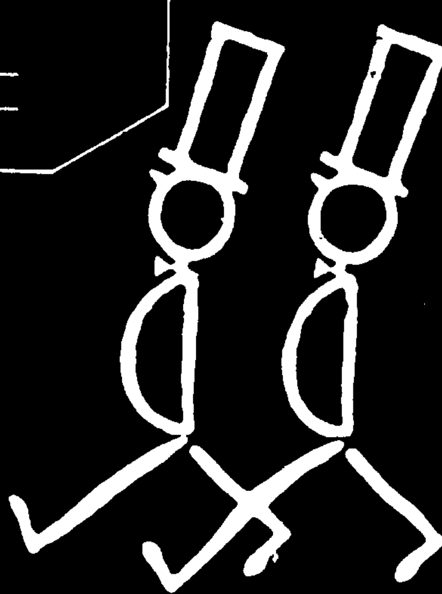

CARNI MULA	1 lb.	fl. 3,10	CHICKEN DRUMSTICK 5 lb. fl. 5,00
BIEFSTUK	1 lb.	fl. 5,00	
KOMKOMBER Salade	1 kg.	fl. 1,60	

TOKO AFDELING:

Prune Juice 18/32 oz.	"Sunsweet"	fl. 2,66
Tang Orange 12/40.5 oz.		fl. 8,27
Vegetable Salad 24/15/1/4 oz.	"Heinz"	fl. 3,33
Tuna Fish 48/185 gr.	"Three Fl."	fl. 1,44
Cheese Balls 12/15 oz.	"Planters"	fl. 2,42
Tomato Catsup 24/14 oz.	"Stokely"	fl. 1,12
Salmon 24/15 oz.	"Red Rose"	fl. 4,07

WEEKEND HIGHLIGHTS

Weekendkwartier

CURAÇAO AGENDA

OPENBARE BIBLIOTHEEK ... dinsdag en donderdag van 14.00-18.00 uur; zaterdag 09.00-12.00 uur.
De studiezaal is ... donderdag ook open van 10.00-12.00 uur.

FILIAAL ... open op maandag en vrijdag van 14.00-20.00 uur (voor volwassenen).

FILIAAL BARBER: maandag t/m vrijdag open van 09.00-12.00 ... van 14.00-19.00 uur.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Conscientiesteeg, Plaza Brion): maandag ... 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag ... 12.00/14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BIBLIOTHEKA MONQUI MADURO (Landhuis Rooi Catootje): openingstijden dinsdag, donderdag en vrijdag van 09.00-12.00 uur ... gelieve mevr. ... 35119 of mevr. ... tel.: 34888 op te bellen.

BIBLIOTHEQUE ... FRANÇAISE: iedere zaterdag

... 18.00 uur; ... zondag van de maand ... 13.00 uur ... bij Curaçao ... Landhuis Brievengat.

HARTS GALLERY (Dr. ... Gesthoizweg ...): ... den 09.00-12.00/14.00-18.00 uur.

DOCUMENTATIECENTRUM "ZIKINZA" ...

... GALLERY: openingstijden dagelijks van 11.00-24.00 uur; zaterdags en zondags van 18.00-24.00 uur.

SYNAGOGE: museum open van maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur.

BARBARA BEACH CO.: iede...

... de Tafelberg ... 14.00 uur vanaf de White ... (Porto Blancu).

CARMABI (Caraïbisch Marien Biologisch Instituut): openingstijden maandag t/m vrijdag van 08.00-16.30 uur.

CHRISTOFFELPARK: 08.00-15.00 uur geopend voor publiek.

TENTOONSTELLING CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

BIOSCOPEN
CINELANDIA
19.00 en 21.00 uur *Happy birthday to me* (actiefilm, Engels, boven 18 jaar, fl. 2,75 en fl. 3,75); 24.00 uur ...

GOLDEN DRIVE-IN
21.00 uur *La ilegal* (actiefilm, Spaans, boven 18 jaar, fl. ...); 24.00 uur ... Nederlands ... fl. 5.-

Symposium over

WILLEMSTAD — De Transcendentale Meditatie-stichting houdt morgen, zaterdag, 26

Magilla Gorilla; 17.00 ...; 17.15 club tele-mat; 17.30 AGHUSA; 18.00 the muppet show; 18.45 ...; ... Days; ... RVD; 20.00 ...

TeleCuraçao

WILLEMSTAD — ...

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

FREEZER MAGIC Chef, 20 cb., 6 maanden oud, fl. 1.300,-, Blenchiweg 68.

CHRYSLER CORDOBA '77, prijs n.o.t.k., financiering mogelijk, Avesweg 42, tel.: 84760 na 6 uur pm.

1 JR. OUDE Tappan-stoof fl. 800,-; 2 brommerhelmen; lasapparaat, tel.: 76464, Cassandraweg 72.

STOOF TAPPAN ku 2 fornu, den bon condicion, fl. 1.400,-, Van Goghstraat 77 mainta só!!

UN MOTOR di boto Yamaha, 30 HP, nobo-nobo. Pa mas informacion: tel.: 78416.

SOPRAAN SAXOFOON merk Toneking, tel.: 82420.

LEAVING ISLAND — must sell: Malaysian rotan furniture; beds; lamps; porchsets etc.; Toyota Cressida Stationcar, tel.: 9-4209.

PORCHSALE zat. 26 maart 9.00-12.00 uur,: elec. grasmaaier en leggeschaar fl. 300,- en fl. 200,-; speel- en schommelcombinatie fl. 125,-; Samsonite beautycase fl. 75,-; stofzuiger fl. 150,-; complete Siemens geluidsinstallatie (heeft klein defect) fl. 2.500,-; exclusief campingservies fl. 100,-; camping pannenset fl. 25,-; camp. bestek; modern behang fl. 10.-p.rol; diverse pronkstukken; kettingen; spotjes; moderne klok; koffiemolen; bordjes; kettingen; babyspullen; servies, Amalia van Solmslaan 14, tel.: 43624.

VW BRASILIA 1980 i.z.g.s., vraagprijs NAfl. 4.000,-, tel.: 81563.

AIRCO GE 1978 10.000 BTU, fl. 450,-; kwar ta fl. 70,-; Atari-cassettes á fl. 25,-, Alablancaweg 71, tel.: 79254.

WEGENS VERTREK: inboedel. Te bezichtigen a.s. zaterdag van 10.00 tot 12.00 uur, Groot Kwartierweg 4, app. 12.

PORCH SALE zat. 26 mrt. 9-1 uur: tv met trafo fl. 825,-; unieke (slaap)bank fl. 900,-; faut. fl. 200,-/st.; porchst. m. kussen fl. 95,-/st.; st. lampen fl. 50,- en fl. 200,-; strijkpl. fl. 32,50; bankbed fl. 125,-; trapkrukje fl. 40,-; verstelb. bedden fl. 1.500,-; baaist. fl. 25,-/st.; planten; boeken enz., Hofweg 15, Jul.-dorp.

1 JONGENSFIETS (crossfiets) 8-12 jaar; 1 vouwfiets, samen fl. 225,-, Hermesweg 9, tel.: 70765.

SUZUKI ALTO FX (800), augustus 1981, stoffen bekleding, sunroof, achterruitverwarming, radio, metallic grijs, i.z.g.st., phone: 81167.

MATRA SIMCA Rancho, bouwjaar 1978, ruime confortabele gezinsauto, 7 zitplaatsen, prijs n.o.t.k., Santa Rosastraat D 216B, tel.: 674784.

1981 WHITE TOYOTA Corolla Coupé, good condition, airco, radio, 14.000 km. Apply Graham Cook, tel.: 615555 (work).

ZWARTE TOY-POEDELS met stamboompapieren, ingeent tegen parvo, en ontwormd. Zeer binnenkort ook Yorkshire terriers, Saturnusstraat 30.

CONCORD AMC 1978 i.z.g.s., tel.: 79518 of 44112.

HONDA QUINTET '81, standard, radio AM/FM, sunroof, airco, etc., etc., prijs fl. 9.500,- (nieuw fl. 16.500,-); Lancer GL '82, automatic, radio AM/FM, airco, prijs fl. 8.900,- (nieuw fl. 15.000,-), financiering mogelijk, Aquariusweg 3, tel.: 35048.

4-DEURS KLERENKAST fl. 900,-; 4-deurs klerenkast fl. 150,-; 2-deurs klerenkast fl. 350,-; 1 lessenaar/kast-combinatie fl. 280,-; 1 toilettafel met spiel fl. 350,-; 2 nachtkastjes samen fl. 200,-; 1 opklapbed fl. 150,-. Informatie: tel.: 78205.

INBOEDEL: zaterdag tussen 08.00 en 04.00 uur, Ajaxweg 7.

TOYOTA CARINA 1978, standaard, radio. Te bevragen: Roraimaweg 11, tel.: 23830.

WINDSURFER MET groot en gewoon zeil met mast en giek én kinderzeil met mast en giek én los kinderzeil, tel.: 673920.

DIA-PROJECTOR MET 5 magazijnen, tel.: 673920.

MEUBILAIR: slaap-, eet- en zitkamer, Bonam Kaya A-1, zondag 9-12 uur.

TOYOTA CELICA Liftback 1978, tel.: 81232.

1 LADA CAR 1982, good condition, fl. 2.850,-, call: 70004 8.30-6 pm. Mon.-Sat.

SUZUKI '79, in goede staat. Inlichtingen tel.: 674751.

WINDSURFER, NAfl. 700,-. Contact: Filippin, tel.: 79311.

WEGENS VERTREK: Ten Cate windsurfer met wedstrijdzeil + all-roundzeil NAfl. 600,-; Mistral Competition NAfl. 850,-, tel.: 44863.

WEGENS VERTREK: Ford Capri, spuitwerk en binnenbekleding, zo goed als nieuw, vraagprijs NAfl. 2.250,-, tel.: 44863.

1 AIRCO NATIONAL 10.000 BTU, 1 mnd. oud, fl. 800,-, (nieuw fl. 937,-), tel.: 36484, Benno Michel.

TOYOTA COROLLA, 4-drs., 1976, i.g.st., Totolicaweg 8, tel.: 611766 en 78798 (ná 6 uur).

MISTRAL KAILUA Supersnel voor harde wind, zeer goede staat incl. voetbanden, fl. 1.100,-, tel.: 614127, Penstraat 100.

WOONHUIS: twee verdiepingen, Roodeweg 120, beneden direct te betrekken, prijs fl. 149.000,-. Bevragen tel.: 36111.

MOTORFIETS HONDA 900F 1982, Amerikaans model, erg snel, fl. 7.400,-. Inlichtingen: tel.: 673229 na 7 uur pm.

PICK-UP MAZDA, bouwjaar 1979, tel.: 23124.

RENAULT 4, prijs fl. 3.500,-, tel.: 80772.

TE KOOP GEVRAAGD CURACAO

RONDE WITTE porchtafel (opknappen geen bezwaar), tel.: 43624.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

ONGEMEUBILEERD HUIS tot fl. 300,- per maand, beloning fl. 300,-, tel.: 671888 na 18.00 uur.

SPOED: WOONHUIS tot fl. 350,- p.m., min. 2 slkm., tel.: 671662 na 5 pm.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

VAKANTIEHUIS BIJ Spaanse Water, fl. 400,-/wk., fl. 1.400,-/mnd., tel.: 671229, Brakkeput Ariba 14.

DIVERSEN CURACAO

AANGEBODEN SURFZEIL 6,5 m (Ten Cate) in ruil voor 5,4 m, tel.: 77825.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

INBOEDEL W.O. blank essen eethoek, salontafel en grenen bankstel, allen z.g.a.n.; Dietman piano i.z.g.st.; linnenkast met grote spiegel (80x1.50 cm.); hang/legkast; Kenmore naaimachine (nieuw); haarfohn; fan; huishoudtrap; babyart.: badje, aankleedtafel, stoeltje, autozitje enz., Papilon 112A.

TOYOTA STARLET, aug. 1981, i.z.g.st., 4-deurs, airco, AM/FM radio, km-stand 28.000, fl. 6.800,-, Papilon 112A.

WEGENS VERTREK: complete inboedel over te nemen + auto LTD Landau '78, full equipped, zat. + zon. van 9.00-1.00 uur, Pos Chiquito 8.

TRAILER FULL equipped, zaterdag en zondag de hele dag achter Spaans Lagoenweg 6.

1978 CHEVETTE WITH airco, in good condition, going at reasonable price. For more information call 45254 from 5 pm-8 pm.

AMC CONCORD St.-wagon 1981, full equipá, fl. 12.900,-, trade-in y financiamento posibel, tel.: 22272, Scopetstraat 11, Ponton.

VW GURGEL Jeep in uitstekende staat, t.e.a.b., Moko 17, tel.: 23676.

LETTERKUNDIG TIJDSCHRIFT, nieuwe taalgids, 10 jaargangen; literair tijdschrift, Maatstaf, 20 jaargangen; postzegels, tel.: 46036 na 2 uur.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

GEM. 1-PERS. appartement, tel.: 24758.

GEMEUBILEERD HUIS met telefoon te Piedra Plat. Inl.: tel.: 27255 na 5 uur.

GROOT GEM. aptm., geschikt voor echtpaar, tel.: 21630.

TE HUUR GEVRAAGD ARUBA

ONGEMEUBILEERD HUIS met 3 slaapkamers, liefst in de omgeving van Bubali/San Miguel/Koyari/Ponton/Shaba, tel.: 24595 ext. 610.

WORLD IN A NUTSHELL

COW — The Soviet Agency Tass said President ...agan's proposal to shift from nuclear deterrence ... an anti-ballastic missile defence by the year 2000 ... violate US-Soviet ... Tass accused the US of ... at ending the world's ...ximate balance of po...

...USALEM — Israeli-...ese talks on foreign ... leaving Lebanon have ...to trouble over the future ...aeli-backed Militia Chief Haddad and recent opti... has turned out to be ...ture, an Israeli cabinet ... said.

...ZE, LEBANON — ...'s Beirut area Military ...ander renewed charges anti-Israeli guerrillas were ...ting from areas patrolled ...S Marines and interna...l troops.

...RSAW — New Agricul... Minister Stanislaw Zieba took on one of the toughest jobs in Poland's Government after an unprecedented Parliamentary show of opposition to his appointment.

LONDON — Sterling steadied here, rising slightly to 1.4625 dollars by midday from a record 1.4562 low at today's opening. But dealers said it remained vulnerable to the prospect of falling crude oil prices cutting Britain's North Sea oil income.

PARIS — Senior Ministers put the final touches to a national austerity package after President Francois Mitterrand's call to France to mobilise to end its economic crisis.

SALT LAKE CITY, UTAH — Dr. Barney Clark, 62, died last night, 112 days after becoming the first person to receive a permanent artificial heart. Doctors said they would continue their pioneering work on artificial heart implants despite the death of retired dentist Barney Clark, and a growing medical and moral controversy over their use.

DARLINGTON, ENGLAND — Public opinion polls favoured the opposition Labour party to win today's Parliamentary by-election here, reversing its recent downward slide and dimming the chances of an early British general election.

BONN — Firms, Union Leaders and Cabinet Ministers failed to agree on an overall program to reshape West Germany's troubled steel industry but a partial success. The near-completion of plans to link the Thyssen and Krupps giants, was announced.

MOSCOW — The Soviet Union has launched a specially-equipped space probe named Astron to study distant planets as a "powerful flying observatory", the newspaper Pravda said.

ROME — A special tribunal rejected for the second time an appeal for the release of Sergei Antonov, a Bulgarian held for alleged complicity in the shooting of Pope John Paul, judicial sources said.

U.S. STOCKMARKET NEWS

Am.Tel.Tel.	67 3/8 +	3/8	I.B.M.	102 3/8 +	1 1/8
Asa Ltd.	56 1/2 -	7/8	I.T.T.	37 1/8 +	1 1/4
Anacomp	22 5/8 +	7/8	K.L.M.	61 3/4 +	3/8
Beatrice Fds.	26 1/2 -	1/8	Merck	86 3/4 +	1 1/4
Burroughs	47 1/4 +	1 3/8	Motorola	108 5/8 -	3/8
Comsat	74 1/2 -	3/4	N.C.R.	113 7/8 +	1 1/8
Coca Cola	61 3/4 +	1/8	Pepsico	36 3/4 -	1/4
Disney	76 +	3/8	Pogo Prod.	19 3/8 +	3/8
Dome Mines	15 1/8 -	1/8	Royal Dutch	38 3/4 -	1/4
Dupont	40 3/4 +	3/8	Schlumberger	39 5/8 +	1/4
East.Kodak	86 1/8 +	3/8	Shell Oil	36 -	1/4
[illegible]	29 -	7/8	Sears	36 1/4 +	1/4
[illegible]	40 3/4 -	5/8	Union Pac.	46 1/8 -	1/4
Foster Wheeler	14	unch	U.S. Steel	23 1/8 +	1/4
Genl.El.	105 1/2 -	1/2	West.El.	48 1/2 -	1/2
Genl.Motors	60 5/8 -	1 1/8	Xerox	41 1/2 +	7/8
Dow Jones	1.145,89 +	5,03	Gold	410,00 -	7,90
Six months tsy bills		9,00%	Silver	10,36 -	0,25

A.B.N.	[illegible],50	Philips	44,10
Akzo	56,10	Robeco	274,00
Heineken	125,00	Rolinco	255,00
Kon.Olie	104,80	Unilever	214,80

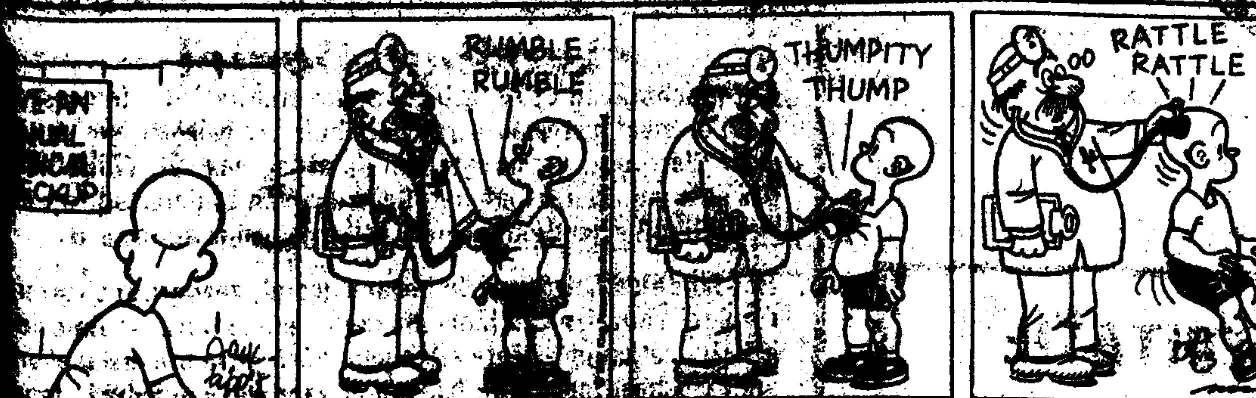
Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP 25 MAART 1983 EN TOT NADER ORDER

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.4[illegible]	1.455	1.475
PND STERLING	2.54[illegible]	2.596	2.655
NED.GLD.	65.45	65.87	66.87
[illegible]			
[illegible]	85.01	86.73	87.53
[illegible]NCS	23.36	24.46	25.16
DUITSE MARK	73.23	73.95	74.75
[illegible]	-	100.67	102.59
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

English Companion

By Jack Tippit

BEETLE BAILEY By Mort Walker

Jim Henson's MUPPETS

QUINCY By Ted Shearer

prijs toppertje

Quality - Good fitting
Highdress children shoes
excellent for 1st communion and
other occasions.
Colors: Glossy Black and White.

ECHT LEDER

Sizes:
29 — 35

fls. 29,—

Bata

Weet alles van schoenen.

Voor al Uw
vakantie- en
zakenreizen

KROONVLAG TRAVEL

Breedestraat 39

ARUBA 24777 · Curacao 612072 611547

Onze nieuwe collectie japonnen is al binnen. Alle maten en moderne kleuren bij Uw bekende adres:

La Indiana
Hendrikplein 11

Coral Cliff Resort & Beach Club

offers you a unique
"Get-Away Atmosphere"
Spend a week-end with us in an airconditioned Cliff-side-apartment.....

Enjoy the sunshine while swimming, some tennis or snorkling.....
and all for just f. 70,— for double room.

f. 105, for a 4 person suite per day.
Saturdaynight is our barbecue-night.
Sunday life-music by "SANTANA TRIO".
Treat yourself to something different today.

Call for reservation
641610 or 641820.

WEEK-END SPECIAL

Bami	f. 12,5
Bakijouw stobá	f. 8,5
Saté di galinja	f. 3,0

PINOCCHIO
GRILL-BAR
achter Promenade Shopping Center
Tel. 76784

SPECIALE
PAAS AANBIEDING
VANAF HEDEN
T/M PASEN

BIJ AANKOOP VAN:
1 doos (12 fl.) wijn Blanc de Blancs 0.75 Lt. t.w.v. fl. 78
1 doos (12 fl.) wijn Medoc 0.75 lt. t.w.v. fl. 11

Totaal fl. 19

Tegen de speciale prijs van **Fl. 150.00**

TEVENS
2 fl. Amaretto di Saronno 0.70 lt. t.w.v. fl. 52
2 fl. whisky Chivas Regal 0.75 lt. t.w.v. fl. 78

Totaal fl. 130

Tegen de speciale prijs van **Fl. 90.00**

Licores Maduro
DOKWEG Z/N — TEL. 76233 - 76255

SANITAIR
VENCERAMICA

INTRODUKTIE-KORTING
25%
bij cash

*OP ALLE WC POTTEN, (kompleet met kranen en deksel).
*HANDWASBAKKEN, kompleet met kranen en sifon).

TOPKWALITEIT ! DIVERSE MODELLEN,
GROTE SELEKTIE KLEUREN.
KOM KIJKEN EN OVERTUIG UZELF !

NU: 15% KORTING !
bij cash op:
KOPEREN PIJPEN 15mm
PVC AFVOERPIJPEN 2" en 4"
gegalvaniseerde dikwandige
WATERLEIDINGBUIZEN
1/2" tot 4"

GROTE SELEKTIE HULPSTUKKEN IN ONZE " PLUMBING AFDELING ".

SANTA ROSA – SANTA MARIA – DOMINGUITO

KOOYMAN

bij Kooyman bent U in goede handen

Ter Overname Gevraagd:

HANDELS OF INDUSTRIE BEDRIJF
met overname van vergunningen

Schriftelijke aanbiedingen: met prijsopgaven te richten aan No. 25383 aan het bureau van dit blad. Curacao

---

Ontvangen grote collectie jurken, combinaties van „Trissi", ook slacks in maat 18 en 20 vlotte blouses, rokken en slacks.

Boutique Lilou
Caracasbaaiweg
tel. 77496

Het Belasting Accountantsbureau te Curacao voorheen Pensioenfondsgebouw, de Ruyterkade 61

is met ingang van
maandag 21 maart 1983
verhuisd naar:

A.P.N.A.-complex 3e verdieping
Scheuwburgweg z/n

Telefoon 76833

TOMCON N.V.
BETON-MIX CENTRALE
FUNDERINGEN, VLOEREN, RINGBALKEN, BLOKKEN, BOUWMATERIALEN.
Brakkeput Arriba (naast Technische School)
tel. 674673 - 672204

Electrische binnenhuis
BAR - B - QUE
Rookt niet, stinkt niet,
maar het vlees krijgt
toch de lekkere houtskool
smaak,
Iets gloednieuw !

CURAÇAO HARDWARE CO. N.V.
Fergusonweg

FOR RENT
APARTMENT
fully furnished.
Close to the beach.
L.G. Smith Blvd. 506,
information call
24132.

AMARETTO DI SARONNO
delicious after dinner
or as a nightcap!

Pas binnen nieuwe collectie zowel sportieve als wat deftiger

tassen

in moderne kleuren.
Prijzen vanaf fls. 0,49

„Footlights"
Voorkant Lebadera Plaza
Sta. Rosa

MUZIKALE MEDITATIE

met groot Bach Koor
in de KATHEDRAAL te PIETERMAAI
op GOEDE VRIJDAG 's avonds om half negen

DEPARTEMENT VAN ECONOMISCHE ZAKEN
BEKENDMAKING
MEDICIJNEN

Het Departement van Economische Zaken maakt bekend, dat krachtens beschikking van de Minister van Economische Zaken, met ingang van 24 maart 1983 de hoogst toelaatbare prijzen aan de kleinhandel en aan de consument ten aanzien van een aantal goederen per aangegeven hoeveelheid voor wat betreft de eilandgebieden BONAIRE en CURACAO als volgt zijn vastgesteld:

	fab./merk	hoogst toelaatbare prijs aan de kleinhandel	hoogst toelaatbare prijs aan de consument
INSULIN ACTRAPID MC U-100 10cc	NOVO	f. 20,68	f. 25,85
INSULIN MONOTARD MC U-100 10cc	NOVO	f. 20,68	f. 25,85
INSULIN RAPITARD MC U-100 10cc	NOVO	f. 20,68	f. 25,85

HOOFD I.P.E.

Landhuis Daniel

Dit prachtige, in 1977, geheel, onder architectuur, in oorspronkelijke staat gerestaureerde landhuis, is gelegen aan de weg naar Westpunt, ter hoogte van de afslag naar St. Willibrordus, 15 autominuten vanaf het Centrum van Willemstad, op de 15.000 m2 eigendomsgrond, welke geheel is omrasterd.

Het landhuis bevat, op de begane grond, zeer groot voorterras rondom voorzien van bloembakken - een zijterras - ruime voorgalerij - eetkamer - grote zitkamer - zeer grote ouderslaapkamer - annex geheel ingerichte badkamer voorzien van ligbad - logeerkamer - 2e badkamer - kinderkamer met badkamer - zeer royale volledig ingerichte keuken - vaste trap naar 1e verdieping waar 2 grote slaapkamers alsmede een zitkamer zijn gesitueerd.

Het geheel is voorzien van een plavuizenvloer of vaste vloerbedekking (boven) - houten plafonds - houten schuiframen - [illegible] leiken - nieuw pannendak, aangebracht op [illegible] dakbeschot - elektrische - airco- en telefoon aansluitingen. [illegible] landhuis en doorloop verbonden is een grote (80 m[illegible]) [illegible] opvangplaats, waarboven een royale bergruimte [illegible].

[illegible] een uniek, nieuw gebouwd, prieel aanwezig [illegible] voorzien van vijver en plantenbakken; verder een geheel gerestaureerde schuur en een garage voor 3 auto's.
Het geheel verkeert, zowel binnen- als buiten, in uitstekende staat van onderhoud en biedt u een maximum aan privacy.
Het thans in het landhuis aanwezig antiek Curacao's meubilair kan eventueel voor het overgrote deel worden overgenomen.

Vaste prijs NAfl. 475.000 K.K.

Serieuze gegadigden gelieven contact op te nemen met H.S. van Lieshout - Tel. 848115 - 's avonds na 20.00 uur.

VOLLEDIG GEMEUBILEERD WOONHUIS
TE HUUR
voor de Periode
1 juni tot 1 december

Inlichtingen: Tel. 35986

AUTO SHOW
HONDA
PRELUDE

Hierbij nodigen wij U uit voor onze grandioze
HONDA PRELUDE
AUTOSHOW
vandaag vrijdag 25 maart
van 6.00 tot 9.00 p.m. bij:
Japan Motors n.v.
Schottegatweg Oost 14
Tel. 78517 - 78518

PARTIJ ZOMERKLEDING
4000 stuks

Merk: Marco Polo 100% katoen!
Bermuda's, broeken, blouses, rokken,
Polo's enz.a

ZEER INTERESSANTE PRIJS

Tel. 0031 2158 1414 kantoor
0031 2157 1915 Privé
of via telex 30766 CBZ NL

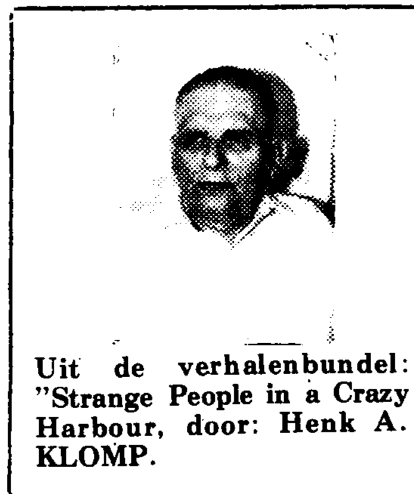
VRIJDAG 25 MAART 1983

ÑAPA

AMIGOE - WEEKENDBIJLAGE

Ernst van de "R.C. Takebora"

WILLEMSTAD – Enkele jaren geleden deed ik in de morgenuren dienst op het Bureau Havenpolitie, dat toen reed gevestigd was in het nieuwe gebouw aan Werf de Wilde, onder aan de voet van Fort Nassau. Gedurende de dienst verscheen er aan de balie een zeeman, althans zo zag hij er uit. Hij zei dat hij Ernst BARTELS heette en kapitein was van het onder Nederlandse vlag varende jacht "R.C. TAKEBORA". Hij kwam zijn ingenomen paspoort terug halen voor het regelen van post- en bankzaken. Zijn jacht lag afgemeerd aan de Salazar Werf onder de nieuwe brug.

Uit de verhalenbundel: "Strange People in a Crazy Harbour, door: Henk A. KLOMP.

Ik schatte hem tegen de vijftig. Hij had een wat weerbarstige kuif, een volle baard, diepliggende donkere schrandere ogen en een energieke neus, die een flink eind de wijde wereld instak. Wij raakten aan de praat en werden gelijk goede vrienden.

Hij was met een 43 voet lang kottergetuigd jacht de Oceaan overgestoken, deels op avontuur en deels om overal waar hij voet aan land zette, te proberen de natuur te beschermen. Het behoud van de natuur was zijn grote ideaal. Als Indische Nederlander kon hij in het kille Nederland zijn draai niet vinden. Hij kocht een jacht, verbouwde het en liet het alledaagse burgermansleven achter zich en ging op avontuur.

Kapietin Ernst BARTELS..... avonturier, natuurbeschermer en vogelkenner.

Ik nodigde Ernst BARTELS menig maal uit op een etentje of een drankje en als hij dan zo 's avonds gezellig in de huiskamer zat, kwam zijn levensgeschiedenis, bij stukje en beetje te voorschijn. Een mislukte liefde deed hem vrijgezel blijven.

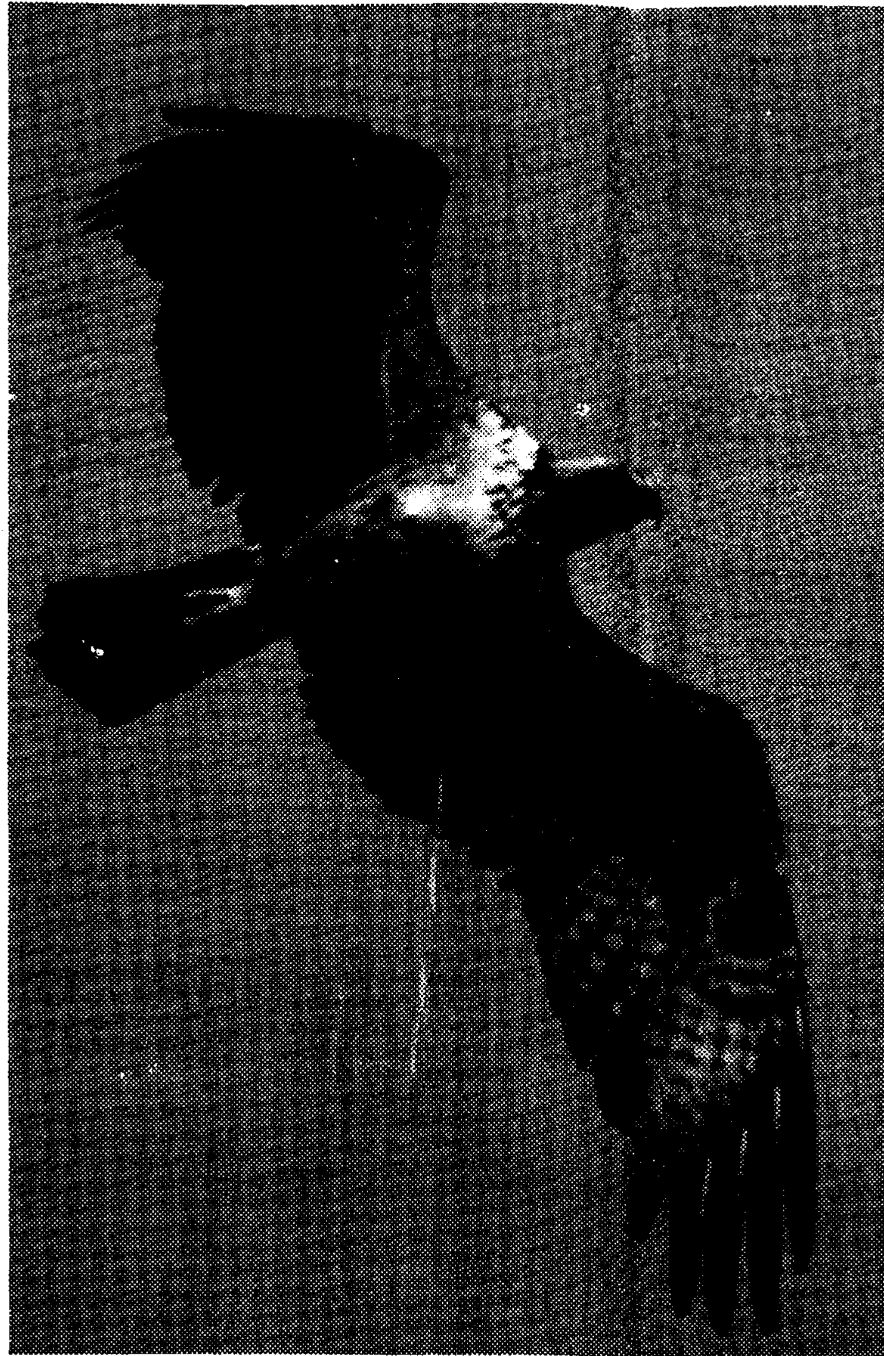
Om kort te gaan, hier volgt het verhaal van mijn goede vriend Ernst BARTELS, zoals ik dat in de loop van de tijd heb opgetekend.

Op 12 oktober 1930 werd Ernst BARTELS geboren in Bandoeng, Indonesie. Als zoon van enthousiaste natuuronderzoekers groeide hij op te midden van het oerwoud op de helling van de Goenoeng Gedeh, een actieve vulkaan op West-Java. **Hier leerde hij de natuur met alle verscheidenheid aan planten** en dieren, die een nevelwoud rijk is, kennen en liefhebben. Zijn kennis van eetbare planten en dieren bracht hem zonder al te veel kleerscheuren door vier jaren Jappenkamp heen. Een periode, die veel later bepalend zou worden voor zijn visie op het natuurbehoud. Tijdens de revolutietijd in Indonesie, werd hij geevacueerd naar Nederland, waar hij vervolgens via de HBS en de HTS de titel werktuigbouwkundig ingenieur behaalde. Zijn ouders vertrokken vrij snel na aankomst in Nederland, naar Aruba waar vader BARTELS gedurende 11 jaar secretaris was van het Toeristenbureau. Hij stond aan de wieg van de toeristenindustrie op Aruba. Ernst Jr. liep een jaar stage bij de Lago op Aruba en leerde in die tijd Ernst LAMBERTY kennen. Laatstgenoemde was gedrost uit het Franse Vreemdelingenlegioen en probeerde met een omgebouwde sloep, de "KROJA", de wereld rond te zeilen. Dit idee trok Ernst zo aan dat hij besloot ooit hetzelfde te doen. Het zou ruim 25 jaar duren vooraleer hij zijn plan kon verwezenlijken en in die periode was er heel veel veranderd in de wereld. In 1964 begon hij met het bouwen van een eigen zeiljacht en werkte toen nauw samen met zijn oom, Generaal van de Nederlandse Luchtmacht, Hans MAURENBRECHER, die in de laatste fase van voorbereiding was voor zijn tocht rond de aarde met de "TAKEBORA", die op zijn reis ook Curaçao aandeed en toevallig door uw schrijver werd ingeklaard. Helaas kwam oom Hans om op het Great Barrier Rif bij Australie en verging de "TAKEBORA". Intussen voltooide Ernst zijn schip samen met een vriend die mee zou zeilen. De laatste haakte af en de tocht werd uitgesteld. Zo zelfs, dat het schip verkocht werd en Ernst een jachthaven ging beheren. Ook dit bevredigde niet en de onrust bleef, dus werd de Marina verkocht en een schip gekocht.

Nu was het een teakhouten schip dat in 1938 in Lymington, Engeland, werd gebouwd voor ene Lord MONK. Deze was een directe afstammeling van de Lord MONK, die gezagvoerder was op de "ROYAL CHARLES", het vlaggeschip van de Engelse reservevloot die door Admiraal DE RUYTER in de grond werd geboord bij de slag om Chatham. Deze "ROYAL CHARLES" werd door Admiraal DE RUYTER als oorlogsbuit meegenomen naar Nederland en vandaag de dag kan men het spiegelbeeld van dit schip nog bewonderen in het Rijksmuseum te Amsterdam. Lord MONK de Zoveelste noemde zijn jacht "ROYAL CHARLES", ter herinnering aan de verloren gegane oorlogsbodem. Toen Ernst het schip kocht, besloot hij om de "RC" te laten staan en het schip verder "TAKEBORA" te noemen, ter ere van zijn verongelukte oom. Zo heet zijn schip: "RC TAKEBORA" en zijn een admiraal en een luchtmachtgeneraal historisch in dit schip verenigd. Ernst spreekt nooit van zijn jacht, maar altijd van zijn schip. Zijn schip heeft tenslotte een Nederlandse Zeebrief, vindt hij.

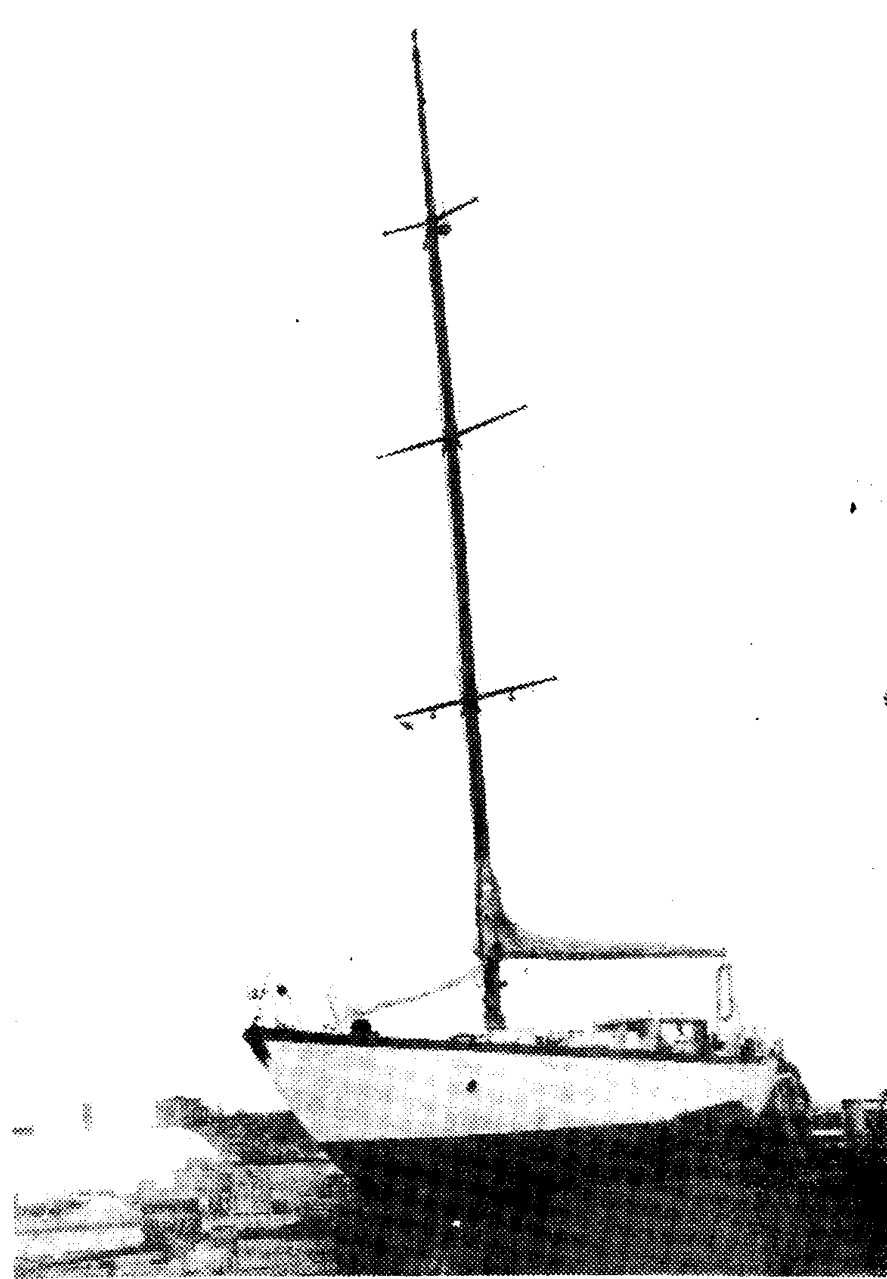
Gedurende het vaarklaar maken van de "RC TAKEBORA" voor de grote reis, kwam Ernst Jr. steeds meer in de ban van het werk en de ideeen ten opzichte van natuurbehoud van zijn vader Ernst Sr. Deze had zich na zijn pensionering geheel geweid aan dit onderwerp en behaalde met zijn tot dan nieuwe inzichten vele successen op ecologisch gebied. Toen vlak voor Ernst Jr.'s vertrek zijn vader overleed, besloot hij om zijn werk voor te zetten waar en hoe dan ook mogelijk was. Vanaf dan werd het zeilen het middel en werken aan natuurbehoud doel van zijn reis. Via Engeland waar hij een laatste gesprek had met Peter SCOTT, de voorzitter van het Wereldnatuurfonds, Frankrijk, Spanje en Portugal, waar op verzoek van Peter SCOTT moerasgebieden werden bezocht in het kader van alomvattende bescherming van waterwild, kwam hij op Madeira. Van Madeira ging de reis naar Gran Canaria, Barbados en Curaçao. Hier kwam hij in contact met "STINAPA" (Stichting Nationale Parken Nederlandse Antillen) en zette zich, geheel belangeloos, volledig in om te helpen bij het tot stand komen van de educatieve natuurfilms die in opdracht van "STINAPA" van en voor elk eiland afzonderlijk worden gemaakt.

De Stinapa-films vindt Ernst zo belangrijk omdat, zoals hij zegt niemand iets kapot maakt dat hij lief heeft. De films pogen iedereen liefde bij te brengen voor zijn eigen natuur, zodoende. De diepere achtergrond is dat volgens hem de mens niet kan overleven zonder de natuur, waar hij onderdeel van uitmaakt. Wanneer men nu de natuur, waarin men leeft, leert liefhebben, zal men deze natuur sparen wat van het allergrootste belang is voor de overlevingskansen van de mens. Hier komen wij dan terug op zijn interneringstijd in het Jappenkamp. Toen moest hij leven van wat de natuur te bieden had. Van de Jap kreeg men niet zo veel te eten in die tijd. Zijn ideaal is dat men zijn natuurlijke reserves intact houdt, ja zelfs probeert te vergroten opdat in tijden van nood teruggevallen kan worden op deze reserves. Als voorbeeld noemt hij dan de Leguaan op Curaçao en de Carco op Bonaire. Het zijn heel belangrijke eiwitproducenten die zelf leven van voor de mens onverteerbare natuurproducten. Als, zoals overal ter wereld het ontbossen zou worden gestaakt en daarvoor in de plaats herbebossing zou komen, dan zouden de Antillen weer groen worden. Bossen trekken regen aan en die regen is dan weer nuttig voor het herstel van een economisch haalbare land- en tuinbouw.

Een foto van een visarend gemaakt door Ernst BARTELS, die voorkomt op de STINAPA-kalender van 1983.

Ernst zijn filosofie is dat ieder land in staat moet zijn om in zijn eigen levensbehoeften (eten en drinken) te kunnen voorzien. Waarom? Is het niet zo dat buurman zijn laatste tomaat zelf opeet........? En dan........? De natuur komt, als wij haar helpen of tenminste met rust laten graag en snel terug met alle prettige gevolgen van dien. Ernst is verrukt van de overgebleven natuur op de Antillen en is er van overtuigd dat veel wat weg is, terug kan komen, wanneer we daar met zijn allen passief en actief aan meewerken. Zijn wens voor de toekomst is dat de mens de natuur herstelt waar mogelijk is opdat diezelfde mens kan blijven leven en genieten van dat grootste geschenk........ De Natuur.

De 'R.C. TAKEBORA" in reparatie bij de Curaçaose Dok Maatschappij.

Ernst BARTELS zal van hier doorzeilen naar het Panamakanaal via de Bovenwindse eilanden. Daarna wil hij de Stille Zuidzee-eilanden en Australie bezoeken. Mogelijk dat hij ook doorzeilt naar zijn geliefde geboorteland, Indonesie.

Wij wensen hem "Takebora", hetgeen zoveel betekent als "Goede Reis en behouden vaart".

Feest in het museum: een regenboog van kleur

MEER DAN VIJFTIG kunstenaars uit de eigen regio gaven gehoor aan de uitnodiging van het Curacaosch Museum om (maximaal vijf) werkstukken in te zenden voor de EKSPOSISHON DI NOS ARTE. Op deze manier kwamen meer dan tweehonderd kunstwerken samen in de expositiezalen van het museum, en deze zijn tot 5 april aldaar te bezichtigen.

Het is voor een recensent een onmogelijke taak op een enigszins verantwoorde wijze een recensie te schrijven over deze tentoonstelling. Beschouwt U dit dan ook meer als informatie dan beoordeling.

Inmiddels - de opening van de tentoonstelling geschiedde op 18 maart - ben ik een paar maal het museum binnengestapt om de overdaad aan kleur, vorm en expressie in ogenschouw te nemen. Telkens viel dan weer op dat deze tentoonstelling sprankelt van creativiteit, die zich meedeelt aan de bezoekers. Dat was zo op de dag van de opening, maar ook de keren erna. Men kan de bezoekers horen en zien enthousiast zijn.

Dat enthousiasme deel ik ten volle. Wat hier in het museum gebeurt, is iets heel bijzonders: op een vrij beperkte ruimte is het hele scala te zien van wat er aan actuele kunst op Curacao bestaat, en dat is niet gering. De kwantiteit, maar vooral de kwaliteit van het geexposeerde werk dwingen respect af. Het is vooral die kwaliteit die mij ertoe gebracht heeft al een paar maal naar het Museum te gaan.

Daarnaast denk ik dat die kunstenaars die geen werk hebben ingezonden, nu met een beetje weemoed naar hun-eigen-werk-thuis zitten te kijken; het had óók in het museum moeten staan.

DE WERELD VAN KLEUR
door Jenny Koekoek

Deelnemers aan museum-feest

AAN DE feest tentoonstelling in het Curaçaos Museum nemen deel met: **Batiks**: Pam van Duivenbode, Marjolein v. Kuyk, Irene v.d. Linden.
Beelden: Hortence Brown, Rolando Cardoso, E. Dammers, Dieneke v.d. Geest, Bento Gonçalves, Jubi Kirindongo, Anne Marie Kloet, Bert Knubben, Carla Smaal, Bol de Vries.
Bloemschikkunst: Elly Krents, Lourdes Mitueel.
Drijfhout: R.P. v.d. Bosch.
Foto'S: Wim ter Hart.
Schilderijen, tekeningen en aquarellen: Lia Abady, Aleid Augusta, Johan Baselmans, Diming Chang, Dan, M. Didden, M. Gandelman, Wilson Garcia, Ch. Getrouw (Basi), Jean Gerigori, Antoine Ghering, A.H. Da Costa Gomez, Cito Da. Costa Gomez, Marjan ter Hart, Viola de Haseth-Krafft, Ria Houwen, Alan Hudson, Karel Klok, Jenny Koekoek, Theo Lendering Sr., Sandra Leonoor, Magda de Martinez, Francis Martis, T. Monsanto, Babs Miltenburg, Fr. Anton v. Oirschot, Saskia Pasman-Murman, J. Plas, Ivo Roveniers, Marwen Saab, Anita Schouten, Gré Smink, Ati Schotborgh, Leerlingen P.S.C., Gerbrand Veenstra, Giano Vinck, Linda Volkerts, Jyette de Vries, Maria de Vries (Mariani).
Weefsels: Suus de Putter.

Wat opviel - maar dat was alleen de eerste dag - was dat sommige schilderijen nog nat waren van de verf. Dat getuigt ervan dat de kunstenaar zin had in deze tentoonstelling. Over het algemeen trouwens zijn de data onder of bij de geexposeerde werken zeer recent. Op Curacao wordt enorm actief aan kunst gedaan. Het is dan ook erg goed van het Museum voor het volgend jaar weer een dergelijke expositie te organiseren.

Blijkens het aantal inzendingen is daarvoor grote belangstelling, en ondanks het aantal zijn de tentoonstelling-voorbereiders er toch maar in geslaagd om die ruim tweehonderd werken op acceptabele

(Vervolg op pagina 4)

LAUDA: "IK ZIE DE NIET-TURBO'S ALLEEN NOG VOORAAN MET REGEN

1983 Mogelijk een succesvol turbojaar

Doorbraak turbo motoren in autoraces formule-I

AMSTERDAM – Voorbij zijn de ruzies met renstallen die de internationale automobielsportfederatie kritiseerden omdat "Parijs" niets ondernam tegen de teams met turbo-motoren, waarbij de vermogens naar believen kunnen worden opgeschroefd tot meer dan 600 pk.

Men hoort steeds minder verwijten, om de simpele reden dat de concurrentie zich steeds meer ging identificiren met het toonaangevende turbotempo. Zelfs een stal als Lotus heulde met het vijandelijke kamp door voortaan, als het pas voor één wagen, een Renault V6, een turbo krachtbron achterin de zwarte bolide te installeren. Hoewel ontwerper Colin Chapman eerst fel tegen was, draaide ook hij bij; vier maanden voor zijn onverwachte dood werd de overeenkomst met de Franse staatsfirma bekrachtigd.

Meer teams dit seizoen dus met turbomotoren dan ooit tevoren. De definitieve doorbraak voor een manier van voortstuwing die bijzonder kostbaar is in verband met de te gebruiken materialen en de langdurige research, voordat zo'n motor betrouwbaar is. Renault benutte op 16 juli 1977 als eerste zo'n motor in de formule I, hoewel de reglementen dat sinds 1966 toestonden. Voorwaarde was dat die motor geen grotere inhoud mocht hebben dan 1500 cm3, precies de helft van een ongeblazen, drie liter krachtbron.

Hoewel de Fransen tal van successen behaalden, terwijl ook Ferrari races won met turbomotoren (samen tekenen zij sinds '77 voor 16 turbozeges), tot nogtoe is het wereldkampioenschap niet behaald door een rijder met een dergelijke motor. Ingewijden menen dat het dit jaar moet gebeuren. Het verschil is te groot geworden. Toprijder Niki Lauda: "Ik zie de niet-turbo's alleen nog vooraan met regen". Bovendien zijn de reglementen veranderd. Want ineens bleek iedereen vrede te hebben met een wijziging omdat de grillige FISA-president Jean Marie Balestre sprak uit naam van de veiligheid.

GEVAREN

Hoewel dat aspect alleen kan worden gewaarborgd bij volstrekte stilstand, is het wel zo dat de gevaren belangrijk kunnen worden ingedamd. Het "grond-effect" (waardoor de wagens als het ware aan de grond kleven met waanzinnig hoge bochtsnelheden — een vinding van Chapman overigens — is verboden. Toepassen van omgekeerde vleugelprofielen is er niet meer bij; de wagenbodems zijn voortaan glad. Ook de afdichtende "skirts" zijn verboden, terwijl de kreukelzone voor de voeten van de coureurs met 20 cm werd vergroot.

Zeker is dat het beheersen van de wagens moeilijker wordt omdat ze minder goed op de weg liggen. Dat is koren op de molen van gerenommeerde rijders als Lauda en regerend wereldkampioen Keke Rosberg, die het publiek al sinds jaren tracteert op een briljante wagenbeheersing.

De oude rotten kunnen de jonge leeuwen nog heel wat leren. Over het algemeen wordt het andere reglement positief beoordeeld. De rijders zijn, op een enkele uitzondering na, voorstander van die vlakke wagenbodem. Met de toename van vermogen en de verminderde wegligging in de bochten, zijn verrassingen mogelijk. Tollende wagens die in elkaar haken, is een schrikbeeld dat slechts enkelen voor ogen staat. Zoals de 25-jarig rijke Romein Elio de Angelis, eerste man bij Lotus. "In de bochten wordt het nu gevaarlijker".

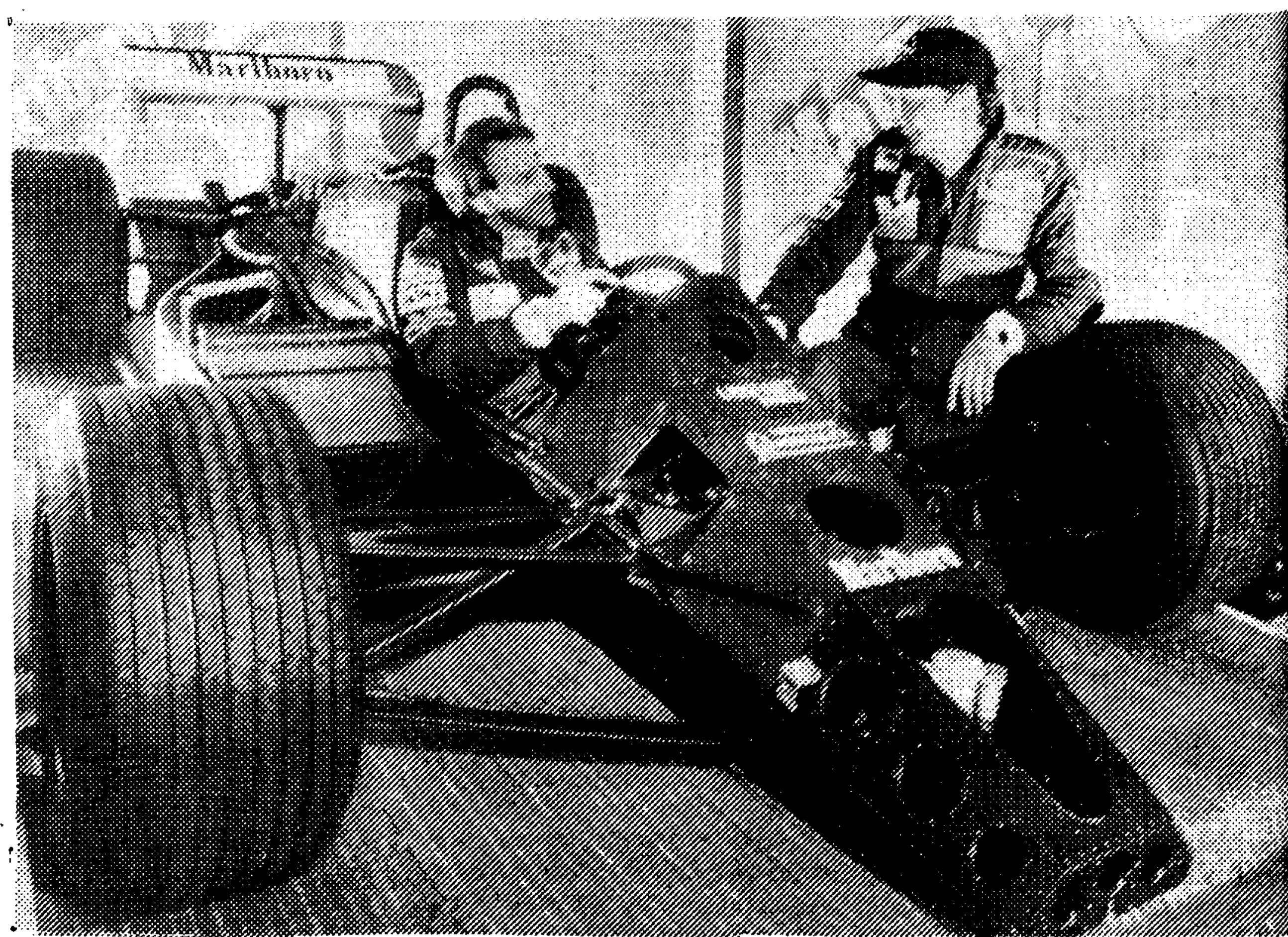
Het zal eerst langzamer gaan maar de ervaring leert dat de technici snel iets vinden op een nieuwe uitdaging. Pikant was overigens dat De Angelis met de nieuwe Lotus-Renault bij testritten in Zuid-Frankrijk sneller was dan de fabrieks-Renault. Ook al is het essentieel over een turbo te beschikken om succes te behalen (Honda wil er in de nabije toekomst ook met zo'n motor bij zijn), de technische ontwikkeling gaat ook op andere vlakken verder. Nieuw was dat bij BMW de nieuwe Brabham werd onderworpen aan een botsproef zoals autofabrikanten zijn gewend; de rijder zit nu meer naar achteren.

De laatste wagen van Gordon Murray zie er uit zoals van deze bescheiden ontwerper kon worden verwacht: volmaakt afgewerkt zonder opvallende vernieuwingen. Dat is wel het geval met de hydro-pneumatische "vering". Een systeem zonder de gebruikelijke veren, zoals de automobilist dit sedert jaren kent van Citroen. Het wordt toegepast bij de Franse stal van Ligier en binnenkort ook bij Lotus. Het Turbo-plateu bestaat uit: Renault, Ferrari, Alfa Romeo, Brabham-BMW, ATS-BMW, Lotus-Renault, Toleman-Hart en later in het jaar McLaren, wanneer de trouwe Ford V8 motor wordt gewisseld voor de V6 Turbo die Porsche met arabisch geld ontwikkelde.

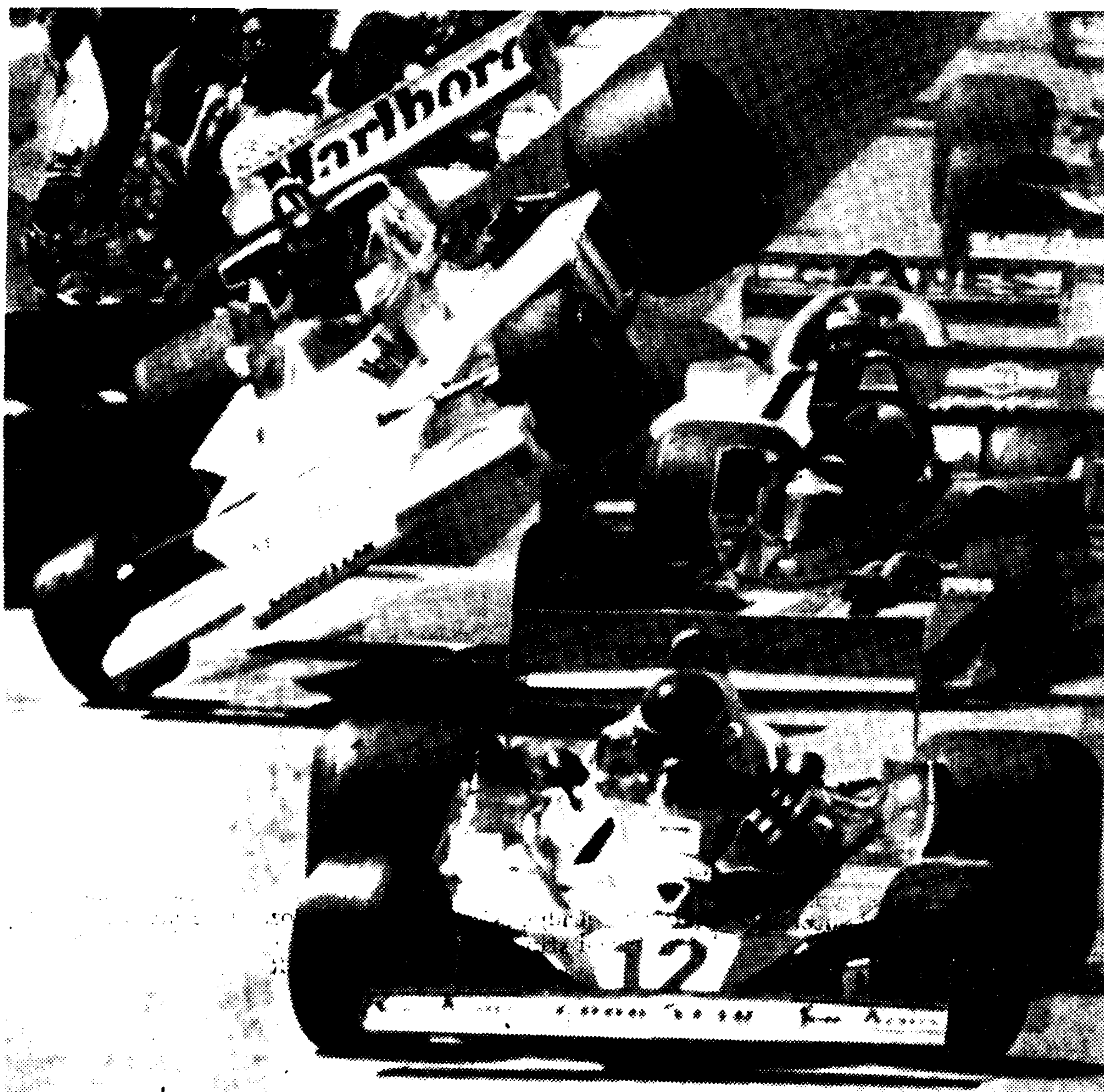
Kampioen Rosberg wordt samen met Alain Prost van Renault en René Arnoux van Ferrari tot de superfavorieten van een hoogst onvoorspelbaar seizoen van 17 wedstrijden, waarbij Zandvoort op 28 augustus aan de beurt is. Een jaar waarin de renners zich niet langer passagier behoeven te voelen van een soort geleid projectiel dat niet meer viel te corrigeren als het mis ging. De nadruk ligt meer op rijkwaliteiten, al staat of valt het nieuwe reglement met strikte controle op juiste naleving.

Bij Williams, de ploeg waarvoor titelhouder Rosberg naast veteraan Jacques Laffitte (39) uitkomt, is ontwerper Patrick Head optimistisch. "Wij hebben niet de snelste wagen op de rechte stukken, maar we zijn het snelst door de bochten". Spectaculair, zeker met de Vliegende Fin aan het stuur, maar jammer voor de Britse stal is dat er zoveel rechte stukken zi[jn] in de formule-I. En dat het ei[...] delijk wel eens kan eindigen [...] een succesvol turbojaar. H[et] wordt de hoogste tijd.

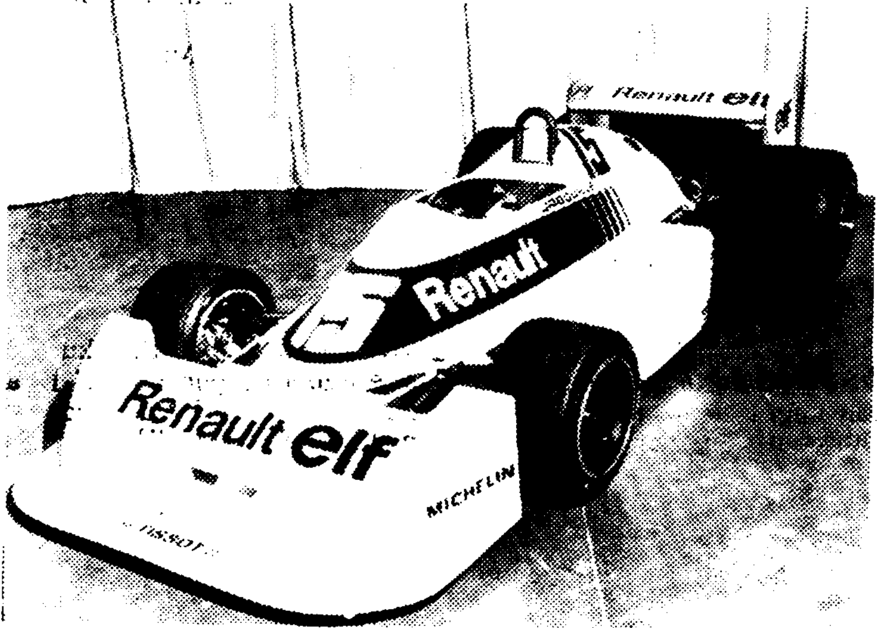
Uit NRC-Handelsblad.

De eerste turbo-wagen die door Renault voor het eerst in 1977 in de Formule-I-racerij werd benut.

Het Formule-I-racen blijft hoe dan ook een gevaarlijke sport. Het beheersen van de wagens wordt moeilijker, omdat ze minder goed op de weg liggen. Het "grond-effect" waardoor de wagens als het ware aan de grond kleven met waanzinnig hoge bochtsnelheden – een vinding van Chapman overigens – is verboden. Het huidige seizoen belooft in elk geval een succesvol turbojaar te worden.

Bridge

Verzorgd door H. Dorsman

Bridge-merkwaardigheden

ENKELE MAANDEN GELEDEN heb ik een spel beschreven uit de Bridge Olympiade in Valkenburg 1980 Het betrof een spel waar de Indonesiërs Lasut-Aguw op een vier-drie fit in klaveren een klein slem bodem en onverliesbaar maakten. Onze teamgenoten Maas-V.de Pol bleven in 3 Sa hangen en de Indonesiërs, die bij de vier finalisten van de wereldkampioenschappen gingen behoren, namen 12 winstpunten. Nog gekker was het gesteld met het echtpaar Vet, dat tesamen met het Amerikaanse echtpaar Harris in een vriendschappelijke viertallen wedstrijdje tegen onze teamgenoten Vocks-Agnus een slem bood en maakte op een 5 - 1 fit !!!!!

Zuid was gever:

	Sch. A Ha. A H J 9 7 4 Ru. K Q 7 Kl. A 8 6	
Sch. 8 6 4 2 Ha. 10 8 3 Ru. A 10 9 Kl. K 9 5		9 7 3 Q 6 2 6 5 4 3 J 4 2
	Sch. K Q J 10 5 Ha. 5 Ru. J 8 2 Kl. Q 10 7 3	

Nathalie Vet opende deze hand met 2 Schoppen, wat ze op een 5 kaart mag doen, mits deze gesloten is. Op Noords forcing 2 SA kwam 3 Klaveren waarop Willem Vet het bieden afsloot met 6 Schoppen !!!

Nathalie kreeg een klaveren start, door naar de vrouw, Schoppen naar het Aas, Harten-aas en een kleine afgetroefd door Zuid die nu alle troeven haalde. Ze stak over met een kleine ruiten en de harten gedroegen zich, zoals bij alle goede spelers het geval is, overeenkomstig het eindbod.

Op de Zuidplaats aan de andere tafel opende ik niet met het zwakke twee bod, maar moest wel, door het systeem, het eindbod van 4 harten spelen. (Noord begint met 1 Kl en ik gaf mijn 1 Harten als tweede stap aan........ 1 controle !) Noord bood gelijk 4 Harten. Ik kon echter niet meer dan 11 slagen maken, maar dat hoefde ook niet, want ik geloofde niet dat onze tegenpartij in een zesbod van schoppen zou zitten.

Hardlopen

Door Bill Hought

DAT HARDLOPEN iets anders is dan wandelen wist u ook wel. Belangrijk is natuurlijk het tempo-verschil. Een gemiddelde wandelaar legt ongeveer 5 km. per uur af. Wist u dat de Amerikaan Robert Hayes in 1963 toen hij 100 yards (91,44 m) in 9.1 sec. een snelheid bereikte van maar liefst 43.5 km. per uur? Dat is bijna 9x zo snel als de gemiddelde wandelaar!

Op de wereld kan niemand zo hard lopen als deze Robert Hayes. Wel moet daar bij gezegd worden dat hij die snelheid maar heel kort volhield. Als hij een uur had moeten rennen, had hij het er zeker niet zo goed van af gebracht als de Nederlander Jos Hermens, die in 1976 in een uur 20.944 m. aflegde. Bijna 21 km. per uur! Tot nu toe heeft niemand op de wereld dit na kunnen doen. Maar ook Jos Hermens kon dat maar één uur volhouden.

De marathon (42.195 km.) kon hij niet met dezelfde snelheid afleggen. De Amerikaan Alberto Salazar heeft de snelste marathon op z'n naam staan met een tijd van ruim 2 uur en 8 minuten. Grote prestaties van top-atleten!

Waar ligt de grens van het sportieve en het absurde?

Er zijn er velen die het lopen van een marathon al gekkenwerk vinden. De Amerikaan Jay Helgerson draaide er z'n hand niet voor om. Hij liep gedurende 52 weken iedere zondag een marathon. Zijn geheime recept? Niet te veel trainen op de andere dagen.

Enigszins overdreven doet de prestatie van Donald Richie aan. In 1977 legde hij 100 mijl (+ 161 km) in 11 uur en 30 minuten en 51 sec. af. Een prestatie zeker, maar of dat wel zo gezond is, valt te betwijfelen! Richie was natuurlijk wel goed getraind. Het is echter de vraag of hij niet zo veel getraind had als Earle Littlewoods Dilks, die toen hij in 1977 op 83 jarige leeftijd overleed 195.855 mijl (315.189 km.) had getraind.

De Griek Dimitrion Jordanidis was 98 jaar toen hij in 1976 te Athene z'n laatste marathon uitliep (42,195 km.). Weliswaar niet erg snel (7 uur 33 min.) maar velen zullen dit zelfs op hun 25ste niet halen!

Duncin Maclean (92 jaar) kon met hardlopen niet stoppen. Hij liet z'n laatste jaarrecord op de 100 m. afdrukken in 21 seconden. Aardig om te weten is dat Mr. Maclean 70 jaar eerder over de zelfde adstand 9.9 seconden deed en toen een van 's werelds snelste hardlopers was.

Terug naar de "ultra-lange-afstand". De merkwaardige Ron Bentley uit Engeland liep in 1973 eens 24 uur achter elkaar door. Hij legde in die tijd 161 mijl en 555 yards af (ruim 258 km.).

Nog merkwaardiger is de prestatie van Bertie Jarloacker uit 1980. Hij liep achterelkaar 352,9 mijl (+ 568 km.) door, waarvoor hij 121 uur en 54 minuten voor nodig had. Gekkenwerk, nietwaar?

Excessen komen op alle terreinen van het leven voor, ook bij hardlopen. Lach er om! Laat u niet verleiden tot dit soort ongezonde en gevaarlijke experimenten, zelfs al zou u in topconditie zijn. Lopen met een lolletje blijven, waarbij een enkeling met een meer dan middelmatige aanleg en een enorm doorzettingsvermogen eens wat meer kan proberen (marathon).

PEON

Entrega nr 85

Pa: Omalio Merien

ATAKE I DEFENSA

Manera nos a kaba di mira den é tres último Entreganan, un "ATAKE di LANSA" ta sumamente peligroso, i por sierto hopi biaha ta resulta fatal, esta den un háké-máté pa ésun ku a wordu ataká. Si esaki sosédé ta pasobra é viktima no a apliká un bon defensa, kontra dje atáke. Meskos ku tur problema tin su solushon den bida diario, den Ajedres tin defensa kontra tur atáke !!!

Pwes kontra dje "ATAKE di LANSA" tambe tin defensa, i esaki ta nétamente lóke nos ta bai trata den é párafo aki.

DEFENSA KONTRA DI UN ATAKE DI LANSA

E prome kos ku nos ta hasi ora di planeya defensa, ta repasá é kuater sistemanan. Bo ta korda nan ? 1. Kóre; 2. Skonde; 3. Buska yudansa; 4. Kontra -atáke. Despwes ta bon si bo wak é Entreganan ku ta trata defensa, pa asina haña é materia bou di kontrol. Anto awor nos ta ban den detaye.

KORE BAI ta é prome sistema ku nos tin di analisá. Na varios okashon nos por a mira kaba ku KORE BAI no ta yuda nada ora e REY ta enroká korto. Simplemente no tin un hòki adekwa pa REY move bai né den e sitwashon di enroke, ya ku ta un hòki so tin disponibel, kwal hòki ta den huki. I un REY den huki ta kla pa kóme kuki, nos a siña, pwes na é hòki ey ta mesun kos ta keda. Nos ta konkluwí aki tambe ku KORE BAI no ta yuda é REY ku nada !

Awor nos tin di wak ku é PEON por kore bai, i kiko ta é konsekwensha ora esaki sosédé. Den atáke di lansa é PEONAN ku ta envolví por kore bai, seya un of dos stap, i asina kita é atáke for di riba dje. Tog é defensa aki no ta yuda ku nada ! Esaki ta zona straño pero ta é karakter espesifiko di un "ATAKE di LANSA", ta pone ku si é PEON tey of laga, é atáke ta keda ku mes un efektividat ! Pwes si é PEON kore bai of keda pára, "ATAKE di LANSA" ta funkshoná ketu bai.

Pesey no tin ningun sentido pa KORE BAI ku é PEON ku ta wordu ataká. Nos por saka é som ku é sistema KORE BAI pa defensa kontra di un "ATAKE di LANSA" no por sirbi den ningun kaso!

SKONDE OF HINKA UN PIESA MEY-MEY

E di dos sistema di defensa, SKONDE of HINKA UN PIESA MEY-MEY, sa resultá masha bon, manera nos a mira den kasonan anterior. Den un plan pa defensa kontra di un "Atáke di Lansa" tambe é sistema aki ta funkshoná bon-bon.

Esaki ta posibel pasobra é hokinan dilanti dje PEONAN ku ta wordu ataká, no por wordu okupa dor dje atakador ! Pwes nan ta semper liber pa esun ku tin di defendé, huza pa hinka un piesa mey-mey.

Na momento ku tin un piesa entre dje DAMA ku ta atakando i é PEON ku ta wordu ataká, tur shimaruku ta hechu ! Atáke di Lansa a kibra ey, pasobra e DAMA no por yega né PEON ku é tin gana di kóme mas, of é tin di kóme é PIESA ku a bin pára mey-mey promé, anto ken sabi kiko ta pasa e ora ey.

Pwes SKONDE of HINKA UN PIESA MEY-MEY sí ta posibel !

BUSKA YUDANSA

Esaki ta é di tres sistema di defensa ku nos konosé, i ku den tur okashon ta posibel pa apliká. Aki bo ta trese un PIESA ASERKA PA DEFENDE E PEON KU TA BOU DI ATAKE. Ounké no ta fasil pa trese é PIESA MAS FWERTE tur ora aserka, tog otro piesa lo yuda mes bon. Ta un PEON so lo no por bin aserka den un "Atáke di Lansa" tampoko.

KONTRA-ATAKE

E di kwater i último sistema di defensa, kwal ta KONTRA-ATAKE, no tin hopi chèns den un "Atáke di Lansa". Esaki ta débi ku tur é dos piesanan ku ta ataká, por para na un distansha for di nan blanko. Tur dos, DAMA i ALFIL ta é asina yamá "piesanan di largu distansha", pwes ta resultá masha difisil pa habri un kontra - atáke riba nan.

Otro siman nos lo analisá é dos miho sistemanan di defensa, kontra é "Atáke di Lansa".

AMIGOE DI MUCHA

Nos mes ta traha

Un baki pa warda karta of karchi aden

ESAKI TA UN TRABOU pa e muchanan ku tin un tiki saber di zagmentu. Si bo tin, bo ta usa un pida multiplèks pa e bom. Si bo no tin multiplèks bo ta usa tres pida palu di e mesun grandura òf bo ta zàg nan hasi mes grandi (hanchura di un linial i largura di un binti pa bintisinku sèntimèter). Kaba bo ta ferf nan un kolo bunita i klaba e tres pida palunan riba otro ku klabu chiki.
Pinta awor riba un karton kuater figura di por ehèmpel un palu di mata di fantasia. . . òf kuater figura di bestia òf di mucha of hende. . . trèk nan over riba kuater pida palu delegá. Zàg e figuranan aki bo saka nan afó (duna nan un largura di mas o menos 16 pa 18 sentimèter). Fèrfnan nèchi i pinta kara óf wowo òf ..u ku bo ke riba nan. Klaba nan dos kada banda die [illegible] pone riba mesa di komè. Hopi eksito!

Puzzel en win een prijs

den goed hebben, verloten we een waardebon van NAfl. 15,– van Augustinus Boekhandel. Succes!
De oplossing en de gelukkige winnaar(es) zullen op de kinderpagina van 8 april 1983 worden bekend gemaakt.
Kinderen die de puzzel hebben opgelost, kunnen die vóór 7 april 1983 opsturen naar de Amigoe - Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - de heer H.Linkels, P.O. Box 122, Bonaire.
Duidelijk op de enveloppe vermelden:
KINDERPUZZEL.

..NNAAR van de vorige keer

Mike Pastoor,
Hoenderberg 54,
Montagne, Curaçao.

.. kan zijn prijs ophalen bij .. Redaktie van Amigoe, Scherpenheuvel z/n (tijdens kantooruren tot 3 uur 's middags).

Oplossing:

S O M S
D . E N
M E D .
S H E E

.. hebben weer een woordenpuzzel voor jullie:

.. DIEREN:
.. je bij een open raam ui.. snijdt, huil je niet zo gauw.
.. vier sneden brood met .. ei.
.. oma werd gisteren honderd jaar.
.. van de koekjestrommel ..
.. een dol op aardappels.
.. Ans vandaag bij mij ke..len?
.. mogen morgen de hele ..
.. eendracht maakt macht
.. jurk staat je goed.
.. niet, wie ze lie.. jou of mij.

.. degenen die alle antwoo..

De tuinkabouter

(door Nel Basilio)
TWEE KLEINE MUISJES, Pimpie en Pampie, waren op weg naar Punda. Dat was een heel eind weg van hun muizenholletje. En de vorige keren waren ze dan ook erg moe geweest. Maar nu hadden ze geen tijd om aan moeheid te denken. Stel je voor, ze waren de avond tevoren bij de kaboutertjes op bezoek geweest. En daar hadden ze de wonderlijkste dingen gehoord. De kaboutertjes hadden hun verteld, hoe koud het kon zijn in het kabouterbos, waar ze heel vroeger gewoond hadden. "Ik deed niets anders dan rillen", had kabouter Brr gezegd. "En hij riep steeds maar: brr, wat is het koud", herinnerde Pimpie zich. "Daarom noemen we hem nog steeds kabouter Brr". "En Poetsje zei, dat het soms zo koud was, dat je niet eens meer kon bibberen", knikte Pampie. "En zo stijf werd als een plank". Ai ai ai, de muisjes waren maar wat blij, dat ze in hun eigen mondi woonden en niet in dat koude kabouterbos, hier heel ver vandaan.
ZONDER DAT ZE het wisten, waren de twee muisjes aan de rand van de stad gekomen. Maar opeens bleef Pampie stokstijf staan. "Wat is er?" schrok Pimpie. "Ben je moe?" "Nee", schudde Pampie met zijn hoofd. "Zie je soms een kat?" Angstig keek Pimpie om zich heen. Nee schudde Pampie weer. "Kabouter [illegible] kabouter Brr, maar toch ... "Hij ziet er zo vreemd uit", aarzelde hij, "Zo groot, en ne.... hij beweegt helemaal niet". "Van de kou", knikte Pampie, "Snap je dat dan niet. Hij is helemaal stijf geworden van de kou en misschien zet je daar ook wel van op". "Hm ja", piepte Pimpie, "Ja, het moet kabouter Brr zijn. Die heeft ook altijd een groene muts, een rood jasje en een gele broek aan. Maarre, het is hier toch niet koud?"
ZE KEKEN ELKAAR EENS aan en begrepen er niets van. Totdat Pimpie riep: "Ik weet het al. Hij is natuurlijk op zoek geweest naar een stukje kaas in de ijskast van de mensen, die hier wonen. In zo'n ijskast is het vreselijk koud, heb ik gehoord". "Ja, ja, dat is het", knikte Pampie opgewonden. "En toen is de deur van de ijskast dicht gevallen en kabouter Brr helemaal stijf geworden van de kou. Net als in dat kabouterbos. Oh, oh, als hij maar niet dood gaat". "We moeten hem meenemen naar huis", zei Pampie. "En aan Poetsje vragen, of ze een vuurtje wil maken", zei Pimpie. "Een vuurtje?" vroeg Pampie. "Ja, dan zetten we hem er vlak bij, zodat hij weer warm wordt". "Oh, wat slim van je!" riep Pampie. "Ik hoop alleen, dat hij dan ook weer krimpt, anders kan hij zijn eigen huisje niet meer in".
MAAR HOE KREGEN ze het kaboutertje helemaal in de mondi tot bij het kabouterhuisje? Ze waren veel te klein om hem te dragen. Slimme Pimpie wist weer raad. "Een eindje terug stond een ezeltje", zei hij. "Je weet wel, die ons zo vriendelijk groette. Laten we hem vragen, of hij ons wil helpen". En dat wilde het ezeltje meteen. Stel je voor, zijn beste vriendje, kabouter [illegible] Voorzichtig nam hij het kaboutertje in zijn grote bek en liet de muisjes op zijn kop klimmen. Zo gingen ze met hun vieren op weg: het ezeltje, de muisjes en het kaboutertje.
BIJ HET KABOUTERHUISJE was alles donker. De kaboutertjes sliepen nog, want het was midden in de nacht. "Wel een beetje vreemd", vond Pimpie, "Zou Poetsje dan heel niet gemerkt hebben dat kabouter Brr nog niet thuis is?" "Ze hebben natuurlijk afgesproken dat kabouter Brr tot morgen in de stad zou blijven", bedacht Pampie. "Laten we haar maar gauw wakker maken". Heel voorzichtig zette het ezeltje het kaboutertje op de grond en klopte met zijn staart op het slaapkamerraam. Pimpie en Pampie piepten intussen om het hardst van: "Poetsje word eens wakker! Poetsje". De kaboutertjes vielen bijna uit hun bed van schrik. "Wat.....wat was dat!" vroeg Poetsje. "Kabouter Brr, ga eens kijken. Ik durf niet". Kabouter Brr was niet bang en rende naar buiten, zomaar in zijn kabouterpyjama en zonder puntmuts op zijn hoofd. En daardoor kwam het, dat de muisjes hem niet direct herkenden.
"KIJK EENS, wie we gevonden hebben!" riep Pampie, "Kabouter Brr. Helemaal stijf van de kou". "We moeten dadelijk een vuurtje maken, dan zal hij wel weer inkrimpen ook", piepte Pimpie. "Wat doen jullie met die stenen tuinkabouter?" vroeg kabouter Brr verbaasd. "Poetsje, kom eens kijken. Ze hebben een tuinkabouter voor je gebracht". Pas, toen Poetsje te voorschijn kwam, zagen de muisjes en het ezeltje, dat er twee kabouter Brr's waren: een zonder muts en een hele grote. En toen begrepen ze ook wel, dat de mutsloze de echte was. Oh [illegible]
MAAR DAT WAS GAUW over, toen Poetsje hen ieder een groot stuk dadeltaart gaf en kabouter Brr een groot glas lamoenchiwater voor hen inschonk. "Omdat jullie zo dapper hebben geprobeerd mij te redden", lachte hij. "Dat ik intussen lekker in mijn bed lag te slapen, konden jullie toch ook niet weten?" En zo was het maar net, hè?

Coordinashon: Popi Muzo

E sombre ku a bai keiru shelu

RIBA UN DIADUMINGU atardi Buchi Wan Pia Fini a bai keiru Punda pa e distrai un poko. Ela dal su flus nobo, pone su sapatu kòkilnan na su pia, pone su sombre di aros riba su kabes i kohe su garoti i tumba pa Punda. Kayanan no tabata masha drùk i nos amigu tabata gosa un mundu di kana na su smak, wak shokes i kada bes ku e topa un hende, e ta lanta su sombre kordialmente asina den un saludo a la estilo bieu.
Tur hende tabata, konose kaba for di aleu i tur hende tabata haña masha dushi pa kumindé i kombersa un tiki ku ne. E tabata papia na un estilo hopi dèftig i tur bia e tabata tin un kos di grasia di bisa. E djadumingu atardi aki trobe nos amigu a drès bisti manera su kustumber i el a sali pa su paseo tradishonal. Un kos so tabata poko laf.... tabata supla un bientu hopi fuerte i ademas te den leu aya na shelu bo por a mira kon algun nubia tabata purba forma un tempu di awa. Buchi Wan tabata pensa den su mes: E.....e! Ma hasi un kos di bobo! Awe no ta mi garoti mi mester a kohe pero mi paraplu. E awa aki ta persé un kos ku por kita kai un era pa otro. I pasobra ku .. e tra ei a supla un bientu duru, el a sèt e sombre un tiki mas den su kabes.
Ora el a krusa brùg nèt un bientu un tiki travieso a disidi di lanta su forsa i supla un tiki mas duru. El a maka pasa nèt banda di kabes di Buchi Wan i el a punta e sombre di aros: Hei, bo ta ban hunga un tiki ku mi? E sombre ku tabata un tiki fada di tur djaduminqu e mes un kos, no a pèrdè pa gana i e di: Sigur no, ta na unde nos ta [illegible] Buchi Wan tabata [illegible] su sombre [illegible] su kabes, bientu a [illegible] bai ku ne. Esta un kos [illegible] Buchi Wan a spanta te tolondra pasobra sin su sombre e no por kana hasi su korteslanan di tur tempu i el a sak' un kareda pa e kore tras dje sombre.
Pero e bientu traviese a hiba e sombre haltu.....haltu i mas haltu te e sombre a pèrdè for di bista. Buchi Wan a keda desesperá atras ku su mannan na laria i su kabes sunu ta wak shelu pero ni un swenk di su sombre. Entretantu e sombre a bòltu paki i bòltu paya segun e bientu tabata suplé. Haltu.....haltu.....un tiki mas haltu..... mas haltu te bientu a tire riba rant di un nubia shinishi chiki. Ei e bientu a forma un birá-i el a bai un otro banda. Nos sombre a gosa di ta asina haltu i ku bista asombra e tabata wak rònt. Pero.....straño.....su kabes a kuminsa bira...... e ta demasiade haltu.....nò.....nò.....e no por ku e kos aki i el a kuminsa grita e bientu: Shon Bientu, bin bahami! Mi ke bai tera bèk! Mi no por ku e haltura aki! Mi ta sinti mi [illegible]... bin yudami!
Pero, [illegible] ya no tabata [illegible] e tabata supla na [illegible] un otro parti i e tabata buska [illegible] a hunga ku ne ei nan. E nubia ku a tende kon lèrdrit e sombre a bira a haña duele i e di: No yora, sombre spànta! Mi ta yudabu! Un bes aki mi tin ku bai tera bai kai un tiki awaseru i lo mi bai ku bo. Despues di un ratu diferente nubia chikí a hunta huntu ku otro i forma un bon awasero i nan a kuminsa kai. Nos sombre a slep huntu ku nan [illegible] i e tabata grita: Kòrda [illegible] ta Punda mi ta bai! Ta serka Buchi Wan mi tin ku bai! Pero ku esei si e nubia no por a yude! El a [illegible] aya. I ta ei nos sombre [illegible] a keda te dia di awe i si bo bai [illegible] na banda riba i bo wak bon.....kisas bo por [illegible] e sombre di Buchi Wan!

Amiguitonan konta

KON A BAI KU tur mi amiguitunan e siman ku a pasa el? Tabata un siman hopi drùk, no? Kada un dia tabata tin un otro aktividat konsemiendo "buki". Na tur manera e organisadónan di "siman di Buki.. a purba pa hala boso atenshon riba e hecho ku ta DUSHI pa bo lesa buki.
Tabata tin kontamentu di kuenta, tabatin enkuentro ku e eskritornan di buki di mucha. . . tabatatin "marché di buki. . . enfin mi ta kere ku boso tur sa awor ku "lesa buki ta mi kuki" manera e kantika traha espesialmente pa e temporada aki yama. Nos ta publiká su teksto pa boso riba e pagina aki, anto segun e programa di muchanan na radio sigui toka esun, ku e koro di Tanta Ida ta kanta, boso lo siñé i kanté.
Te otro bia ku Dios kel

Buki ta mi kuki

Mi por kore, bula, salta
hunga bala, subi fli
Mi por grita, baila, kanta
bebe awa, kome li

Mi por subi skòmel baha
wèp kon duru ku bo ke
Mi por landa, drif i piska
koba santu, traha kas

Mi por gusta hasi welt
pero e kos ku mas mi ke
ta ku mi buki, den mi huki
lesamentu ta mi kuki

Kada un buki ta un fiesta
ku mi ta tuma parti aden
si prinsès drumi su siesta
mi t'e prens pa bin spièrt'é

Mi ta bira e hèks mahoso
ku ta bin den anochi skur
mi t'e luna splendoroso
ku den bentananan ta lur

un bid'e fantasia dushi
e bida ku mi gusta un bòl
t'esun k'e buki den mi huki
— lesamentu ta mi kuki

Letra: POPI MUZO
Musika: R.SIMON

Nos reseta

Yogurt diki pa bo kome ku un salada di fruta

Bo mester di:	2 boter di yògùrt 4 kuchara di suku diferente pida pida fruta manera: apèl, pèra, apelsina, patia, milon, dreifi pida-pida mango i bakoba. (primi un tiki lamunchi riba e frutanan pa nan no troka kolo bira mahos pa mira)
Pone kla:	un fèrgit (un wea ku buraku na su kurpa) un kònchi òf skal grandi den kua bo ta pone e fèrgit para aden. i un sèrbètè di kushina limpi.

1. Pone bo fèrgit den e kònchi grandi.
2. Mua bo sèrbètè di kushina, kaba trusé pe kedá vògtig.
3. Pone e sèrbètè den e fèrgit.
4. Basha e yògùrt aden parti di mainta i lague para henter dia pa e lèk.
5. Tur e parti delega di e yògùrt lo lèk pasa dor dje sèrbètè den e baki i te pa ta anochi bo tin un yògùrt diki diki.
6. Awor bo ta pone bo suku aden e drei e.
7. Kòrta bo frutanan chikitu i ponenan den un skal grandi i hundu.
8. Awor bo ta basha e yògùrt diki ariba i pone e totalidat den frishidèr pa fria.
9. Sirbié den skalchi chikitu i lo bo por gosa di un pasa boka dushi i salú.

(Vervolg van pagina 1)

Feest in museum

manier te exposeren, hetgeen een groot compliment verdient. Uiteraard is niet al het werk dat er te zien is, van even hoge artistieke waarde. Maar desondanks heb ik niet eenmaal het gevoel gehad van 'dat hoort er niet bij'. Men zou - geleid door eigen voorkeur - dán ook zo ver kunnen gaan dat men bepaald werk van hoge artistieke kwaliteit niet op deze tentoonstelling vindt passen, omdat het niet overeenstemt met de eigen smaak. Maar daarvoor is die tentoonstelling niet opgezet; het gaat om het artistieke Curaçao van nu, van 1983, het 35e jaar in het bestaan van het Museum.

Het Museum heeft een jury gevraagd, om één werkstuk aan te wijzen voor aankoop voor het museum. Ook de bezoekers wordt gevraagd hun favoriete werkstuk aan te wijzen. Het zou een toeval zijn, als die twee keuzes overeen zouden stemmen maar waarschijnlijk is dat niet. Daartoe zouden minstens de criteria bekend ~~moets~~ zijn, die de jury van het Museum

LANDHUIS KNIP, aquarel door Gerbrand Veenstra

aanlegt. Dat kan mogelijk een volgende keer.

Op de tentoonstelling zijn niet alleen schilderijen te zien. Er zijn tekeningen, aquarellen, batiks, beelden, geschikte bloemen, beschilderd drijfhout, foto's en weefsels. Uit zo een veelheid zou ik niet graag een keuze maken. Ik zou onrecht doen aan ieder die ik niet onder de aandacht breng, al vind ik dat een aantal kunstenaars die tot nu toe niet een éénmanstentoonstelling verzorgden, daar eens hard over moeten gaan nadenken!

Gelukkig was er op de tentoonstelling één prent die door de tekst die erop te lezen is, mij bij het schrijven van deze informatie wat hielp. Ik citeer die tekst graag:

uit de kast
van zijn ervaring
kiest hij bedaard
een boek
en vindt daarin
de waarheid!
de regenboog is niets dan schijn
niets dan de zon door waterdamp
maar het geeft heel de wereld kleur;
dat is ook de kunst van de acteur.

En de acteur? wie is dat? de schilder, de tekenaar, de aquarellist, de weefster, de fotograaf, de werker met drijfhout, de bloemschikker, de batikker, de beeldhouwer, de jury, het publiek, het museum, de recensent...

Ik heb maar een advies: als U het antwoord wilt weten, dan mag U deze tentoonstelling niet missen. Sommige dingen zijn een must, en daarom: veel kijkplezier!

SYBREN PAUL.

TWEE VRIENDEN, natuursteen door Bento Gonçalves Jr

KNOEKHUIS, batik door Marjolien van Kuyk

Eindelijk echte doorbraak bij kanker-onderzoek

DE GEOEFENDE EN cynische krantelezer staat niet paf als hem de zoveelste 'stap vooruit' of zelfs 'doorbraak' in het kankeronderzoek wordt beloofd. Dat is te vaak vertoond, later hoor je er niet meer van. Zo begon onlangs de medische rubriek in de Gelderlander.

Doorgaans voorzichtige onderzoekers slaken de laatste maanden opgewonden kreten. "We maken een rondedansje", zei de Nederlandse prof. Bootsma in de Brandpunt tv-rubriek. "Dit jaar zou best wel een sleuteljaar in het kankeronderzoek kunnen zijn", aldus een Amerikaanse onderzoeker.

Die opgewonden kreten komen vooral uit het kamp van de microbiologen. Die bestuderen het allerkleinste leven: lichaamscellen, bacterien, virussen en schimmels. Omdat elke kanker ooit één cel groot was, zijn microbiologen ook in kanker geinteresseerd. Wat liet die ene cel op hol slaan? Elke lichaamscel bestaat uit een directie en een fabriek. De celdirectie bevat ons erfelijk materiaal, een blauwdruk waarin precies staat wat die celfabriek moet doen. De directie geeft de bevelen, de celfabriek voert die - Befehl ist Befehl - slaafs uit. Zegt de directie dat de fabriek spuug moet maken dan maakt de celfabriek spuug, krijgt de celfabriek opdracht om zweet te maken dan wordt er zweet gemaakt.

Hoe we er uitzien, lang of kort, met blauwe ogen of bruine, blank of zwart, man of vrouw, dat alles staat precies in de blauwdruk beschreven.

Die celfabrieken zijn zo slaafs dat ze zonder morren ook verkeerde opdrachten uitvoeren. Een van de belangrijkste opdrachten van de directie is: zorg ervoor dat onze cel zich deelt. Op die manier worden wij van één bevruchte eicel 2,4,8,16,32,64,128 cellen groot totdat we uit biljoenen cellen bestaan.

De tweede belangrijke opdracht van de celdirectie is: hou nou eens op met delen. Zonder die opdracht groeien we dicht en worden we één groot kankergezwel. Dat laatste gebeurt bij kanker. Eén cel maakt amok, begint zich te delen en weet van geen ophouden. Op het laatst drukken zijn wilde nakomelingen alle andere gezonde cellen weg. Vandaar dat er erfelijkheidsdeskundigen en microbiologen de blauwdruk van de celdirectie achterdochtig gingen bekijken. Misschien is er bij de kankercel een verkeerde opdracht in de blauwdruk geslopen. En inderdaad, die verkeerde opdracht hebben ze gevonden: het onco-gen.

Ons erfelijk materiaal - de blauwdruk - zit in de celkern. De celkern bevat 46 chromosomen, op elke chromosoom staan miljoenen opdrachten en elke opdracht heet een 'gen'. De helft ervan hebben we van ma, de andere helft van pa. Daarom lijken we een beetje op ma, en - als alles goed zat - ook op pa.

Microbiologen en erfelijkheidsdeskundigen ontdekten dat één van die verkeerde opdrachten (genen) op een kwaad moment de cel een verkeerde opdracht kan geven. Dat is het onco-gen, oncos is Grieks voor kanker.

En nu het rare. Iedereen bezit een kankerverwekkend onco-gen. Nog raarder. Bijna alle levende wezens hebben een onco-gen. En het allerraarste. In de meeste gevallen houden die onco-genen zich koest en veroorzaken GEEN kanker.

Blijkbaar kunnen we die onco-genen niet missen en zijn ze nuttige bestanddelen van onze blauwdruk. Pas als ze jarenlang worden getreiterd gaan ze over de rooie. Dan geven ze verkeerde opdrachten aan onze celfabrieken. Die voeren ALLE opdrachten uit, ook de idiote. Zegt de celdirectie kanker, dan maken de celfabrieken prompt kanker.

Waardoor raakt een onco-gen over de rooie? Interessante vraag. Bepaalde virussen schijnen dat te kunnen doen. Men gelooft nu dat hepatitis B virus, cytomegalus en Erbstein-Barr virus kanker kunnen veroorzaken.

Straling, tabak, bepaalde voedingsmiddelen zouden het onco-gen ook tot wanhoop kunnen drijven. Daar kunnen dan jaren overheengaan, per slot van rekening moet je balen tabak verstoken om longkanker te krijgen.

Met andere woorden: het onco-gen is onze zwakke schakel dat alleen bij mishandeling breekt. Jammer genoeg weten we niet precies wat goed is voor onze onco-gen en wat niet. De microbiologen Logan en Cairns - naar het schijnt keien in hun vak - denken dat in de toekomst microbiologen precies weten te vertellen welke stoffen wel, en welke geen gevaar vormen voor onze onco-genen.

De zwakke schakel is nu gevonden. Voor het eerst kan men exact aanwijzen op welke plek er iets misgaat als een gewone cel amok maakt en kankercel wordt. Onderzoekers weten nu waar ze het zoeken moeten. Helaas wil dat niet zeggen dat er binnenkort een behandeling tegen kanker uit de bus komt.

Daarvoor bestaat een opti- en een pessimistische opvatting. De optimisten hopen ooit een defect kankerverwekkend onco-gen te kunnen repareren. De pessimisten hebben de volgende pessimistische redenering.

Onco-genen behoren bij onze natuurlijke uitrusting, daarom zullen we ze nooit kunnen repareren. Kanker zit - volgens de pessimisten - in onze blauwdruk geprogrammeerd, we dragen de kanker als het ware met ons mee.

Maar ook als dat laatste waar is, is het goed om het volgende te bedenken. Zelfs als er een middel tegen kanker wordt gevonden zal onze gemiddelde leeftijd slechts met enkele jaren stijgen. Kanker is nieuws, het is de vraag of het onze grootste vijand is. Zover de medische medewerker van De Gelderlander.

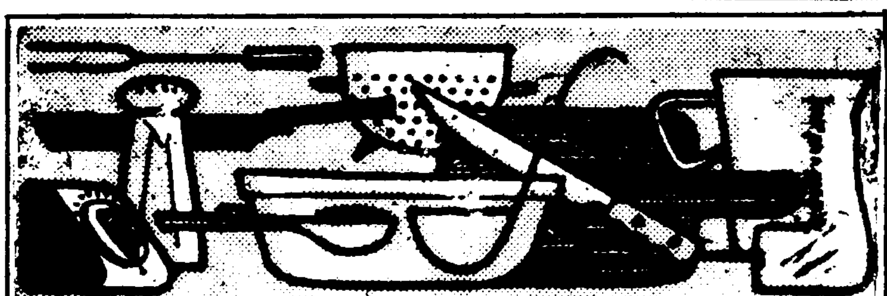
Postzegels

BLADEREND DOOR EEN postzegel-wereldcatalogus valt het op, dat de diverse postadministraties het devies "Steeds sneller!" hoog in het vaandel hebben staan. Welk nieuw vervoermiddel ook op het grote schouwtoneel van de wereld verscheen, ogenblikkelijk waren de posterijen ter plaatse om het nieuwe produkt op eventuele bruikbaarheid bij het postvervoer te testen. In de twee vorige afleveringen schreef ik het een en ander over de postdienst per luchtballon en per postduif tijdens de Frans-Duitse oorlog van 1870-1871. Het gebruik van duiven voor het overbrengen van berichten gaat terug tot in de grijze oudheid. U behoeft daarbij echt niet terug te grijpen naar het bijbelse verhaal van de duif van Noe en Noach. Wel blijft het te betreuren, dat de Griekse aanvoerder Miltiades na de slag bij Marathon in september 490 v. Chr. niet de beschikking had over een of meer postduiven. Nu mocht Pheidippides de eerste marathonloop volbrengen om na het uitstoten van "Juich! Wij hebben overwonnen!" van totale uitputting dood ineen te zijgen. Een simpele postduif met een kruissnelheid van ongeveer 55 km per uur had dit onheil kunnen voorkomen. Van de Romeinen is bekend, dat zij tijdens hun veldtochten het thuisfront op de hoogte hielden van hun vorderingen en tegenslagen door middel van meegevoerde postduiven. Bij afwezigheid van dierenbeschermingsverenigingen werden de perkamentrolletjes eenvoudig aan de poten vastgeknoopt en de thuisvlucht ging van start.

Uit de Middeleeuwen weten we, dat de vorsten van Syrie en Egypte regelmatig hun wel en wee via postduiven aan elkaar berichtten. Uit de vele boeken van de Tweede Wereldoorlog valt op te diepen, dat ook in de moderne tijd voor postduiven in de berichtendienst nog plaats is. Nu hebben over het algemeen postduiven heel weinig met de filatelie te maken, want de door hen overgebrachte gemicrofilmde brieven en berichten lenen zich niet voor opname in een postzegelverzameling. Zelfs al was men in de bovenvernoemde Frans-Duitse oorlog rijk gesorteerd in gestempelde staartpennen, omdat vele Franse postbeambten in die tijd de verordeningen, die een vertrekstempel voorschreven, nog als heilig beschouwden, toch kan ik me niet herinneren een postduivenverzamelaar in de wereld van de postzegel ontmoet te hebben. Heel iets anders is dit met de luchtballonnenpost. Het eerste geregistreerde postvervoer per luchtballon dateert uit 1808. Napoleon Bonaparte had toen nog de tocht naar Moskou en de nederlaag bij Waterloo voor de boeg en zijn troepen maakten het vasteland van Europa onveilig, terwijl overal ter zee de Britse vloot de Franse diktator vliegen probeerde af te vangen. Die Britse vloot hinderde het postverkeer tussen de Deense eilanden Fyn en Sjaelland over de Grote Belt dusdanig, dat men op 2 juni 1808 het plan van Johann Peter Colding goedkeurde om het postvervoer per montgolfières of hete-luchtluchtballonnen te doen plaatsvinden. Nu waren en zijn montgolfières heel aardige dingen, maar ook voor hen geldt, evenals voor vele politici, het spreekwoord van "Zo de wind waait, zo waait mijn jasje!". Ergo: binnen een jaar was de eerste Deense luchtpostdienst al ter ziele. Wanneer u eens een keer een per montgolfière vervoerde brief uit 1808 wenst te zien, dan moet u zich melden bij het Koninklijk Rijksarchief in Kopenhagen, waar de enige vier nog bewaard gebleven exemplaren veilig zijn opgeborgen.

M. ARVIS

Oriental Stek

Reseta di Bunchi Römer

Pa: 6 persona

Mester di:

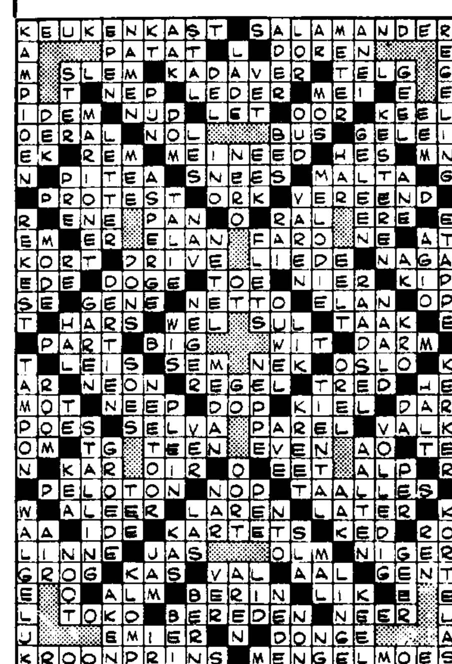
A. mas o menos 1 liber di karni (flank steak óf kogelbiefstuk)
   2 kuchara di soyasous
   2 kuchara di maisena
   2 kuchara di sherry
   2 kuchara di zeta dushi
B. 1 siboyo, mediano
   1 pimenton kòrá i un bèrde
   2 siboyo largu
   2 palu di sèldu merikano
   2 kuchara di water chestnut
   1 kùp di taugé òf kolo chines
   1 telep di five spice powder
   3 kuchara di zeta
C. 2 kuchara di soyasous
   1. kuchara di maisena
   2 kuchara di sherry
   2 kuchara di awa

Moda di prepará:

1. Kòrta e karni na slais fini fini (mas fini posibel) i kòrta e slaisnan na pida pida di mas o menos 2 cm. Traha un papa di e otro ingredientenan nombrá bou di A., i basha e papa aki riba e karni. Lag'e para mas o menos 1 ora.
2. Kòrta e ingredientenan di B., ku eksepshon di e taugé i e five spice powder na blòki, no muchu chikí. Basha awa kayente riba e taugé, lagé para mas o menos 5 minüt. Skore su awa i brué huntu ku puiru chines den e otro berduranan.
3. Buta e zeta keinta i hasa e karni den e zeta kayente. Keda drei pa e zeta kohe e karni rònt. Esaki no mester tuma, pa kada porshon di karni, mas ku 1 minüt.
4. Despues ku kaba di hasa tur e karni, ta hasa e berduranan meskos. Drei kontinuamente i no mas ku 1 minüt.
5. Brua e karni ku e berdura i buta e meskla den e wea bèk. Basha e ingredientenan di C., riba e kuminda i bolbe drei, te ora e maisena buta e sous mara.

Preparashon riba kandela ta mas o menos 5 minüt. Sirbi e kuminda unbes. No keinté. Ta sirbi e Stek Oriental ku aros blanku.

Oplossing Kruiswoordpuzzel

WINNARES van de Amigoe Kruiswoordpuzzel dd. **18 maart 1983:**

Ine Frank
Hooiberg 83
Aruba

Zij kan langs komen (Redactie Amigoe Aruba) om haar prijs **(fl. 25,–)** op te halen.

Oplossingen van deze week dienen vóór **8 april 1983** in bezit te zijn van de Redactie Amigoe, Scherpenheuvel z/n, P.O.B. 577.

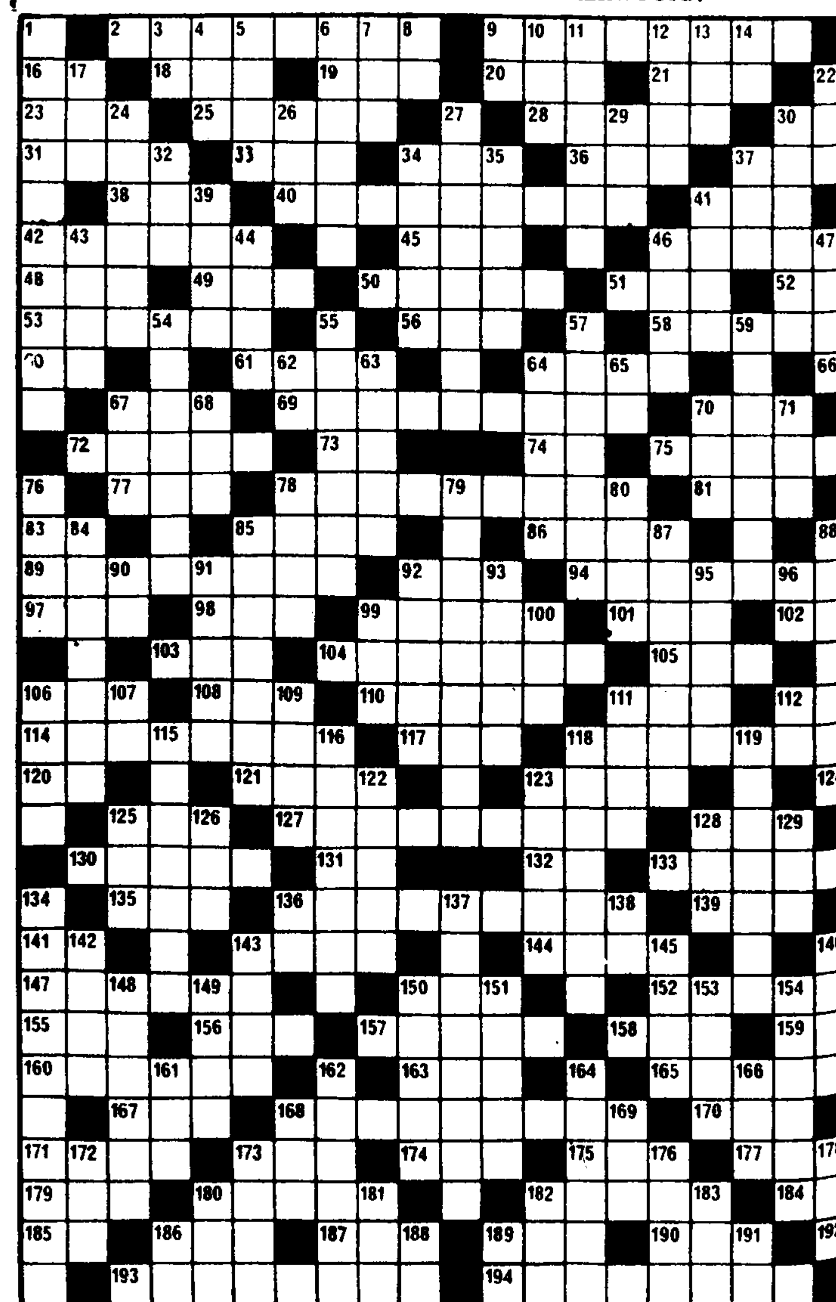
Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire kunnen hun oplossing vóór **7 april 1983** in te dienen. Aruba: Nassaustraat 110, Bonaire - de heer Linkels, Gouverneur N. Debrotweg z/n of P.O.B. en op St. Maarten: Vance James.

Op de enveloppe duidelijk melden: **KRUISWOORDPUZZEL.**

Amigoe kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 2. reisgenoot; 9. mondwater; 16. voertuig; 18. drankgelegenheid; 19. water in Utrecht; 20. langzaam; 21. vordering; 22. lidwoord; 23. houding; 25. deel van een jaar; 28. zijrivier van de Donau; 30. voertuig; 31. stuurinrichting; 33. weg; 34. voorkeur; 36. grondsoort; 37. inwendig orgaan; 38. toiletartikel; 40. wereldstad; 41. noodsein; 42. klaagzang; 45. Japanse gordel; 46. tafelgerei; 48. soort; 49. groente; 50. rekenkundig getal; 51. vrijgevig; 52. plaats in Drente; 53. onderdak; 56. deel van de hals; 58. woestijndier; 60. vervoeronderneming; 61. bijwoord; 64. af en toe; 66. benedenwindse zijde; 67. uitwas op de kop van een dier; 69. lengtemaat; 70. plaats in Overijsel; 72. Germaanse godheid; 73. rivier in Italië; 74. voertuig; 75. vorstenzoon; 77. Europeaan; 78. regel van een spel; 81. plaats in Duitsland; 83. voorzetsel; 85. dans; 86. bijbelse figuur; 88. voedsel; 89. legator; 92. dierenverblijf; 94. schertsende verwensing; 97. voegwoord; 98. Nederlandse rivier; 99. veelkleurige siersteen; 101. Koninklijke Militaire Academie; 102. voorzetsel; 103. bron; 104. plaats in Noord-Brabant; 105. ex-koningin; 106. vruchtenat; 108. Europeaan; 110. harde wind; 111. voorkeur; 112. gebouw te Amsterdam; 114. tocht naar een hemellichaam; 117. wandversiering; 118. plaats in Limburg; 120. voormiddag; 121. rivier in Rusland; 123. plaats in Duitsland; 124. voorzetsel; 125. hoofddeksel; 127. Europees land; 128. enzovoort; 130. lengtemaat; 131. onmeetbaar getal; 132. eerwaarde heer; 133. kleingoed; 135. plezier; 136. voorwerpen om mee te spelen; 139. wandversiering; 141. titel; 143. vogel; 144. draaikolk; 146. soort onderwijs; 147. specerij; 150. vruchtenat; 152. vrouwelijk sieraad; 155. plaats in Gelderland; 156. duinvallei; 157. vreemde munt; 158. slot; 159. loflied; 160. hetzelfde; 163. wees gegroet; 165. plaats in Gelderland; 167. ontkenning; 168. bijbelse belastinggaarder; 170. zelfkant; 171. niet deskundige; 173. plaats in België; 174. plaats in Drente; 175. rekenopgave; 177. rivier in Rusland; 179. Europeaan; 180. versterkte plaats; 182. handvat; 184. lichaamsdeel; 185. schijngestalte van de maan; 186. aanwijzend voornaamwoord; 187. plaats in Noord-Brabant; 189. herkauwer; 190. belemmering; 192. voorzetsel; 193. grassoort; 194. aanhangwagen.

VERTICAAL: 1. waardebepaling; 3. getijde; 4. getemd; 5. aardigheid; 6. deel van een radiostation; 7. gelofte; 8. Lumen; 9. te zijner plaatse; 10. voorgevel; 11. klimop; 12. maal; 13. Engelse titel; 14. bouwland; 15. grappig; 17. plaats in Spanje; 22. mannetjesbij; 24. verzoekschrift; 26. oude vochtmaat; 27. raadsel; 29. deel van het oor; 30. balspel; 32. spinneweb; 34. lichaam in een oven om te verhinderen dat uit klei gevormde voorwerpen aan elkaar bakken; 35. leer van het heldendicht; 37. fraaie kleding; 39. inzet bij het spel; 41. rustteken; 43. steekwapen; 44. iedere; 46. schietwapen; 47. nobel; 54. probleem; 55. stukje papier; 57. treffend; 59. het kleinste; 62. maanstand; 63. vaartuig; 64. proeftijd; 65. titel; 67. herkauwer; 68. schaakterm 70. vlaktemaat; 71. plaats in de Noord-Oost polder; 76. plaats; 78. takje; 79. zuivelprodukt; 80. boom 82. slimme streek; 84. eretitel; 85. regeringsstelsel; 97. plaats in Noord Brabant; 88. sierlijk; 90. vreemde munt; 91. alvorens; 92. stopplaats; 93. rijglijf; 95. degene die op betaling van een schuld aandringt; 96. titel; 99. verhoogde toon; 100. plaats in Drente; 106. nauw; 107. familielid; 109. telwoord; 111. gewicht; 112. ambtshalve; 113. hetzelfde; 115. brompot; 116. heelkundig instrumentje; 118. ronde toren; 119. raadgever; 122. groet; 123. adellijke titel; 125. vliesje; 126. ogenblik; 128. roem; 129. telwoord; 134. iemand die van godsdienst veranderd is; 136. tin; 137. grondsoort; 138. lidwoord; 140. vervoermiddel voor brandstof; 142. honingdrank; 143. maal; 145. cirkelvormig; 146. bijwoord; 148. sportbeoefenaar; 149. denkbeeld; 150. zijrivier van de Main; 151. plensende hoeveelheid; 153. Germaanse godheid; 154. plaats in Drente; 161. deel van een schip; 162. opgewekt; 164. kleurstift; 166. edel; 168. stapel; 169. vlaktemaat; 172. water in Utrecht; 173. plaats in Limburg; 176. binnenste van been; 178. voordeel; 180. voorzetsel; 181. jaartelling; 182. zeepwater; 183. vogeleigenschap; 186. vrouwelijke titel; 188. naschrift; 189. boksterm, 191. persoonlijk voornaamwoord.

RECHTER NOCH AANKLAGER BEKEND

Bewijsmateriaal niet openbaar gemaakt

Rechtspraak Guatemala in het grootste geheim

GUATEMALASTAD — Guatemala heeft nieuwe speciale rechtbanken voor politieke gevangenen, waar verdachten en hun advokaten de rechter, de aanklager, het bewijsmateriaal of de getuigen niet te zien krijgen. Het vonnis wordt meestal door een anonieme stem via de telefoon voorgelezen. Zo begint een beschouwing van Marlise Simons in NRC/Handelsblad.

De bedoeling van deze alles omvattende geheimhouding is, zo verklaart het militaire bewind, een eerlijk proces te verzekeren. Als de identiteit van de rechter bekend zou zijn, zo wordt betoogd, dan zouden linkse guerrillastrijders hem bedreigen en zou hij zich onder druk gezet voelen om de verdachten vrij te laten.

Als gevolg hiervan is vrijwel alles wat met de speciale rechtbanken verband houdt een zorgvuldig bewaard geheim. Adressen van de rechtbanken zijn niet bekend. Documenten zijn niet te pakken te krijgen en de regering weigert het in brede kring bestaande vermoeden te bevestigen dat de rechtbanken door militairen en politiemensen worden beheerd.

Sinds de nieuwe rechtbanken zes maanden geleden werden ingesteld hebben ze veertien mannen ter dood veroordeeld wegens "subversieve activiteit" van wie er tot dusver tien ter dood zijn gebracht.

Twee weken geleden werden de Guatemalteken verrast met het nieuws dat vier voorgenomen executies plotseling werden afgelast, nota bene op het moment dat de vier mannen al voor het vuurpeloton stonden.

LABYRINT

Omdat steeds meer mensen op de hoogte raken van het bestaan en de werkwijze van deze geheime tribunalen krijgt het regime van generaal Efrain Rios Montt scherpe kritiek hierop, **zowel in eigen land als in het buitenland.**

De Interamerikaanse Commissie voor de mensenrechten deed bij een bezoek aan Guatemala in de herfst van vorig jaar specifieke aanbevelingen om de rechtbank te veranderen.

Nog niet zolang geleden leidde de arrestatie van drie buitenlanders - een Amerikaan, een Hondurees en een Spaanse - tot een soort diplomatieke ruzie nadat vertegenwoordigers van de ambassades hier openlijk hadden geklaagd over het duistere labyrint van Guatemala's rechterlijke systeem en vrijlating van de arrestanten hadden geeist.

President Rios Montt sloeg terug met de opmerking dat "sommige diplomaten" proberen te verhinderen dat het recht zijn loop heeft en dat de speciale rechtbanken een "maatschappelijke, wettelijke en morele noodzaak" zijn.

Diplomatieke zegslieden zeiden dat de Amerikaanse ambassade sterke druk heeft uitgeoefend voor de vrijlating van Michael Ernest, een 27-jarige werknemer van een oliemaatschappij, die begin januari werd gearresteerd.

Zijn familie vernam het nieuws van de arrestatie en de aanklacht uit berichten in plaatselijke dagbladen, waarin de Amerikaan werd omschreven als een "guerrillastrijder" die een aanval op een boerderij had geleid. Hoewel uit Ernests paspoort bleek dat hij op de dag van de aanval in Panama vertoefde, werd hij 28 dagen vastgehouden voordat hij door een van de geheime rechtbanken voorwaardelijk werd vrijgelaten en Guatemala mocht verlaten. Onder druk van de Spaanse regering liet Guatemala ook Maria Monteverde vrij, een vriendin van Ernest die tegelijk met hem was gearresteerd.

BESPOTTING

Ook in Guatemala valt in toenemende mate kritiek te horen op de speciale rechtbanken. Eerder hield de 2500 leden tellende Guatemalteekse orde van advokaten een verhit debat over de geheime tribunalen. De orde koos als nieuwe voorzitter een advokaat die een grondig onderzoek naar de manier van werken van deze rechtbanken eiste.

Veel van de aanwezigen klaagden dat de rechtbanken een bespotting zijn van het rechterlijke systeem. "Het klinkt als in een boek van Kafka," zei een van de **advokaten die met de geheime rechtbanken te maken heeft gehad. "Als advokaat van de verdachte weet je niet waar de rechtbank is. Wij kregen te horen dat we de documenten** naar het ministerie van Defensie moesten brengen. Soms weigerde de portier de documenten in ontvangst te nemen en zei dan: "Vandaag moeten ze ergens anders naar toe, misschien naar Binnenlandse zaken". Maar niemand kan je vertellen waar de plaats van handeling is."

Maar de gang van zaken bij de recente voorgenomen executie van vier vermeende guerrillastrijders, onder wie de gearresteerde Hondurees, kwam zelfs voor de Guatemalteken die gewend zijn aan onvoorspelbare maatregelen van hun militaire dictators, als een schok.

Op 2 februari, de dag waarop de executies zouden plaatsvinden zagen Guatemalteekse televisiekijkers hoe een plechtige stoet de algemene begraafplaats opreed: leger- en politievoertuigen, gevolgd door auto's met de veroordeelden, twee ambulances met de doodkisten, een pathaloog, een vrachtwagen met zandzakken om de executie-muur te beschermen en een bus met de 20 leden van het vuurpeloton. Ook de open graven, de nacht ervoor gedolven, werden aan de kijkers getoond.

Maar 20 minuten voordat de executies zouden plaatsvinden, terwijl het vuurpeloton en de gevangenen al stonden opgesteld, werd het hele gebeuren afgelast. Er was een bericht via de radio naar de begraafplaats gestuurd dat het hooggerechtshof een verzoek om appèl had goedgekeurd.

Deze gebeurtenis zorgde alom voor kritiek - door buitenlanders die hier al lange tijd wonen een van de paradoxen van de hedendaagse Guatemalteekse samenleving genoemd. De Guatemalteken zijn sinds lang gewend aan berichten over door de regering gecontroleerde doodseskaders,, die lijken langs de weg laten liggen, maar het psychologisch effect van de executies was kennelijk bijzonder sterk.

Het vuurpeloton kwam gewoon de huiskamer binnen via de televisie," aldus een buitenlandse ingezetene, "en het vormde het begin van een discussie over rechtvaardigheid en hypocrisie".

Tijdens een recente bijeenkomst van zakenlieden, die Rios Montt hartelijk verwelkomden toen hij vorig jaar maart de macht greep, wezen verscheidene aanwezigen er op dat de regering haar beloften niet is nagekomen om corrupte functionarissen en leger- en politie-officieren die verantwoordelijk waren voor de doodseskaders en massamoorden te berechten.

Een groep katholieken wees op de tegenstelling tussen het formele optreden rondom de executies en wat zij de "voortdurende verdwijningen' noemen van Indiaanse boeren die zouden collaboreren met de guerrillastrijders. De groep zei in een "voorlopig en uiterst onvolledig verslag" dat er in december en januari meer dan 150 mensen zijn opgepakt door leden van leger en politie in burger. Op 1 januari, zo voegden ze eraan toe, heeft het leger "meer dan 40 gezinnen gedood bij een luchtaanval" op het dorp Los Pirineos in de provincie Quetzaltenango. En nog onlangs hebben soldaten met machetes 20 mannen gedood op twee cooperatieve boerderijen in de noordelijke provincie Peten, aldus de kerkelijke groep. Tot zover Marlise Simons in NRC/Handelsblad.

Montt

WILLEMSTAD – Guatemala kent sinds kort een rechtsgang welke zelfs nog noviteiten bevat waarin men in Stalins tijd nog niet had gedacht. In bijgaande beschouwing van Marlise Simons wordt daarover het een en ander verteld. Zij heeft het terecht over een Kafkiaanse situatie. De beschouwing verscheen voordat president Rios Montt op een nieuwe vondst kwam; om vlak voor het bezoek van een naar zijn zeggen ook door hem gerespecteerde kerkelijke leider zes mensen te executeren terwijl deze gast hem om gratie voor de veroordeelden had gevraagd. Inmiddels heeft Montt al weer een uitweg voor deze gruwelijke daad gevonden: hij gaf gewoon de schuld aan een diplomaat die niet snel genoeg zou zijn geweest met zijn boodschap.....

FRANZ-JOSEF STRAUSS
...geen rustgevend perspectief...

Kleurloos, maar degelijk politicus

Helmut Kohl weet te wachten

HELMUT KOHL, de nieuwe kanselier van de bondsrepubliek Duitsland, heeft gedurende vele jaren moeite moeten doen om als politicus voor vol te worden aangezien in Bonn. Zijn voorganger Helmut Schmidt maakte er een gewoonte van de leider van de CDU in het openbaar te honen en te kleineren. Een gewoonte waarin een andere sterke man van de Westduitse politiek, Franz-Jozef Strauss, niet voor Schmidt onderdeed. Deze wil zelfs nu nog in Kohl niet meer zien dan een "Overgangskanselier".

Ook in 1973, toen Kohl het voorzitterschap van de CDU overnam, werd hij beschouwd als een interim-leider. Hij zou vervangen worden, zodra er een ander gevonden was. Niettemin was hij drie jaar later kandidaat-bondskanselier van de CDU/CSU tijdens de algemene verkiezingen. Hij kreeg 48,6 procent van de stemmen en verloor op het nippertje van Helmut Schmidt.

Kohl kreeg toen het verwijt te horen dat hij een te vriendelijke en middelmatige campagne had gevoerd. Hij had het tegen de scherpere Schmidt met name moeten afleggen op het gebied van de buitenlandse politiek en de economie. Dit werd hem vooral aangewreven door Strauss die in het koor der critici de boventoon voerde. Tot op heden is de verhouding van de licht ontvlambare leider van de Beierse CSU tot de zachtmoedige Kohl vijandig gebleven.

Een klap voor Franz-Josef Strauss was echter dat hij bij de bondsdagverkiezingen van 1980 met een aanzienlijk groter verschil (hij kwam niet verder dan 44,5 procent) verloor van Schmidt. Strauss verdween van het politieke toneel in Bonn en moest met lede ogen toezien hoe Kohl weer de eerste man werd van de CDU/CSU. Kohl bleek de eigenschap te bezitten geduldig zijn tijd te kunnen afwachten.

Binnen zijn partij, de CDU, leerde men Kohl waarderen als een weliswaar kleurloos doch degelijk politicus. Zijn gematigde optreden bracht hem tevens een zekere populariteit bij het Westduitse publiek, waarvan een groot deel (vooral in het noorden van het land) in 1980 te kennen had gegeven niet gediend te zijn van Strauss' polarisatiepolitiek. Hierdoor gesterkt zocht Kohl voorzichtig toenadering tot Hans-Dietrich Genscher, de voorzitter van de liberale FDP en minister van Buitenlandse zaken in de regering-Schmidt. De SPD en FDP leken zo langzamerhand op elkaar uitgekeken na meer dan een decennium samen te hebben geregeerd, terwijl CDU en CSU volgens alle verkiezingsonderzoeken in de lift zaten. Kohl stelde Genscher daarom voor de keuze: overstappen naar de Christendemocraten of "verkommeren aan de zijde van de SPD". Hij werkte daarmee in op het gevoel van zijn persoonlijke vriend Genscher, die tot de slotsom was gekomen dat er voor hem niets meer was te halen in de coalitie met de SPD. Het ging bij Hans-Dietrich Genscher alleen nog om de keuze van het beste tijdstip voor een breuk met Schmidt en de SPD.

HELMUT KOHL
.....tussenpaus.....

Genschers worsteling met de vraag op welk moment hij het beste kon breken duurde zo lang dat sommigen zich in Bonn al begonnen af te vragen of de liberale leider nog wel wist welke richting hij uit moest, maar Kohl had geen haast. Zijn geduld werd uiteindelijk drie maanden geleden beloond. Het was in feite een persoonlijke triomf - nadat hij rond 1980 plaats had moeten maken voor Strauss was hij nu weer de eerste kandidaat van de CDU/CSU voor het kanselierschap.

Deze triomf werd hem kennelijk niet in dank afgenomen door Franz-Josef Strauss, die zich meteen weer opwierp als Kohls persoonlijke kwelgeest. Strauss dreigde voor Kohl roet in het eten te gooien met de eis dat er nog dit jaar verkiezingen zouden worden gehouden. Kohl kon moeilijk voldoen aan deze eis, daar de FDP bang was in dat geval te zullen worden weggevaagd als landelijke partij. Strauss bond weer in en maakte voor Kohl de weg vrij naar het kanselierschap.

Omtrent het kanselierschap van Helmut Kohl bestaat enige twijfel. Enerzijds moet hij regeren met een FDP, die verdeeld is en die vreest bij de volgende bondsdagverkiezingen de kiesdrempel van 5 procent niet te halen. Voorts is het niet onmogelijk dat de impulsieve Strauss voor verdere moeilijkheden zal zorgen. Uitspraken van de Beierse minister-president dat hij Kohl ziet als tussenpaus en dat het hem niet kan schelen wie onder hem bondskanselier wordt, bieden Kohl waarschijnlijk geen rustgevend perspectief.

Bovendien zal de nieuwe kanselier zich dienen waar te maken. Hij weet dat er met de nodige scepsis tegen zijn persoon wordt aangekeken en zal niet kunnen ontkomen aan vergelijkingen met de 11 jaar oudere Helmut Schmidt. In Bonn is er al vaker op gewezen dat Kohl te plooibaar is en dat hij in ieder geval een geringer redenaarstalent heeft dan zijn voorganger. Ten aanzien van het buitenland heeft hij zich te weinig geprofileerd. Hij beheerst geen vreemde taal en lijkt op het internationale toneel slecht uit de voeten te kunnen. Daartegenover staat dat hij in de loop der jaren aan waardering heeft gewonnen. Zowel in zijn partij als bij het volk heeft hij de naam gekregen een betrouwbaar politicus te zijn. Hij heeft enige ervaring als bestuurder: van 1969 tot 1976 was hij minister-president van de deelstaat Rijnland-Palts. Hij oefende die functie bekwaam uit, maar ook toen al werd aan hem getwijfeld. Toen hij in 1973 de sprong naar Bonn waagde, vroeg men zich af of hij wel genoeg niveau had voor de landspolitiek.

Helmut Kohl werd op 3 april 1930 in Ludwigshafen (Rijnland-Palts) geboren als zoon van een ambtenaar. Hij is de eerste bondskanselier die de oorlogsjaren slechts als kind heeft meegemaakt. Hij studeerde rechten, geschiedenis en staatswetenschappen. In 1958 werd hij doctor in de filosofie. Een jaar later zette hij zijn eerste stap in zijn politieke carrière met zijn intrede in de Rijnlandse Landdag. Binnen de CDU is Kohl altijd moeilijk te plaatsen geweest. Hij verkondigde in de loop van zijn carrière zowel progressieve als behoudende standpunten. Hij ziet zich zelf als een "generalist", een politicus die op alle terreinen een zekere kennis bezit, zonder een vakgebied in detail te beheersen. Op de dag dat de FDP uit de regeringscoalitie met de SPD trad, zei Kohl in de Bondsdag dat West-Duitsland een "nieuw begin" eist. Op het gebied van de buitenlandse politiek zal dat vermoedelijk betekenen dat de bondsrepubliek meer zal opschuiven in de richting van de Amerikanen en de NAVO. Kohl heeft zich steeds fel gekeerd tegen anti-Amerikaanse geluiden in Schmidts SPD. Voorts is de CDU-leider voorstander van de plaatsing van nieuwe NAVO-raketten op Westduitse bodem.

Wat de binnenlandse situatie betreft is Helmut Kohl een voorstander van de vrije-markteconomie en bezuinigingen op de overheidsuitgaven. Het handhaven van rust en orde is een geliefd thema van hem. De nieuwe Westduitse kanselier is een vasthoudend en geduldig politicus, van wie men zegt dat hij een goed gevoel heeft voor wat "de kleine man" verlangt. Voorts is gebleken dat hij harde confrontaties het liefst mijdt – ook met zijn tegenstanders.

Sandinisten: Amerikanen voeren campagne op

Nicaragua bang voor VS

MANAGUA – De afgelopen weken hebben de guerrillastrijders van El Salvador tactische en psychologische overwinningen behaald, maar in Nicaragua is men verre van gelukkig met de vorderingen van de revolutie in het buurland. Zo stelt Marlise Simons vast in een bijdrage aan NRC/Handelsblad.

Het snelle oprukken van de guerrillastrijders en de tekenen van desintegratie van het Salvadoriaanse leger zouden wel eens verstrekkende, zelfs rampzalige gevolgen kunnen hebben voor de revolutie in eigen land, zo redeneren de leiders in Managua. Tijdens een interview in deze hete en controversiële Middenamerikaanse hoofdstad zei minister van buitenlandse zaken Miguel d'Escoto: "Als de Verenigde Staten zich gedwongen zien om in te grijpen in El Salvador, zullen ze waarschijnlijk tegelijkertijd de strijd tegen ons aanbinden. Zo slaan ze twee vliegen in één klap en zitten ze maar met één internationaal schandaal".

Hoewel functionarissen van de regering Reagan herhaaldelijk hebben gezegd dat ze niet van plan zijn troepen naar Midden-Amerika te sturen, vermag dit Managua geenszins gerust te stellen.

De Amerikanen hebben hun campagne tegen Nicaragua opgevoerd, aldus de Nicaraguaanse leiders. De honderden para-militaire Nicaraguaanse ballingen, gesteund door Washington, hebben hun offensieven uitgebreid. Er worden nu vrijwel dagelijks mensen gedood. De Sandinisten zijn er erg boos over dat de paus hierover niets heeft gezegd tijdens zijn bezoek. Zo pas klaagden Amerikaanse functionarissen opnieuw Nicaragua aan wegens omvangrijke wapenleveranties van dat land aan de Salvadoriaanse guerrillastrijders. Zoals gewoonlijk noemden ze geen details. Managua houdt vol dat het geen wapens zendt, en diplomaten van de plaatselijke Amerikaanse ambassade zeggen nu al meer dan een jaar dat ze "geen bewijzen' hebben voor grote wapentransporten. De beschuldigingen worden hier dan ook geïnterpreteerd als "politiek excuus" voor wat er ook komen gaat.

VERLOREN

Sinds men in Washington tot de overtuiging kwam dat Nicaragua "verloren was aan het Russische kamp" hebben de Verenigde Staten Nicaragua voortdurend onder druk gezet. Eerst werd de economische hulp opgeschort, vervolgens werd een propaganda-campagne opgezet om de Sandinisten internationaal te isoleren en uiteindelijk begonnen de Amerikanen groepen ballingen te financieren en op te leiden. Washington reageerde niet op herhaalde pogingen van Managua om onderhandelingen te beginnen.

De campagne van Washington was vooral succesvol in Latijns Amerika. De drie landen die het meest hebben bijgedragen tot de Sandinistische overwinning in 1979, Venezuela, Panama en Costa Rica, lijken diep teleurgesteld te zijn door de radicale koers van de Sandinisten. De buurlanden Costa Rica en Honduras zijn operatie-gebieden voor vijanden van de Sandinisten geworden.

SCHADE

Als gevolg hebben de Sandinisten de schuld voor de Economische problemen in eigen land en voor hun verslechterende betrekkingen met andere Westerse regeringen en politieke partijen op de Amerikaanse regering afgeschoven. Maar diplomaten en politici die zich als vrienden van Managua beschouwen zeggen dat Managua door zijn pro-Russische buitenlandse politiek en zijn keiharde retoriek ook zelf veel schade heeft berokkend aan zijn betrekkingen met Westerse regeringen.

Nicaragua is geen Marxistisch-Leninistische dictatuur, omdat er nog een zeker politiek pluralisme bestaat en een gemengde economie, "maar naar hun woorden te beoordelen zijn ze dat wel," aldus een diplomaat die geen tegenstander is van de Sandinisten. "Ze benadelen zichzelf vooral door hun eigen woorden, hun schreeuwerige taal".

En hoewel de problemen van Managua met de Verenigde Staten grotendeels voortkomen uit de vermeende "steun aan revolutie en terrorisme" in het gebied, zijn de betrekkingen met links ironisch genoeg vaak evenmin rooskleurig. De scherpste kritiek op het buitenlandse beleid kwam onder meer van Middenamerikaanse vertegenwoordigers van links die vrezen dat de Sandinisten roet in hun eten zullen gooien. Volgens hen hebben de Sandinisten de opvatting in diskrediet gebracht dat er niet-gebonden, revolutionaire regeringen kunnen voortkomen uit de guerrillastrijd in Guatemala en El Salvador.

Al enige tijd coördineren belangrijke Salvadoraanse guerrillaleiders hun aanvals-acties vanuit Nicaragua. En oppositiegroeperingen uit zowel El Salvador als Guatemala gebruiken Nicaragua als basis voor propaganda. Hun vertegenwoordigers zeggen dat ze in Nicaragua in opperste geheimhouding moeten opereren, alsof ze clandestien zijn. En tijdens de recente conferentie van ministers van Buitenlandse Zaken van de niet-gebonden landen die hier in Managua werd gehouden, klaagde een belangrijke vertegenwoordiger van het Salvadoraanse oppositie-front dat hen zelfs de toegang tot de gebouwen waar zij bij de delegaties hun zaak wilden bepleiten, werd geweigerd". Ook hebben Salvadoraanse guerrillaleiders, nogal verbitterd, gezegd dat zowel Cuba als Nicaragua hadden geprobeerd hen over te halen "het langzaam aan te doen" om de Amerikaanse druk op Nicaragua te verlichten.

Wat heeft Nicaragua uiteindelijk gewonnen met zijn pro-Cubaanse opstelling en zijn pro-Russische stemgedrag in internationale organisaties? De kwestie Afghanistan vormde een uitzondering. Nicaragua onthield zich in de Verenigde Naties van stemming.

Zijn vriendschap met Cuba werd beloond met zo'n 2500 Cubaanse onderwijzers, artsen, ingenieurs en landbouwdeskundigen. Een paar honderd Cubanen werden als veiligheids- en verbindingsadviseurs voor het ministerie van Binnenlandse zaken en het leger. Hoewel hun aanwezigheid plus die van een aantal Oosteuropeanen, in Washington grote ontsteltenis teweegbracht zijn er ook tal van ontwikkelingsdeskundigen en adviseurs uit andere landen, zoals Nederland, Frankrijk, Groot-Brittannië, Spanje en een aantal Latijns-Amerikaanse landen in Nicaragua.

Maar net zoals Moskou weigerde steun te geven aan Chili's socialistische president Salvador Allende op het toppunt van de economische problemen heeft Moskou niet beantwoord aan de verwachting van de Sandinisten dat het hun nijpend tekort aan buitenlandse kredieten zou helpen verlichten. De coördinator van de junta, Daniel Ortega, keerde vorig jaar uit Moskou terug met een serie technische en ontwikkelingsovereenkomsten, maar zonder kredieten in harde valuta.

NATIONALISME

De meeste Nicaraguanen zal het een zorg zijn wat voor reacties hun regering in het buitenland oproept. Maar ze ondervinden wel nadeel van de door Amerika gesteunde strijd en het gebrek aan kredieten waardoor de regering de uitgaven moest beperken en prijsstijgingen en werkloosheid werden veroorzaakt.

Dit is volgens de Sandinisten onderdeel van de Amerikaanse destabiliseringsplannen. Maar als gevolg van de Amerikaanse militaire en economische campagne tegen Nicaragua, die de regering zeer frequent in de media aan de orde stelt is een krachtiger nationalistische steun voor de Sandinisten in eigen land gegroeid. En behalve dat heeft het de regering ook nieuwe sympathie in het buitenland opgeleverd.

Een jaar geleden maakten Westeuropese regeringen zich zorgen over de radicale koers van de Sandinisten en werden ze kritischer en ook afstandelijker. Maar volgens Admund Jarquin, minister van Nationale wederopbouw die de buitenlandse hulp coördineert, is deze houding "aanzienlijk veranderd". "En de aanvallen van de Verenigde Staten hebben daar veel mee te maken". Er kwam hulp van West-Duitsland, Zweden en Spanje, maar Nederland heeft volgens Jarquin via zachte leningen en schenkingen – tot dusver een totaal van ongeveer 154,5 miljoen gulden – de grootste bijdrage geleverd van West-Europa. Tot zover Marlise Simons in NRC/Handelsblad.

Nagelaten romanfragment van Cola Debrot

De brief aan de president

DE NEDERLANDSE SCHRIJVER Willem Frederik Hermans heeft eens als eis aan de klassieke roman gesteld dat daarin alles doelgericht moet zijn. Alles wat de auteur beschrijft, tot zelfs in de kleinste details toe, moet functioneel zijn en het centrale thema van zo'n roman ondersteunen.

Het is de taak van de lezer om deze details als stukjes van een legpuzzel in het grote geheel van de roman te plaatsen en te interpreteren. Zo bouwt hij al lezend, bij stukjes en beetjes, het mozaïek op dat de auteur bij zijn schrijven voor ogen stond. Pas als hij het totaalbeeld ziet, weet hij nauwkeurig wat elk detail voor functie heeft. De slotzin van de roman vormt de sluitsteen die het perspectief op de totale handeling draagt.

Wat moet een lezer, dit wetende, nu aan met iets wat als 'fragment' van een roman wordt aangekondigd? Het fragmentarische karakter, waarbij begin-, midden- en/of slotstuk kunnen ontbreken, belet per definitie de visie op de totale handeling die nodig is voor een juiste interpretatie. De lezer weet immers niet wat mogelijkerwijs voorafging en nog moet volgen. En omdat het stuk als 'fragment' wordt aangeboden, kan hij het ook niet als een afgerond verhaal beschouwen en benaderen. Hij verkeert in een patstelling en interpretatie is onmogelijk.

In deze positie wordt de lezer gemanoeuvreerd die Cola Debrots nagelaten romanfragment "De brief aan de president", verschenen in DE GIDS, 145ste jaargang, no.9/10, 1982, p. 557-610 wil lezen en duiden. Een bespreking ervan in de normale zin van een analyse kan ik hieronder dan ook niet geven. Ik wil u een indruk geven van de inhoud en wijzen op enkele bijzonderheden.

Het betreft hier een uitgebreid fragment van een omvang die het midden houdt tussen **Mijn zuster de negerin** en de onlangs posthuum verschenen novelle **De vervolgden**. Bovendien is het een tamelijk afgerond geheel waaraan een zekere eenheid niet ontzegd kan worden, maar toch leiden allerlei draden naar het doodlopende 'niets' erbuiten: wat ging vooraf en vooral: wat had er nog moeten volgen?

INHOUD

Hoofdpersoon is een zekere Jorge Juan, gezant van de Zuidamerikaanse republiek X in Den Haag. Hij is getrouwd met de cabaret-zangeres Manuela en heeft vijf kinderen. Zijn bestaan in het diplomatieke milieu waarin hij zich thuisvoelt, al zijn er schaduwzijden en dreigingen, lijkt vrij zeker, ware het niet dat hij deze zekerheid zelf ondermijnt door tegen de protocolaire regels in een brief rechtstreeks aan zijn president te schrijven. Deze president bezit enkele karaktertrekken als 'geldingsdrang', 'heerszucht' en 'wreedheid' die hem in de ogen van de gezant niet bepaald sympathiek maken, en hem volgens Manuela "de verschrikkelijkste mens op deze wereld" doen zijn. Of de brief inderdaad verstuurd wordt, meldt het fragment niet, maar als het zou gebeuren is het het einde van de diplomatieke carrière, dat staat wel vast. Waarom zet deze diplomaat zijn bestaanszekerheid op het spel?

In het fragment worden twee versies van de brief beschreven. De eerste is nogal formeel en vaag, de tweede geeft het leven van de gezant uitgebreid weer. De gezant schrijft de tweede brief, "waarin hij hart en ziel blootlegt", in een hotel in Wassenaar waar hij, 's middags een concert ter gelegenheid van het officiele bezoek van het Deense koningspaar aan Nederland te hebben bijgewoond, zich 's avonds terugtrekt om er een "nacht van inkeer en bezinning" door te brengen.

Jorge Juan werd geboren in de Latijnsamerikaanse stad L. als zoon van een tandarts met politieke aspiraties. Tijdens zijn studie wordt hijzelf in de politiek ingeleid door een zekere Eva Echagaray: de bevrijding door Bolivar is onvoltooid gebleven, want er is geen geestelijke vrijheid. Als de Indianen de macht in het land dreigen te grijpen, vlucht Jorge Juan en komt als emigrant in New York, waar hij een adviesbureau begint. Nadat L. in 1936 grotendeels verwoest is door een aardbeving, volgt een algemeen pardon, keert hij berouwvol terug als 'convencido' (overtuigde) en krijgt een baan als adviseur van de buitenlandse dienst, standplaats in New York.

Hij koos indertijd dus duidelijk opportunistisch, maar met deze brief is er van geen opportunisme meer sprake. Waarom het 'principe' het nu van het 'opportunisme' wint, komt niet duidelijk naar voren in het fragment. Het opportunisme van deze enkeling vindt zijn spiegeling in de officiele landspolitiek van de president die van 'nationalisme' overschakelde naar het 'historisch opportunisme'. Maar alweer: het verband is onvoldoende duidelijk...

Zoals gezegd: elke interpretatie van een fragment is een slag in de lucht. Wat maakt het dan toch het lezen waard? Daarvoor wil ik twee redenen aangeven: de stijl en de motieven, die een duidelijke samenhang vertonen met ander werk van Debrot.

STIJL

De situering van de roman in het diplomatieke milieu gaf Debrot de gelegenheid deze wereld met verve en humor te beschrijven, zoals hij eerder de internationale conferentiesfeer in **Dagboekbladen uit Genève** (1963) had beschreven. Vestdijk vertelde eens van zichzelf dat hij bepaalde zinnen 'al grinnikend in zichzelf' schreef, en dat is wat ik me bij Debrot ook voorstel, toen hij de waardige hofdignitarissen, leden van koninklijken bloede of de gewichtigdoende onderdanige secretaris beschreef of juridisch-diplomatieke brieven opstelde. Debrot bedrijft 'spel met de ernst' en speelt tegelijkertijd dit spel zeer ernstig, want met inzet. Hier is Debrots stijl heel wat soepeler en veerkrachtiger dan in de beschrijving van de Indianen in **De vervolgden**. Debrot is vanuit een ironische observatiepost op zijn best...

MOTIEVEN

Via de gedachten van de gezant wordt de Latijnsamerikaanse wereld met de Europese (Nederlandse) verbonden, een motief dat ook in ander werk, als Mijn zuster de negerin en Bewolkt bestaan, voorkomt. Of algemener gesteld: het verbinden van twee werelden of tegenstellingen in het algemeen is bij Debrot een herhaaldelijk terugkerend gegeven.

De nogal eenzame gezant bezit de 'droefgeestigheid' van de teleurgestelde man', wat tijdens het concert nog eens als volgt wordt omschreven: "De muziek vormde voor hem de achtergrond waartegen eenzaamheden en treurigheden zich verhieven tot een weldadige sfeer van sereniteit". Dit is het grondgevoel dat ook de gouverneur in **De vervolgden** kenmerkt.

En van dit individu naar de bevolking van Latijns-Amerika in het algemeen: "Latijnen... zijn een mengsel van joden, negers, moren en allerlei Iberiers. (...) Wij behoren zeer typisch tot de **innerlijk verscheurde volkeren**. De diepste gevoelens van onze beste zonen slingeren tussen een nationalisme, dat tot chauvinisme voert, en een internationalisme, dat op de duur een school van ontwortelden (les déracinés, zeggen de Fransen) in het leven roept. Het evenwicht is uitgebleven". Dit is een zeer bekend motief voor wie het werk van Debrot kent.

Het dilemma van de gezant die moet kiezen tussen geestelijke vrijheid en materiele voorspoed is hetzelfde dilemma dat in **Bid voor Camille Willocq** (1946) in Lucien Nox en Camille Willocq wordt uitgebeeld, en het komt ook in de poeziebundel **Betekenis in Toledo** (1945) voor als strijd tussen hemels en aards. Het dilemma van diplomatieke volgzaamheid en dichterlijke onafhankelijkheid treedt op in **Dagboeken uit Genève** (1963), tussen 'automaat' en nonconformist in het toneelstuk **De automaten** (1940), tussen romantiek en rationalisme in **Criterium** (1940), de eschatologische visie en de kosmische in **Ars et vita** (1946). Het zijn steeds weer de grote tegenstellingen van het leven die in het kunstwerk verzoend moeten worden.

Als de gezant op weg is naar hotel Kasteel Oud-Wassenaar bezoekt hij de internuntius, de pauselijke gezant, aan wie hij de vraag stelt: gelooft u dat God bestaat? En ook: bestaan er algemene regels of vaste maatstaven waaraan de mens zich bij zijn gedragingen moet houden? Hij verduidelijkt met: Ik bedoel of mijn daden in laatste instantie als willekeurig moeten worden beschouwd. De internuntius vat deze vragen samen met: "Met andere woorden, u bedoelt, mijn dierbare vriend, of een mens ooit anders dan opportunistisch zou kunnen of mogen handelen". Waarop de gezant nogmaals stelt: "Ja, opportunisch, ook ten opzichte van de hoogste beginselen of voor wat hij als zodanig houdt". De internuntius antwoordt dat

God bestaat, maar dat er verschillende godsopvattingen mogelijk zijn, en laat met enkele historische figuren zien dat de hoogste beginselen in de praktische uitwerking verschillen. Het principe is er, maar praktische uitwerkingen zijn dus opportunistisch (?). In feite komt de gezant ook niet voor deze theoretische bespiegelingen, maar heeft hij een praktisch aards doel: het in bewaring geven van kostbare juwelen, voor het geval hem iets overkomt.

De gezant Jorge Juan die tot nu toe opportunistisch handelde, die zijn leven liet bepalen door anderen. zijn vader die hem dwong te vluchten; Eva die haar politieke zienswijze opdrong, de algemene pardon-afkondiging waarvan hij profiteerde; de diplomatieke code die hij tot nu toe respecteerde, bepaalt nu zijn eigen levenslot door deze principiele brief te schrijven.

Maar zal hij hem ook versturen? Als hij dat evenwel niet doet, zal hij door wroeging gekweld blijven, want hij heeft "nagelaten te doen wat hem door eer en geweten is voorgeschreven", wat volgens zijn vrouw honderdmaal erger is dan zijn baan te verliezen. Een onoplosbaar dilemma.

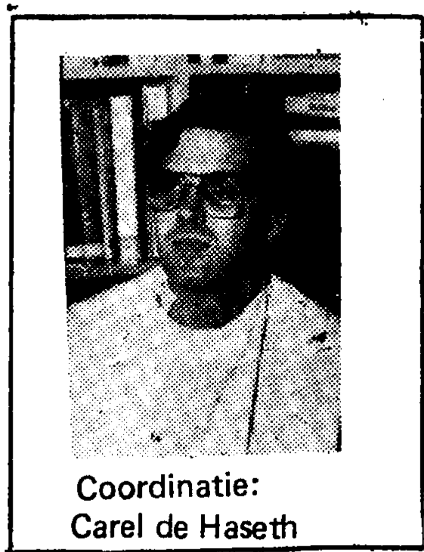
Als de brief af is, staat de gezant voor het raam van zijn hotelkamer, zich bewust van de vredige, middernachtelijke stilte in de lentelijke omgeving. "Het leven was verschrikkelijk, maar het was toch ook heerlijk", is de mooie slotzin van het fragment.....

CONCLUSIE

In Debrots eerste werk De Mapen (1933) overleeft de opportunist Johnny en verliest de emigrant Brie Crozme. Het geweten lijkt de gezant in "De brief aan de president" in een uitzichtloze situatie te manoeuvreren. Zou het in het laatste werk ook zo zijn dat de emigrant verliest als hij niet meer opportunistisch te werk gaat? We weten het niet en we zullen het nooit weten. Wat wél duidelijk wordt uit dit laatste fragment is hoezeer Debrot gedurende zijn hele schrijversloopbaan steeds weer dezelfde motieven exploreerde. In feite schreef Debrot gedurende zijn lange leven slechts één boek in verschillende versies en toonaarden, waarin hij zijn visie op mens en wereld schrijvend beleed èn achter de woorden verborg.

WIM RUTGERS

Cola Debrot: De brief aan de president
Uit: DE GIDS, honderdvijfenveertigste jaargang nr. 9/10, 1982, p.577-610.

Coordinatie: Carel de Haseth

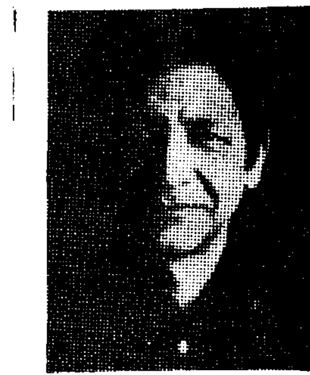
Naipaul's Eva Peron

VAN DE CARIBISCHE schrijver V.S. Naipaul verschenen onlangs een aantal essays geschreven in de jaren 1972-1975 bij de Uigeverij De Arbeiderspers in Amsterdam in de serie: Synopsis. Het zijn harde journalistieke reportages die zich - zoals met vrijwel al het werk van Naipaul dat tot nu toe is verschenen - bezighouden met de problematiek van derde wereldlanden en in dit geval met name met het opnieuw afglijden naar koloniale toestanden door het corruptieve en falende beleid van zich revolutionair noemende dictators.

In de bundel "De terugkeer van Eva Peron en andere essays", heeft Naipaul het over de nieuwe heersers in Zuid-Amerika en Afrika die zich baseren op een zogenaamd "revolutionair radicalisme" om een nieuwe terroristische tyrannie mogelijk te maken.

Op uiterst kritische wijze, zonder veel opsmuk en zich baserend op harde historische feiten veroordeelt Naipaul het wanbeleid van de zich als "redders van het volk" aandienende nieuwlichters, die slim gebruik makend van de chaotische economische en politieke toestanden in hun land en zich bedienend van een uitgekiende public relations afgestemd op het sentiment van de onderlaag een machtspositie verwerven.

In het eerste essay behandelt Naipaul het thema van de legendarische Michael X en de Black Power-moorden op Trinidad. Een triest en bloeding relaas van een gefrustreerde Trinidadiaan die zich in Londen laat inspireren door hem omringende labiele figuren teneinde als een soort oppermagiër terug te keren naar zijn moederland waar hij zijn voornamelijk op raciale voor-

oordelen geënte filosofie in de praktijk wil brengen. En dan volgens het bekende patroon: een commune stichten; zich omringen van tal van op avontuur beluste en voor de realiteit blinde sociaal zwakke figuren en het prediken van haat tegen al wat onder de noemer, "establishment" kan worden gerangschikt. Het einde is even triest: de hoofdrolspelers in dit black power drama worden opgehangen in de Royal Jail in het hartje van Port of Spain.

Interessant en zeer lezenswaardig is het hoofdstuk gewijd aan Argentina. Naipaul beschrijft zijn ontmoetingen met Jorge Luis Borges een van de grootste letterkundigen van het Zuidamerikaanse continent en diens visie over zijn geboorteland Argentina. De kunstmatigheid van de maatschappij is duidelijk zichtbaar: de afwezigheid van een band tussen de mensen, tussen de ene immigrant en de andere, de aristocraat en de werkman.

de stedeling en de gaucho; die afwezigheid van een band tussen de mensen en het enorme vlakke land dat hen niets zegt maken van Argentina een lege schil. In dit klimaat werkt Peron zich naar de top gesteund door Jose Lopez Rega die jarenlang zijn metgezel en secretaris is geweest. Anderen voor hem hebben het geprobeerd met economische en politieke programmas waarin allerlei fraaie beloften werden gedaan die nooit konden worden nagekomen. Peron en het Peronisme bieden het geloof en hun heilige is Evita Peron.

In "La razon de mi vida (mijn levensdoel) schreef zij in 1952: "toen ik ontdekte dat er arme mensen op de wereld waren en rijke mensen was ik dagenlang heel verdrietig. En het eigenaardige is dat het bestaan van de armen mij niet zoveel verdriet deed als de wetenschap dat er tegelijkertijd rijke mensen waren." Het was de basis van haar politieke strijd en van het Peronisme. Zij predikte een simpele haat en een simpele liefde. Ze gebruikte de term "het gewone volk" met zoveel liefde dat het een wezenlijk deel uit ging maken van het peronistische jargon.

Ze stierf toen ze 33 was, werd beweend als geen andere en gebalsemd, als een heilige schoonheid opgebaard in Buenos Aires. Toen Peron in ongenade raakte werd vergeefs geprobeerd haar naam uit te vlakken: overal hangen nog geretoucheerde fotos van deze jonge, bijzonder mooie vrouw, met blond haar, een lichte huid en felrode lippen.

Haar volksheid, haar schoonheid en succes allemaal deel uit va heiligheid. "Todos me sexualmente", verzuch een keer geërgerd toen actrice was. Door haar die haar lichaamlijk v en haar ontzettend pij hebben gedaan werd ze zwakker. Maar p verzwakte zij geen m "Wij moeten fanatiek zij zij toen het leger weers begon te worden. Zij w vakbonden bewapenen e Bernhard zorgde ervoor 5000 automatische pist 1500 machinegeweren g kreeg, die toen ze aank echter door Peron, die zichtiger was aan de werden gegeven. In de van de Argentijnen zal blijven voortleven, nog l het Peronisme....

In het derde deel b Naipaul de wonderlijke van Mobutu en het ni van Afrika. Ook Mobutu "fils du peuple" van jongen opgeklommen journalist en na het vertr de Belgen uit Kongo in he gepromoveerd tot ge gedurende een bliksem volgens het bekende s voor revolutionairen ontwikkelingslanden.

Ook Mobutu heeft zich vele andere dictatoren o met het aureool van de m het opperhoofd dat t cendenteert boven erbarmelijke realiteit va eigen omgeving. Die belo ook geloofd wordt niet va zijn intrensieke kennis en maar vanwege de symbol het charisma waarmee b omgeven.

Naipaul bezoekt Kins de hoofdstad van Zair voormalige Kongo en z stad op sterven. Hij reist Afrikanen in een krakken schuit over de impo Afrikaanse rivieren en pr wanhoop van armoede e zichtloosheid van het be Maar Mobutu belooft nieuwe toekomst gebase het verval van het We "West-Europa zal in he 2000 verkeren in een st van postindustriele deca Rusland, Oost-Europa en Azie zullen een bloc vorm olievoorraden van de Ara landen zullen zijn uitgep Zaire zal haar kans krijg zich te onwikkelen tot grootse natie.

Zo naief worden gel ideeen over kolonialis vervreemding, de consu maatschappij en de onde van het Westen diens gemaakt aan de Afrik cultus van authenti Dergelijke fantasieën heb meer Afrikaanse landen West Indie tot enkele s opstanden geinspireerd e steeds zijn er op bepaalde indische universiteiten zo Jamaica lieden die gelove de verlossing van de Neger Negermacht slechts bereik worden door de teruggan de Afrikaanse manier van l

Zoals er ook nog s mensen zijn die in A nihilisme een bewijs van kaanse macht zien.....

In zijn slotessay gaat Naipaul uitvoerig in op het van Joseph Conrad, de E schrijver van Poolse af die zo'n vijftig jaar ge overleed. Direkt verband dit essay en de voorg journalistieke verhandelin de bundel is er niet en w betreft had dit laatste stuk dan ook achter kunnen blijven.

RONNIE HENRIQ

"De terugkeer van Eva Per ander essays".
Uitg. Arbeiderspers, Amst
ISBN 9029532289

Geboekt

OP MIJN BUREAU liggen alweer de eerste fondslijsten van uitgevers die aankondigen met welke publicaties zij in het voorjaar (vreemd om dat zo aan u te schrijven) van 1983 hun fonds hopen uit te breiden. Daaruit een eerste keuze.

Kada loko ku su teima

Niet onder deze titel, maar wel onder "Ieder diertje zijn pleziertje" kondigt uitgeverij **Leopold** in Den Haag een "nieuwe **Sonia Garmers**" aan. Voor de leeftijd 11 jaar en ouder verschijnen "dertien echte Sonia Garmers-verhalen, vol vrolijkheid, verrassingen en oude wijsheid". De folder spreekt: "Over Pegasaya — het meisje dat zich in een klit

kon veranderen. Over de jongen die zó ontzettend lui was en zó ontzettend slim. Over de chuchubi's — kletsvogels, die het ook niet kunnen helpen dat de mensen in hun gefluit allerlei voorspellingen horen. En over Sint Antonius — de heilige die het het drukst heeft. Want hij moet de jonge meisjes een man bezorgen. E pober — de arme sukkelaar!"

Uit de regio...

Als **Leopold** pocket verschijnt de 5de druk van **Siny van Itersons "De adjudant van de vrachtwagen"**. Een werkelijk schitterend verhaal over het hulpje van een vrachtwagenchauffeur in Colombia, de Pulga (De Vlo). In 1968 bekroond met de Prijs voor het beste jeugdboek is het nog steeds het lezen meer dan waard! Van **Selma Noort** verschijnt **"Een gedeelde hamaca"**. Het is het verhaal van Manuel in Mexico, die een baantje heeft in een restaurant, hard werkt, maar niet veel kansen heeft om vooruit te komen. Lezen en schrijven kan hij nauwelijks.

De foltering van Eldorado

Bij de Haagse uitgever **Nijgh & Van Ditmar** verschijnt in april **"De foltering van Eldorado"** van **Albert Helman**. Het is de geschiedenis der Guyana's, bezien [illegible] van een landskind". De geschiedenis van het van oudsher als woon-

Albert Helman
De foltering van Eldorado

gebied functionerende gebied voor de Carib en Arowak wordt vanuit de oudste tijden tot nu toe toegelicht. "Tuk op het goud dat de semi-legendarische El Dorado heette te bezitten, lieten de indringers eeuw na eeuw niets onbeproefd om zich van zijn vermeende schatten meester te maken". De uitgever besluit zijn aankondiging met de volgende alinea: "De foltering van Eldorado is een van zijn belangrijkste publicaties, misschien zelfs zijn hoofdwerk. Door zijn veelomvattende en tegelijk diep dóórdringende visie, zijn boeiend betoog en meeslepende verteltrant zal dit boek stellig in brede kringen weerklank vinden, ook al zal dat bij menigeen met verbazing of schaamte gepaard gaan."

Dansen/Baliamentu

Bij uitgeverij **In de Knipscheer** een Caribisch voorjaar!

Van Clyde Lo-A-Njoe, geboren te Santa Cruz, Aruba, verschijnt onder de titel **"Dansen/Baliamentu"** zijn eerste dichtbundel. Op groot formaat presenteert Clyde Lo-A-Njoe grafiek en poezie, in het Nederlands en Papiamentu. De vertalingen zijn van Luis H.Daal.

"Deze gedichten, ontstaan tijdens zijn omzwervingen door de Oude Wereld, en onmiskenbaar producten van een beeldend kunstenaar, zijn oneindig meer dan uitvloeisels van het grafische werk".

Een vreemdeling op aarde herdrukt

Was er in het najaar van '82 de achtste druk van "De rots der struikeling", dit voorjaar in dezelfde verzorgde uitvoering de derde druk van deze tweede roman van Boeli van Leeuwen. Freek van Wel noemt deze roman "een geschreven Van Dongen: wat deze Hollandse schilder van de Franse beaumonde met grote onbarmhartigheid op zijn doeken zette, beschrijft de pen van Boeli van Leeuwen".

Horizont

"Een modern epos uit het Caribisch gebied, ontstaan in een tijd dat de slavernij alleen nog voortleeft in de verhalen van de ouden". Al eerder in deze rubriek aangekondigd verschijnt in maart a.s. deze roman van de van Guadeloupe afkomstige Simone Schwarz-Bart.

Nergens ergens

"Na het verrassende s van 'Over de gekte va vrouw' (zonder enige aan in de toonaangevende da weekbladen was al binne half jaar een herdruk noo lijk) presenteert **Astrid R** een nieuwe roman. Recens spraken van rijk proza e "overrompelend, doorlee voortdurend interessant".

Oostindisch

Tenslotte wil ik u wijzen niet iets Caribisch, maar Indisch, beter: Oostindisch **In de Knipscheer** dus, ook roman: **"Geen gewoon In meisje"** van **Marion Bl** Marion Bloem werd in 19 Arnhem geboren als do van Indische ouders. Ze is echte Indo ("ik kan vele ge ties teruggaan en steeds Indo's treffen die ofwel een loniaal ofwel een inla trouwden"), opgevoed met 'gektes' van een mestiezen tuur en daardoor opgeza met een 'eigen' identiteits flict". Een roman over een id titeitsconflict van een In meisje.

In dit kader mag ook niet vermeld blijven: **"De keer van de medaille, 1945-19** Verhalen van Nederlandse Indonesische auteurs. Sa stelling: Joop van de Berg uitgave van **Leopold**, Haag.

ANDRIES VAN DER WA